

ΘΗΣΑΥΡΟΣ

Τα δρώματα της καρδιάς

Η ΑΜΑΡΤΩΛΗ

Ποτέ δεν φαντάστηκα πως θα μπορούσα ν' αγαπήσω έναν άντρα τόσο πολύ, ώστε και πεθαμένος ακόμα να ζή στη θύμησή μου, κάνοντας συγχρόνως την καρδιά μου να πονάει.

Κι' όμως είμαι πάντα ένα ταπεινό πλάσμα που ζή για ζωή αμαρτωλή... Όσο πιο ένα μόνο πράγμα απασχολεί διαρκώς το μυαλό μου: 'Η χαμένη αγάπη του Μικαέλ, που θα μπορούσε, αν δεν την έχανα, να μ' εξαγιάσει και να με κάνει κι' εμένα μια γυναίκα που όλοι να σέβονται. 'Α, ο Μικαέλ, η χαμένη ιδανική μου αγάπη!

Ήταν ένα γλυκό αγόρι, είκοσι δυο χρόνων, που γνώρισα ένα βράδυ στο δρόμο. Τον είδα να ρίχνει επάνω μου ένα βλέμμα τόσο αγνό, τόσο τρυφερό που άθελα χαμήλωσα τα μάτια μου, σαν μια κοπέλλα που αισθάνεται για πρώτη φορά την καρδιά της να χτυπά ερωτικά. Περιπατήσαμε για λίγο πλάι-πλάι, σιωπηλοί κι' ύστερα πήγαμε να φάμε σ' ένα μικρό ρεστωράν.

Μείναμε όλη τη νύχτα μαζί και όμοιοι πώς γι' αυτή πρώτη φορά στη ζωή μου συγκινήθηκα ακούοντας τον να μου αφηγείται την ιστορία της ζωής του. Ήταν αρρωστος. Μόλις πρό λίγων ημερών είχε βγει απ' το σανατόριο, χωρίς η κατάσταση του να βελτιωθεί και ήξερε καλά πως γρήγορα θα πέθαινε. Οι γονείς του έμεναν σ' ένα μακρινό χωριό. Ταύ-

γραψαν να γυρίσει κοντά τους. 'Απ' τη στιγμή που με γνώρισε όμως πήρε την απόφαση να μη φύγει.

—'Αν δεν φοβάσαι την αρρώστειά μου, μούλεγε, αν δεν σε φοβίζουν τα φίλά μου θέλω να βλέπω κάθε μέρα.

Μούρχοταν να γελάσω. Τι να φοβόμουν εγώ, που με φιλούσαν τόσο και τόσο; Του απάντησα, λοιπόν, πως δεχόμουν να τον βλέπω κάθε μέρα κι' έφυγα από κοντά του με την καρδιά ξελαφρώμενη, σαν να είχα κάνει ένα μεγάλο καλό.

Από την ημέρα που γνώρισα τον Μικαέλ φρόντιζα να μην αντίληφθώ με ποιο ταπεινό τρόπο κέρδιζα το ψωμί μου.

Περνούσα κοντά του όλα μου τ' απογεύματα. Του είπα πως ήμουν όρφανή και πως για να κερδίσω το ψωμί μου δούλευα σ' ένα εργαστήριο. 'Εγώ όμως είχα τρομερές τύψεις για τα ψέμματα που έλεγα στον μόνο άντρα που μου φερόταν με τόσο καλωσύνη και μ' αγαπούσε με τόσο αγνότητα.

Συνά έλεγα μέσα μου: «Πρέπει να δώσω ένα τέλος σ' αυτή την κωμωδία. Δεν θα του πω τίποτα, αλλά δεν θα ξαναπάω να τον βρω στο σπίτι του και θα φροντίσω να μη βρεθώ ποτέ πια στο δρόμο του».

Μα την άλλη μέρα πήγα να να τον συναντήσω γιατί ή χαρά που ένιωθα κοντά

του μου είχε γίνει απαραίτητη.

Ένα βράδυ όμως συνέβη εκείνο που φοβόμουν:

Με είδε καθώς έβγαينا από ένα υποπό κέντρο, μαζί μ' ένα ναύτη. 'Εγώ δεν τον είδα, ούτε κι' αυτός με πλησίασε για να μου μιλήσει. Την άλλη μέρα όμως, όταν πήγα να τον βρω στο σπίτι του, από τα λόγια που μου είπε κι' απ' το πονεμένο βλέμμα που μου ρίξε, κατάλαβα τί είχε συμβεί.

Ήταν ξαπλωμένος στο κρεβάτι, πολύ αρρωστος, πάλι και τα χέρια του έκαμαν απ' τον πυρετό.

Νομίζω πως τον άπαυσα επειδή δεν μου άρεσε αρκετά, επειδή βιάδιζε προς τον τάφο. Τότε έκρινα πως ήταν προτιμότερο να μάθω την αλήθεια γιατί έτσι θα πίστευε πως τον αγαπούσα πραγματικά.

Του εξομολογήθηκα, λοιπόν, κλαίνοντας ποιά ήμουν και τον βεβαίωσα ότι έκτος απ' αυτόν κανέναν άντρα δεν είχε πια μέσα την παρρηλικότερη σημασία. Αυτό όμως, χωρίς ν' ακούσει τί του έλεγα επανέλαμψε διαρκώς:

—Γιατί να με γελάσεις;... Γιατί να μ' έχεις πια κοντά σου από την πρώτη στιγμή;

Και ή φωνή του ήταν γεμάτη πικρό παράπονο που μεγάλωνε τον πόνο της καρδιάς μου.

Του εξήγησα πως δεν ήθελα να χάσω την αγάπη του, που μ' εξαγιάζει κάπως, και μου χάριζε τη μοναδική χαρά που είχα νοιώσει στη ζωή μου.

Εκείνος όμως δεν με άκουγε πια. Δεν πρόσεχε τί του έλεγα, δεν με καταλάβαινε.

Ήθελα να του φωνάξω: «Κύτταξε με, βρισε με, φώναξε, δειρε με, δώδε με, κάνε ό,τι θέλεις, μα πίστεψε πως σ' αγαπώ, πως δεν αγαπάς παρά μονάχα εσένα».

Αλλά δεν κατάρθωσα ν' αρθρώσω λέξη απ' τη συγκίνηση.

Τέλος ύστερα από αρκετή ώρα με κύτταξε στα μάτια και μου είπε σβυσμένα:

—Σε συγχωρώ, Σάνδρα, αλλά φύγε! 'Ησουν γι' εμένα η μόνη χαρά της ζωής μου. Όμως, δεν θέλω πια να σε βλέπω. Πήγαινε!

Έφυγα σκυδοντας το κεφάλι, βαθιά λυπημένη.

Την άλλη μέρα, όταν πήγα να μάθω πως ήταν, η γρήνη που τον περιποιόταν μου είπε θλιμμένη:

—Πέθανε!...

Έτρεξα κοντά στο νεκρό σώμα του κι' έμεινα εκεί ως την ώρα που τον πήραν να τον θάψουν, κλαίγοντας και χαϊδεύοντας απαλά τα παγωμένα χέρια του, σαν να έπρόκειτο για κανένα αρρωστο παιδί που θα ξυπνούσε σε λίγο.

Όταν τον πήρανε για να τον πάνε στη στερνή του κατοικία, πήγα και δούλεψα τρεις μέρες στο εργοστάσιο όπου είχε πιστέψει πως εργαζόμουν και με τη δουλειά μου, αγόρασα ένα ωραίο στεφάνι και το πήγα στον τάφο της μοναδικής μου αγάπης.

ΕΛΣΑ ΝΤΟΝΑΙ

ΘΕΑΤΡΙΚΑ παρασκήνια

ΠΙΚΝΥΤΙΚΟ ΡΕΠΟΡΤΑΖ

—'Ο δημοφιλής κωμικός μας Πέτρος Κυριακάς έγινε το «κάνφον-γκατε» των Έλληνοαμερικανών της Νέας Υόρκης όπου βρίσκεται ξανά ύστερα από είκοσι χρόνια.

Η πρώτη του εμφάνιση στη γιορτή του «Συλλόγου Αθηναίων» όπου τον παρουσίασε ο γνωστός ευθυμογράφος Πάλ Νόρ είχε θριαμβευτική επιτυχία. Συγκινημένος απ' τις θερμές εκδηλώσεις του κοινού, ο Κυριακάς άρχισε να κλαίει σα μικρό παιδί, δίχως να μπορεί ν' αρθρώσει λέξη.

Επίσης ο πρεσβύτερος της Ελλάδος στην Ουάσιγκτον κ. Δενδραμής παρέθεσε γεύμα στην προεδρία προς τιμήν του Κυριακάου.

Η πρώτη επίσημος εμφάνισις του δημοφιλούς καλλιτέχνη θα γίνει στις 2 'Απριλίου στο «Κάρνετζι Χάλ» με συμμετοχή της Πάολας, της 'Ελένης Λουκά και της Στέλλας Γκρέκα.

Η 'Εθνική Λυρική Σκηνή αφού ανέβασε με πολλή επιτυχία την «Τόσκα», παρουσίασε χθες Τετάρτη στη «Μπατερφλάου» την παγκοσμίου φήμης καλλιτέχνηδα Μαργαρίτα Πέρρα. Η πρώτη εμφάνισις της διάσημης καλλιτέχνης είχε θριαμβευτική επιτυχία και το πολυπληθές ακροατήριο την απέθεσε κυριολεκτικά.

Η Μαργαρίτα Πέρρα θα παίξει και πάλιν «Μπατερφλάου» και έν συνέχεια θα ερμηνεύσει το ρόλο της Βιολέτας στην «Τραβιάτα» σε τρεις εμφανίσεις της.

—'Ολοι οι νοσταλγοί της παλαιάς και ωραίας ελληνικής μουσικής παρηκολούθησαν με πολλή συγκίνηση την πρώτη της «Γυναίκα του Δρόμου» της αλησμόνητης οπερέτας του αειμνήστου Χατζηπανσούτου που ανέβασε την παρελθούσαν εβδομάδα στο θέατρο «Κυβέλης» το οπερεττικό τμήμα της 'Εθνικής Λυρικής Σκηνής.

—Η πρώτη του «Προσκήνιου», των φιλολογικών και καλλιτεχνικών απογευματινών που εγκαίνισσε ο θίασος Κώστα Μουσούρη την περασμένη Τετάρτη συγκέντρωσε όλον σχεδόν τον πνευματικόν και καλλιτεχνικόν κόσμον της πρωτεύουσας.

Το πρώτον πρόγραμμα που ερμήνευσαν οι Κώστας Μουσούρης, Ντίνος 'Ηλιοπούλος και οι κυρίες Έλλη Λαμπέτη και 'Ελένη Χατζηαυγή καθώς και οι άλλοι φιλότιμοι ηθοποιοί του θιάσου, είχε μεγάλη επιτυχία. Ήρσαν ιδιαίτερος το περίφημο παίημα του 'Οδ. 'Ελύτη, τα απομνημονεύματα του Μακρυγιάννη και το μονόπρακτον του 'Ανατόλ Φρανς.

—Βέβαιον θιασάρχες για το καλοκαίρι στο θέατρο Σαμαρτζή αναφέρονται οι αδελφές Καλούτα που θα εμφανιστούν σε μία νέα επιθεώρηση του κ. Δ. Γιαννουκάκη.

—Αυτή την Κυριακή το πρωί θα δοθώ στο «Κεντρικόν» η πρώτη του αρχαίου δράματος από μικρούλες μαθητρίες με τις «Τρωάδες» του Ευριπίδου.

—'Ο θίασος Λογοθετίδης παρουσίασε την παλαιά επιτυχία του ακαδημαϊκού κ. Σπύρου Μελά, την κωμωδία «Η Μέθοδος των Τριών» που χειροκροτείται κάθε βράδυ και άρεσει στο κοινό χάρις στα σπαρταριστά της επεισόδια.

—'Αργότερα ο θίασος Λογοθετίδης θα μεταβή στην Αίγυπτο για σειρά παραστάσεων.

—'Ο 'Αργυρόπουλος συνεχίζει τις δοκιμές της τουρκικής κωμωδίας «Παίντορ» που θα παρουσιάσει προσεχώς.

Ο ΘΕΑΤΡΟΦΙΛΟΣ

Αυτοκτονίες!

Α σύλληπτη κι' αφάνταστη, και φοβερή βλακεία — βλακεία αιώνια! — σε κάθε «στάσι» της ζωής, σε κάθε ηλικία τίν' ή αυτοκτονία!

Είρως αφάνταστα σφοδρός, την αγαπάει ο νεαρός, την αγαπάει ο σοβαρώς. Ν' αυτοκτονήσει θάπρεπε; Κι' όμως αυτός συνειδητής «Θ' αυτοκτονήσω» λέει «Εγώ! Τι άλλο πια μου μένει;» (Δεν ξεστράβωνεσαι ποτέ, Δεν βλέπεις γύρω σου, κουτέ, Μά δεν ακούει καμμία φωνή και κάποιο βράδυ αυτοκτονεί κι' εκείνη τότε οπλίζεται με σκέρτσο και με νάζι, και κάνει και πώς κλαίει, ενώ στον 'Αλλο λέει: —Λυπάμαι που γιά σένα τον έδωξα πύξ-λάξ! —Μά τί να γίνη; Φταίω γώ, που ήταν τόσο βλάξ;)

«Α νεαρή φοιτήτρια» με νοστιμιά και γλύκα και με μεγάλη προίκα κάποιον 'Εγγλέζο αγάπησε που ήρθ' απ' το Λονδίνο κι' ο γέρος της που ρώτησε, είπε: —Δεν σου τον δίνω!

«Αυτός αρραβωνιάστηκε κι' άλλες, ένα σωρό...»
«Λοιπόν, μικρούλα μου χρυσή,»
«Έχαστον τώρα πια έσύ!»
«Παπούτσι από τον τόπο σου κι' ως μην είναι γερό!»
«Μα κλαίει και δέρνεται αυτή και της τραβάει αυτός τ' αυτί και της τραβεί πια ή Νίνα και τότε απαρνηγόρητ το σκάει πια ή Νίνα και πάει κάπου μακριά...» και παίρνει τα κινίνα! Μικρούλα ελαφρόμυαλ κι' άνοστη κοπέλλα, πώς κάνεις τέτοια τρέλλα, «Ακου, λιγάκι τα πουλιά, παθητικά τραγούδια, Για σένα λέει ο 'Ερωτάς, παθητικά τραγούδια, Κι' ύμνει τρέλλα την ώμορφιά, τη θεία, τη γλυκειά σου. Λησμόνησε τον έρωτα που τον θαρρείς «μεγάλον» κι' έκουσε αυτή τη συμβουλή. Σε πέντε μέρες το πολύ, θόσσαι τρέλλα με άλλον! 'Ετσι το θέλει της ζωής, το γλυκοπαρμυζέ! Τά δάκρυά σου τα πικρά θα τα στεγνώση ή λήθη!

«Αι όταν ή μικρή σωθή και βάλλη κάποια γνώσι, τα δάκρυά της πρό πολλού έχουνε πια στεγνώσει! Και ειρυνεύεται ασφαλώς, — γιατί όλα τα ξέρε! — και το Μιμίκο τον κουτό και την τρέλλα τη Μαίρη! — πώς φέρνουνε σ' ατόγνωσι, τα οίκονομικά! — Λοιπόν κι' εδώ διαφωά, όλα περνάνε στη ζωή! — παληά δουλειά — Θέλει ο κόσμος άνοιχτή, και πίστι μα και θάρρος κι' είσαι δειλός, αν λυτρωτής σου φαίνεται ο Χάρος. Πρέπει και λυπές ασφαλώς καθέναν να γνωρίση. Πаре κουράγιο, τράβα μπρος κι' ή τύχη θα γυρίση!

Εισαγωγή του *Αντ. Ταλζα*

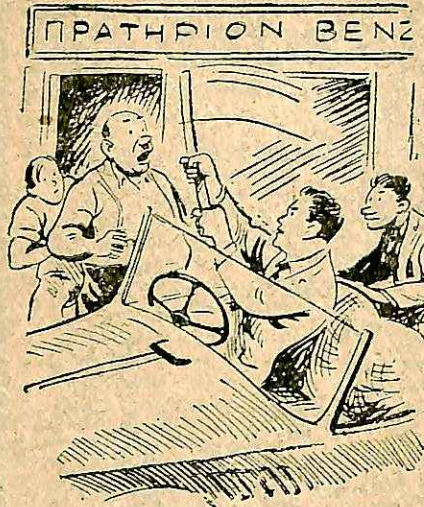
Τομβολα

Περίλαμπρος και ζωηρός, παντοιοτρόπως χαίρων και εις τα θηλή αφείδως τα κάλλη μου προσφέρων, δικαίως ουν κατέκτησεν τον τίτλον του γοητός και προχωρώ εις το «ψητόν» αείποτε άπτότης. Ούτω, προχθές, συναντηθείς μετά γνωστής κυρίας και πάραυτα δραστήμιος ταύτης της ευκαιρίας, της ήνοιξον συζητησιν επί πολλών θεμάτων, μέσω βεβαίως πολλοπλών ερωτικών βλεμμάτων. Κάκείνη — «Ω! του θαύματος! — έντός βραχέος χρό- (νου)

έκ της σαγήνης της έμης της τόσοσν επίμονου άνευ πολλών περιστροφών και ως είχε καθήκον, μοι έδωσεν συνέντευξιν και μάλιστα κατ' οίκον. Τρίβων τας χείρας — ως είκος — επί τω γεγονότι κι' έξ έρωτος μαινόμενος, μπαρούτι δηλονότι μετέβην τρέχων παρ' αυτή εις ορισθέντα χρόνον κρατών συγχρόνως έν χεισιν μδουκέτον άνεμώνων. — Κυρία μου! άνέκραξον το σφρίγος (μου εξάρας εύρίσκομαι εις την άκμην ερωτικής (λαχτάρας και ίνα μάλλον φλογισθώ, σπύεσάτε — (ως είκος — και παρευθής κομίσατε ποτόν συμβολι- (κώς, Κι' ένώ έγώ άνέμενον — «Ω! μά την ('Αφροδίτην! — Τσέριον βράντ ή έκλεκτόν αφρώδη συμ- (πανίτην —βαβαί! παπαί! Ιαταταί! όποιον (φεύ! είδύλλιον! — αϋτη μοι προσεκόμισεν — «Ω! παίδες! — (...χαμομήλιον!...

Ο ΓΕΡΟ — ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ

— Δεν ντρέπεστε βρέ, άνθρωποι με κολάρα, να κλέβετε την βενζίνη;

ΜΙΑ ΜΙΚΡΗ ΕΚΔΡΟΜΗ και ΕΞ ΕΤΩΝ ΔΙΚΕΣ...

Δημοσιογραφικές αναμνήσεις του
συνεργάτου μας κ. Κ. ΠΟΛΙΤΗ

Οι επαγγελματίες δημοσιογράφοι που διέθεταν ιδιόκτητα αυτοκίνητα το 1925, δεν ήταν περισσότεροι από 4-5. Ο Άνδρέας Τσαμπούλος είχε μια θαυματουργό κατασπίδα με την οποία κυνηγούσε το αστυνομικό του ρεπορτάζ. Ο Βενιζέλος Ζερβέας, αστυνομικός συντάκτης επίσης τότε και τώρα— τώρα όμως περιέργως χωρίς αυτοκίνητο— είχε εκείνη την εποχή ένα μεγάλο ανοιχτό άμαξι, που δεν ήταν βέβαια η τελευταία λέξιν της αυτοκινητιστικής προόδου, αλλά συνεκέντρωνε τις συμπάθειες όλων των άλλων που δεν είχαμε τίποτε και που ζούσαμε με το όνειρο να αποκτήσουμε κάποτε ιδιόκτητο αυτοκίνητο. Προσωπικώς εγώ εξακολουθώ να διατηρώ το όνειρο, την πραγματοποίηση του οποίου όμως εξαρτώ από το αν θα μου πείσει το λαχείο. Όλα γίνονται σ' αυτόν τον εφήμερο κόσμο...

Ένα μεσημέρι λοιπόν του 1925 ο Ζερβέας είχε τη μεγαλοφυή ιδέα να προτείνει στον τότε δημοσιογράφο και ήδη δικηγόρο Κ. Άμουργιανό, σ' ένα άλλο συναδέλφο που σε μένα να πάμε με το αυτοκίνητό του εκδρομή ως τη Βουλιαγμένη. Σημαντικό γεγονός για την εποχή εκείνη όπου θεωρείτο κατόρθωμα το να εξασφαλίσεις μια θέσι, έστω και όρθιου, στα ελάχιστα και απεριγράπτως σαραβαλιασμένα λεωφορεία. Υπήρχε λίγη βενζίνη στο αυτοκίνητο, αλλά χρειαζόταν ένα γαλόνι ακόμα για να εξασφαλιστεί η άνετη μετάβασι και επιστροφή.

Βάλαμε οι τρεις από πέντε δραχμές και δέκα ο Ζερβέας, ως πλουσιώτερος κατά τεκμήριον. Και ξεκινήσαμε. Σταθήκαμε για τη βενζίνη σ' ένα πρατήριο στην αρχή της λεωφόρου Συγγρού, δεξιά. Ένας μικρός έσπευσε να κάνει τη σχετική διαδικασία. Είχε κοντά του κι ένα τενεκέ, μέσα στον οποίο έβαλε το σωλήνα, αφού τον έβαλε από το αυτοκίνητο. Κουβεντιάζοντας δεν παρακολουθήσαμε αν έκανε όσον έπρεπε κανονικά τη δουλειά του ή όχι.

Διασχίσαμε τη λεωφόρο με σβυστή τη μηχανή και μόλις στρίβαμε το δέλτα του Φαλήρου αρχίσαμε να καταστρώνουμε τα σχέδιά μας για το μικρό ταξίδι που θα κάναμε στη Βουλιαγμένη. Μετρήσαμε την περιουσία μας και είδαμε πως μπορούσαμε να εξασφαλίσουμε μια μερίδα κρέας, μια τηγανιά μαρίδες και μπρόδικη ρετσίνα. Ευτυχία...

Στην περιοχή του Καλαμακίου το αυτοκίνητο σταμάτησε ξαφνικά. Ο Ζερβέας που έτρεφε απόλυτη εκτίμησι στη μηχανή, δεν μπορούσε να εξηγήσει το μυστήριο και φυσικά από κανέναν το νού δεν πέρασε η ιδέα πως ήταν δυνατόν να τελειώσει η μπενζίνη. Μόλις είχαμε ρίξει ένα γαλόνι σ' αυτήν που υπήρχε. Κι όμως, όπως απέδειξε το φύλο που έπαιζε ρόλο μετρητού, δεν περιείχε ούτε σταγόνα. Ο μικρός του

πρατηρίου είχε κλέψει όλόκληρο το γαλόνι.

Δεν υπήρχε άλλος τρόπος παρά να πάμε το αυτοκίνητο ως τη Γλυφάδα, όπου υπήρχε πρατήριο. Μισή ώρα κράτησε αυτή η όχι πολύ διασκεδαστική δουλειά. Η μικρή περιουσία που περιοριζόταν για το ταξίδι ξοδεύτηκε για τη νέα μπενζίνη, με την οποία κάναμε μεταβολή και πήραμε το δρόμο της επιστροφής εις τα ίδια.

Έπρεπε φυσικά να πάρουμε εκδίκησι για την απροσδόκητη περιπέτεια. Και μόλις φθάσαμε μπροστά στο πρατήριο της Λεωφόρου Συγγρού σταθήκαμε και ζητήσαμε ένα γαλόνι μπενζίνη. Ο μικρός προθυμοποιήθηκε να μας εξυπηρετήσει. Αφού έρριξε και την τελευταία σταγόνα ζήτησε τις 25 δραχμές.

— Είπε πληρωμένη, είπε ο Ζερβέας. Αυτή είναι η μπενζίνη που μας έκλεψε πριν από μία ώρα...

Ο μικρός άρχισε να διαμαρτύρεται ενώ το αυτοκίνητο έβαζε μπρος. Τα συμβαίνοντα ανέληφθη ο πρατηριούχος, ένας αγαθός άνθρωπος ονόματι Γυστόπουλος, ο οποίος έτρεξε αμέσως να προστατεύσει τα συμφέροντά του.

— Μας έκλεψαν ένα γαλόνι μπενζίνη, φώναζε ο μικρός. Κλέφτες!...

— Αυτό ο λαποδύτης μας έκλεψε, φώναζε ο Ζερβέας.

Φυσικά δεν έλειψαν οι περιέργοι. Σε δυο λεπτά είχαν μαζεψή καμιά πενήντα ανθρώπων που προσπαθούσαν να φράξουν το δρόμο μας και να βοηθήσουν το... δυστυχισμένο θύμα των γκάνγκστερ!

— Δεν ντρέπεστε βρέ, άνθρωποι με... κολάρα να κλέβετε τη βενζίνη; ώρυετο ένας κοιλαράς.

Σ' αυτό το μεταξύ ο πρατηριούχος πήδηξε στο «μάρς πιέ» και ζητούσε τα λεφτά του. Ο Ζερβέας του εξηγούσε ότι εμείς ήμαστε θύματα κλοπής κι όχι αυτός. Οι δυο συνάδελφοι κι εγώ του καθόμαστε πίσω παρατρύνουμε τον ήδη εκνευρισμένο φίλο μας να σπάσει το κεφάλι του πρατηριούχου. Όπερ και έγινε. Ο Ζερβέας άρπαξε το ξύλο που χρησίμευε για μετρητής το κατέβασε πάνω στο κρανίο του Γυστόπουλου και του άνοιξε μια σεβαστών διασπάσεων τρύπα. Τα αίματα γέμισαν το πρόσωπό του.

Πάνω στην ώρα έφτασαν κι οι χωροφύλακες και μας ωδήγησαν όλους μαζί στο Τμήμα Μακρυγιάννη. Το μεγαλύτερο θύμα της υποθέσεως ήταν ο δυστυχισμένος ο πρατηριούχος, που δεν έφταιγε σε τίποτε— ήταν εντελώς ξένος προς τη ματαστροφή του υπαλλήλου του— κι όμως πλήρωσε την υπόθεσι μ' ένα σοβαρό τραύμα.

ΕΝΑΣ ΘΕΟΡΑΤΟΣ ΑΗ-ΒΑΣΙΛΗΣ

Αυτός είναι ο μεγαλύτερος «Αη-Βασίλης» του κόσμου. Έχει ύψος 2 μέτρα και 34 πόντους! Πρόκειται για έναν Γερμανό γίγαντα που ταξίδευε στις ημέρες των εορτών σ' ένα κατάστημα της Νέας Υόρκης. Στη φωτογραφία μας, ο πρόεδρος του καταστήματος του παίρνει μέτρα για να του ράψουν ένα «πολιτικό» κοστούμι.

Ο διοικητής του Τμήματος κ. Τσούνης— ήδη συνταγματάρχης ανάπρος— ήθελε να μας κρατήσει. Εμείς όμως διαμαρτυρηθήκαμε εντόνως για την... περιέργη αντίληψή του και του εξηγήσαμε με ιδιής μας εφευρέσεως νομικά επιχειρήματα ότι καθήκον του ήταν να κρατήσει τον... τραυματισθέντα κι όχι τους τραυματίσαντας— ή μάλλον τον τραυματίσαντα, γιατί τελικά η ευθύνη όλη έπεσε πάνω στο Ζερβέα.

Σ' αυτό το μεταξύ το θύμα ωδηγήθηκε σ' ένα γειτονικό φαρμακείο κι' αφού επέδεσε τα τραύματά του υπέβαλε μήνυσι έναντιον και των τεσσάρων μας επί «αδίκω επιθέσει, τραύμασι» κτλ... Είχε κι' ένα σωρό μάρτυρες που προθυμοποιήθηκαν να καταθέσουν υπέρ αυτού.

Κατά τα μεσάνυχτα ο διοικητής του Τμήματος επέστη να μας αφήσει και την επομένη υποβάλλαμε αντιμήνυσι κατά του πρατηριούχου επί «κατακράτησι βενζίνης, εξυβρίσει...» κτλ.

Η πρωτόδικη απόφασις εξεδόθη εις βάρος του Γυστόπουλου. Έκανε έφεσι, αλλά κι' εδώ δεν ήταν τυχερότερος. Ακολούθησαν άλλες δίκες— έρήμην, ανακοπές, ανακρίσεις κτλ.— με αποτέλεσμα να... περνούν τα χρόνια και να επιστρέφονται δικαστικά έξοδα, για την καταβολή των οποίων θα χρειαζόταν μια όλόκληρη περιουσία.

Βλέποντας αυτή την απροσδόκητη περιπέτεια ο δυστυχής πρατηριούχος όχι μόνον έπαυσε να καταφέρεται έναντιον μας, αλλά μας ικέτευε να τον βγάλουμε από το αδιέξοδο! Ήταν πρόθυμος να άψυχη τις μηνύσεις και να κάνει και... δήλωσι μετανοίας, φθάνει να γλύτωνε την καταδίκη και τα δικαστικά έξοδα που θα του επιδικάζονταν τελικά. Γιατί ήταν σίγουρο πως έτσι θα κατέληγε η ιστορία.

Πέρασαν αιώσις εξη όλόκληρα χρόνια! Και ύστερα από σειρά εφέσεων, ανακοπών, παραπομπών και αναπομπών, έφθασε η τελευταία δίκη. Η τελευταία των τελευταίων. Η διαφορά ήταν πλέον μεταξύ Γυστόπουλου και Ζερβέα μόνον. Εμείς ήμαστε οι μάρτυρες. Και κατά θερμότητα παράκλησιν του πρατηριούχου, αποφασίσαμε να τον βοηθήσουμε με το να μη παρουσιασθούμε στη δίκη. Αυτή ήταν η μόνη ελπίς του. Η απουσία «ούσιωδών μαρτύρων» θα γίνετο άφορη ή αναδληθή ή δίκη, όποτε θα συνεπληρώνετο ο χρόνος παραγραφής της υποθέσεως. Έτσι, πλην των άλλων, ο Γυστόπουλος θα γλύτωνε και τα δικαστικά έξοδα, που αντιπροσώπων ήδη μερικές χιλιάδες δραχμές!

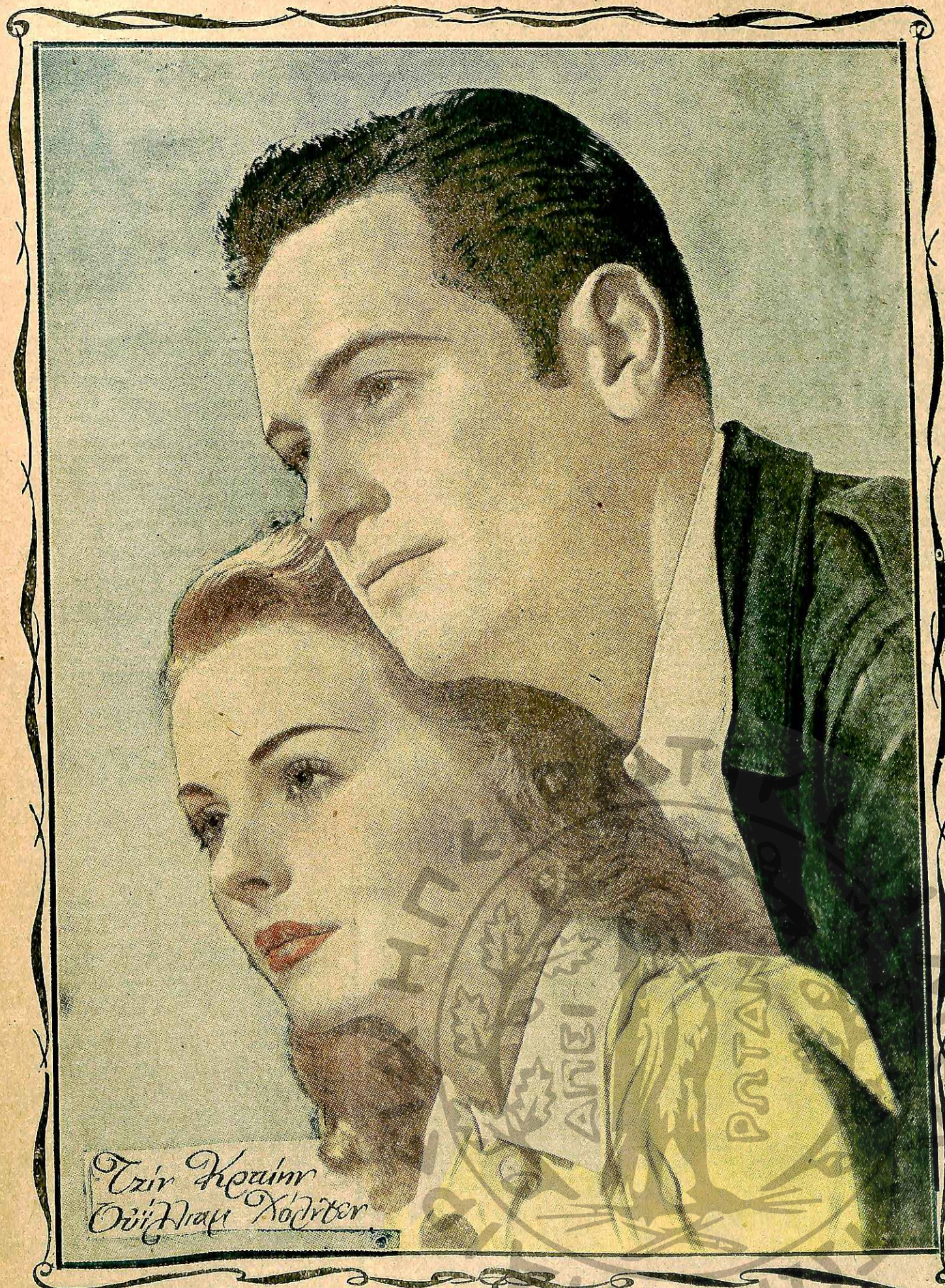
Αποφασίσαμε λοιπόν να μη παρουσιασθούμε. Αλλά συνέβη το εξής: ο Άμουργιανός παρσκευάζετο εκείνη την εποχή να εξασκήση το δικηγορικό επάγγελμα και έκρινε ότι δεν έπρεπε να επιτρέψη στον εαυτό του να λιπομαρτυρήσει. Παρά την υποσχέσι λοιπόν που έδωσε και χωρίς να ειδοποίησι κανένα, ενεφανίσθη στο δικαστήριο, διηκόλυε με την παρουσία του την διεξαγωγή της δίκης και κατέστρεψε τον δυστυχισμένο πρατηριούχο. Πλήρως ο άνθρωπος τα μαλλιοκεφάλια του έπειδη ο Ζερβέας του έσπασε το κρανίο σε μια στιγμή δικαιολογημένης εξάσεως. Έτσι, ύστερα από μια όλόκληρη εξεστία, έκλεισε ο φάκελος της υποθέσεως που άρχισε με μια άτυχη εκδρομή...

ΚΩΣΤΑΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Το τριζόνι καταργεί τα θερμόμετρα

Ένας Άμερικανός επιστήμων εξακρίβωσε ότι ένα νέο είδος τριζονιού ρυθμίζει τον αριθμό των κρότων που κάνει κάθε δευτερόλεπτο αναλόγως της θερμοκρασίας—γιατί τα έντομα, σαν ζώα ψυχρόαιμα, είναι πιο ευαίσθητα στις μικρές αλλαγές θερμοκρασίας, παρ' όσο οι άνθρωποι. Αν λοιπόν έχη κανείς ένα τέτοιο τριζόνι, δεν χρειάζεται θερμόμετρο: Μετράει απλά τον αριθμό των κρότων του στο δευτερόλεπτο, μ' τον κρότον του στο δευτερόλεπτο, προσθέτει 42 και βρίσκει έτσι τη θερμοκρασία (σε βαθμούς Φαρενάιτ). Με τον έλεγχο αυτόν των υπολογισμών και τη σύγκρισή τους με την ένδειξι ενός πραγματικού θερμόμετρου, διαπιστώθηκε ότι το τριζόνι παρέχει ακρίβεια μέχρι ενός τετάρτου του βαθμού!

Οι κατασκευασταί θερμόμετρων θάχουν δίκην, αν αρχίσουν ν' ανησυχούν...

Τζιν Κράιν
Ουίλιαμ Χολντερ

Μεταξύ των ηθοποιών βρίσκεται και ο Άγγελος Δημάκης. «Η Λίζα τον βλέπει με συγκίνηση. Ο Βενέ-
της χάνει το κέφι του. Άρρωστοτερα συναντώνται με τους ηθοποιούς στην ταβέρνα του κ. Πέτρου. Η
Λίζα ρίχνει, κάθε τόσο, ματιές στον Άγγελου. Λί-
κι! όταν γυρίζουν στο δωμάτιο τους ξεσπάει σε
λυγμούς. Ο Βενέτης της μιλάει με καλωσύνη γιά
το κρυφό, αλλά φλογεροί αισθήματός της και της προ-
τείνει να γυρίσουν στην Άθινα και να χωριστούν».

— Καί... σύ...;... Δεν ρώτησε, πολύ σιγά, δακρυοσμένη.

— Έγώ...;... Θά χαθώ... Δεν σου ἔπιπροσχομαι ὅτι θά ξεχάσω, γιατί δεν ἔχω οὔτε τὰ μέσα, οὔτε τὴν διάθεση ν' ἀντιβράσω... Δεν θέλω νὰ σέ ξεχάσω ἐγώ, Αἰζά!... Ἐίσαι καὶ θά μείνεις, καὶ θέλω νὰ μείνεις, ἡ τελευταία μου ἀγαπημένη, τὸ τελευταῖο μου, τὸ μεγάλο ρομάντζο μου... Ὑστερ' ἀπὸ σένα, δεν θάρῃ καμιά... Γιατί, ὅποια καὶ ἐν ἔρῃ, ἡ σύγκρισίς της μαζί σου θά τὴν ἐξυτελίσῃ.

— "Οχι!... "Οχι!... Δεν είναι ποτέ δυνατό να σ' αφήσω... Δεν είναι ποτέ δυνατό να υποφέρω τη μοναξιά σου!... Με πονάει η μοναξιά σου, με κουρελιάζει ο πόνος σου!...

Της χάιδεψε τα μαλλιά:

—Σύχασε, Ζα... Μὴ στενοχωριέσαι...
Σοῦ τὸ ξανάπα: ἡ εὐτυχία σου εἶναι καὶ

.....

το ζαλισμένο κεφάλι του με το φρέσκο νε-
ρό του πηγαδιού. Ύστερα, γύρισε στην
καμαρούλα, κι' έκατσε σοβαρός, ήρεμος,

— Ναι, ἐδῶ. . . . Στὸ ἤρεμο αὐτὸ
— Ἐδῶ. . . . τὸ σφαῖρά του εἶνε

• ζυγίζη δὲ περισσότερο ἀπὸ 25 πόντους.

νικά «χέρια» που θα κινούνται με ηλεκτρισμό, η κατασκευή του πρόκειται ν' αρχίσει πολύ γρήγορα.

8

●

διοσυγκρασία κι' από χαρακτήρα τίμιος.
— Σ' ευχαριστώ, Γιώργο, αλλά δεν με
κόβεις... είπες ο Βενέτης με παγερή είρω-
νεία.

— Τι να σε κόψω, φίλε μου;... Έδω,
έχεις υπογράψει ένα συμβόλαιο μαζί μου,
ότι θα μου δώσεις το έργο σου, συγχρόνως
έχει υπογράψει κι' άλλο ένα συμβόλαιο,
μ' έμένα, ή δεσποινίς.

— Περίμενε λιγάκι, ο Πάλμας, σά νάθελε
να εξακριβώσει τι έντύπωσι έκανε ή αυστη-
ρή κουβέντα του, και στο Βενέτη και στη
Λίτσα.

— Υστερα, άλλαξε απότομα:
— Τόσον καιρό, είπα μελίχια, σχεδόν
γλυκά, ή δεσποινίς ήτανε στο νοσοκομείο,
για τους γνωστούς λόγους... Και συ,
'Αλκη, ήτανε φυσικό να βρίσκεσαι στο
πλευρό της, όποτε δεν σπαταλούσες την
ήμέρα σου σε προσπάθειες για να πετά-
ξεις από πάνω σου κατηγορίες που σ' εξέ-
θεναν άδικα σε ανακρισίες...

— Βλέπεις, ότι τα λές μόνος σου...
— Ο Πάλμας έβρινε για λίγο σιωπηλός.
— Υστερα, απότομα, είπα:

— Καλά, γιατί να μην ανέβη τώρα το
έργο σου; Ποιός λόγος υπάρχει πιά ν' α-
θετής την υποσχέσι σου;...

— Έγώ; Δεν αθετώ τίποτα... Το έρ-
γο μου τόχεις στα χέρια σου, λίγα χειρό-
γραφα λείπουν μονάχα από την τελευταία
πράξι... "Αν θέλη και ή δεσποινίς, γυρί-
ζουμε στην 'Αθήνα...

— Γιατί να μη βέλν;...

— Ναι, δεν θέλω, κύριε Πάλμα... α-
πάντησε ξαφνικά, με παγερό τόνο μπαι-
νοντας στη συζήτησι ή Λίτσα.

— Δεν θές;...

— Όχι. Και δεν θέλω, γιατί δεν πρέ-
πει μούχει απαγορεύει ή γιατρός να κου-
ραστώ για πολύν καιρό...

— Ο Πάλμας την κούταξε σαν ήλιος.

— Δηλαδή... κατάφερε στο τέλος να
πη. Δεν πρόκειται να παίξεις στο έργο του
Βενέτη;

— Αν βιάζεστε να το ανέβασετε, άσφα-
λώς όχι...

— Έσπασε ή θεατρώνης:

— Λές να βιάζομαι πολύ;... Έδω,
θάχαμε ανέβασει δέκα Αισχύλους και
τριάντα Σαίκσπηρ από τη μέρα που πρω-
ταρχίασε πρόδες στο «Κορίτσι μέσ' στη
Βροχή»...

— Ποιός σάς είπε να μην τους ανέβα-
σετε τους Αισχύλους σας, κύριε Πάλμα;...

— "Ε, μ' αυτό πάει πολύ! Να παίξετε
με την επιχείρησι μου, και, στο τέλος, να
με κοροϊδέυετε...

— Ο Βενέτης τον κούταξε έπιμονα:

— Παίξαμε και με το θάνατο, καθώς
'σως δεν ξεχνάς, καλέ μου Γιώργο...

— Ο Πάλμας συνήλθε άμέσως:

— Ναι... Δεν λέω... Πώς εινε δυνατό
να το ξεχάσω;... Μα, τώρα, δόξα σοι ή
Θεός! Σας βλέπω και τους δυο καλά, πε-
ρίκαλα... Δεν εινε καιρός ν' ανέβασω κι'
έγώ αυτό το πολυθρύλητο έργο, που κον-
τεύει να με χαντακώσει;...

— Γιατί; Μόνο αυτό το έργο υπάρχει;

— Όχι, αλλά...

— Άλλά, απάντησε ή Βενέτης τονίζον-
τας μια - μια τις λέξεις, γύρω από το έρ-
γο αυτό έχει γίνει μια διαφήμισι που δεν
πληρώνεται με το στίχο, όπως ή διαφήμισι
των εφημερίδων διαφημιστής του εινε το αί-
μα...

— Υπολογίζεις σαν καλός και μυα-
λωμένος επιχειρηματίας ότι, και σαχλα-
μάρα νάναυ ακόμα αυτό το πολυθρύλητο
έργο που λές, θάρρη ή κόσμος για να το
δη... Δεν ειν' έτσι;

— Κι' αν εινε;... Μήπως το έργο αυ-
τό δεν μου άνηκε;... μουριούσε ή Πάλ-
μας.

— Απόλυτα... Έδω όμως υπάρχει μια
μικρή «άνωτέρα βία»: ή πρωταγωνιστριά
σου - που τη θές κι' αυτή για την ίδια
αίτια που θές και το έργο... έχει ισχυ-
ρούς λόγους να θέλη να ξεκουραστή...

— Ποιός δικαστής θα της επιβάλη να παίξη,
όταν οι γιατροί της διατάζουν κούρα;...

— Νευριασμένος άφάνταστα ή Βενέτης,
ρούφηξε ως τον πάτο ένα ποτήρι κρασί.

— Κι' αυτή ή «κούρα» πότε, περίπου,
πρόκειται να τελειώσει;...

— Να σου πώ, Γιώργο. Τώρα πιά, τέ-
λειωσε ή χειμωνιάτικη σαιζόν... Το «Κο-
ρίτσι μέσ' στη Βροχή», εινε έργο για κλει-
στό θέατρο. Δεν εινε ποτέ δυνατό να παι-

χτη σε καμιά καλοκαιρινή μάντρα...

— Έπομένως;

— Έπομένως, άς αφήσουμε να περάση
το καλοκαίρι, και βλέπουμε στην καινούρη-
για σαιζόν, μετά το Σεπτέμβριο... Τι
λές και συ, Λίτσα;...

— Συμφωνώ απόλυτα... απάντησε ή
Λίτσα καταχλωμή, με χαμηλωμένα μάτια...

— Λαμπρά! φώναξε ή Πάλμας, χτυπών-
τας με άπογνώσι τη γροθιά του στο τρα-
πέζι. Σά να λέμε, την προκόψαμε τη φε-
τεινή σαιζόν...

— Γιατί;

— Ρωτάς γιατί;... Εινε για να ρω-
τάς;... Γιατί απλούστατα, φέτο το
θέατρο θα κλείση με φοδερή ζημία... Κι'
αυτό, αγαπητέ μου 'Αλκη, επίτρεψέ μου
να στο τονίσω: Εινε δικό σου κατόρθω-
μα... Και, λιγάκι, της δεσποινίδος!...

— Μας συχαρείς και τους δυο... του
απάντησε με ψυχρή ειρωνεία ή Βενέτης.

— Άλλά, μια φορά, μπορείς να μείνεις ικανο-
ποιημένος: Έσύ κλείνεις με παθητικό λε-
φτά: εγώ παρά λίγο να κλείσω με παθητι-
κό την ελευθερία μου, κι' ή δεσποινίς τη
ζωή της...

— Σήκωσε τους ώμους του ή Πάλμας, και
χτύπησε τα χέρια του.

— Τι θές; τον έρωτησε ή Βενέτης.

— Να πληρώσουμε... του απάντησε ή
Βενέτης.

— Άστα αυτά! εινε δικά μου... Έδω
εινε το σπίτι μας, ήρθες να μας βρής...

— Άλλωστε, εινε ντροπή... Τι να πληρώ-
σης; Ένα ποτήρι κρασί πούπιες;...

— Ο Πάλμας είχε σηκωθεί και κούμπανε
το φαρδύ γκρίζο παλτό του.

— Δεν ήπια κρασί, αγαπητέ μου 'Αλ-
κη... είπα χτυπώντας στον ώμο τη συγ-
γραφέα μ' ένα βιασμένο χαμόγελο. 'Ηπια
δηλητήριο, δεν με κέρασες πάλι οι δυο
σας...

— Ο Βενέτης κι' ή Λίτσα τον ώδηγησαν ως
δώς, στο αυτοκίνητό του.

— Σύχασε... τον παρηγόρησε ή συγ-
γραφέας. Και το δηλητήριο που σούδωσε
ή σημερινή μας άρνησι, θα ξεχάσεις ως το
Σεπτέμβριο. Κυρίως, γιατί τότε θ' αρχί-
σης να εισπράττεις.

— Δεν νομίζεις ότι θάναυ καιρός;...

— Έκανε ή Πάλμας, βάζοντας έμπρός τη μη-
χανή του.

ΛΕ'.

— Ο Βενέτης κι' ή Λίτσα παρακολουθήσανε
για πολλή ώρα το αυτοκίνητο του Πάλμα,
ώπου χάθηκε μακριά στο βάθος του δρό-
μου, προς το μέρος της 'Αθήνας. 'Υστερα,
σιγά - σιγά, γυρίσανε πίσω και μπήκανε
πάλι στο περιβολάκι του κυρ - Πέτρου.

— Εινε μακριά ή προθεσμία ως το Σε-
πτέμβριο, Λιζέττα;... ρώτησε ξαφνικά ή
συγγραφέας, με φωνή που τρέμει λίγο.

— Τι θές να πής μ' αυτό;... Έκανε ή
Βενέτης, σαν ξαφνιασμένη.

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Μη λές άνοησίες!... τόν μάλλωσε

μ' ένα βιασμένο χαμόγελο.

— Όχι, γιατί, επί τέλους, δεν ειν' άπα-
ραίτητο να με ανεχθής ως το Σεπτέμβριο
που θ' ανέβη το έργο; ως τότε εινε ή με-
γαλύτερη δυνατή προθεσμία: μπορούμε ό-
μως να χωρίσουμε και νωρίτερα...

— Σάπα... του απάντησε. Δεν θέλω
να χωρίσουμε ποτέ, κι' ούτε θα χωρίσουμε
ποτέ...

— Ο Βενέτης ένοιωσε καλά πώς αυτό ή
Λίτσα τόλεγε με λύπη, σχεδόν με σπαραγ-
μό... Ένοιωσε την άπογνώσι της, διαι-
σθανότανε τη θυσία της δεν είχε όμως τον
ήρωισμό να την άρνηθ.

— Κάνανε ένα μεγάλο περίπατο εκείνο το
πρωί, ανάμεσα από το χαρούμενο πανη-
γύρι της άνοιξεως, πούχε πιά επιβληθή έν-
τελώς. Περιπατούσαν αμίλητοι και οι δυο
τους πλάι - πλάι, κάνοντας μέσα τους έν-
τελώς διαφορετικές σκέψεις: Έκείνος πα-
ρακάλαγε να μην περάσουν οι μήνες ως το
Σεπτέμβριο, να καρωθής ή καιρός στην ί-
δια θέσι... Εκείνη παρακάλαγε να περά-
ση σά στιγμή, και να φέρη την ποθητή μέ-
ρα, και μαζί της την απόλυτρωσι, τη δό-
ξα, τον έρωτα!...

— Έκεί που περπατούσαν, ή Βενέτης στα-
μάτησε κάτω από ένα πανύψηλο πεύκο.

— Άς ξεκουραστούμε λίγο... της είπε.

— Πειθηνία, έκαστε δίπλα του ή Λίτσα στη
ρίζα του πεύκου.

— Ξέρεις, της είπε ξαφνικά, πρέπει να
γράψω και το φινάλε του έργου, που λεί-
πει πάντα...

— "Ε, έχεις καιρό... του είπε μ' ένα
βιασμένο χαμόγελο.

— Ναι, βέβαια... Δεν λέω... Μου
φαίνεται όμως ότι το βρήκα το φινάλε μας,
Λιζέττα!...

— Ήτανε σχεδόν εύθυμος. Θάλεγε κανείς
ότι μιλούσε πραγματικά ευχαριστημένος...

— Δεν μένει παρά να το γράψω... συμ-
πλήρωσε ή Βενέτης. Και, νομίζω ότι ση-
μερα έχω κέφι... Θα κάτσω κι' όλα μετά
το φαί...

— Μπράβο!...

— Έκασαν άρκετην ώρα, εκεί, στη ρίζα
του πεύκου, μέσ' στα πρώτα σκιρτήματα
της καινούργιας ζωής, που έμπνουςε άπ'
το βαθύ, χειμωνιάτικο λήθαργο... Πάνω
από τα κεφάλια τους πέρασε άμέριμνη, ή
πρώτη πεταλούδα. Η άτμόσφαιρα ήτανε
χλιαρή και μυρωμένη.

— Κάνει ζέστη!... είπε ή συγγραφέας.

— Καλοκαίρισε... του απάντησε ή
Βενέτης.

— Άκουσε, μου φαίνεται ότι σε λίγο
δεν θάν' ευχαρίστα εδώ... Θα κάνη πολύ
ζέστη, θάχη μινίες, κοινούτια...

— Λοιπόν; Τι θά κάνουνε;... τόν ρώ-
τησε αδιάφορα.

— Αν θές, θα πάμε σε κανένα νησάκι...

— Εκεί, θα δροσιστούμε, θα χαρούμε τη θά-
λασσα, το μπάνι...

— Όπως θές, 'Αλκη...

— Του μιλούσε πειθηνία, υποταχτικά, χα-
ρίς χαρά κι' έσωτερική διάθεση. Τι την έ-
νοιαζε αν παραβείνε σε στεριανό χωριό
ή σε νησί;...

— "Αν θά περνώνανε τους μή-
νη σε νησί;...

— Όχι, απάντησε ή Βενέτης, πέρασε το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

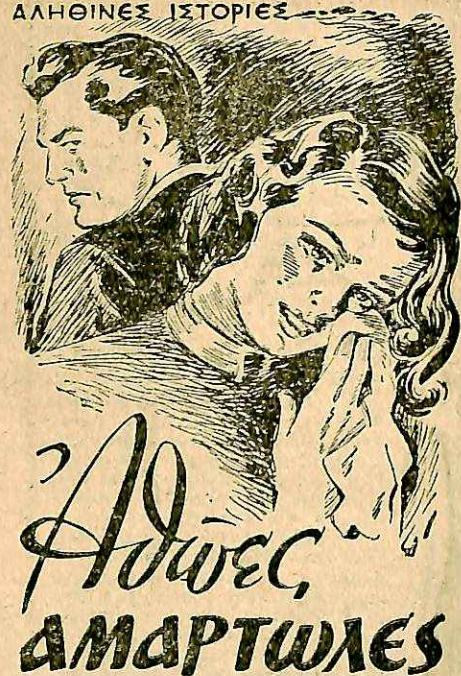
— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

— Νά, μου ζήτησες έσύ ή ίδια να πα-
ρατείνουμε για λίγον καιρό τη διαμονή μας
εδώ, αναβάλλοντας έτσι για λίγο τη μοι-
ραία κι' αναπόφευκτη ήμερομηνία του χω-
ρισμού μας... Και, ξαφνικά, αυθαιρέτα,
έγώ την ώρισα αυτή την ήμερομηνία το
Σεπτέμβριο... Μήπως πέρασα το σημείο
της άνοιχης σου;...

Αδώνες Αμαρτωλές

— Ένα μπουκέτο μενεξέδες

Μόλις είχαν χωρίσει από το ραντεβού τους κι' η 'Αλέκα γύριζε στο σπίτι της κρατώντας ένα ματσάκι μενεξέδες που της είχε αγοράσει ο Στέλιος. Ήταν ένας χρόνος τώρα, που τραβούσε το δρόμο της ή αισθηματική αυτή ιστορία, κοινή και ίδια, όπως όλες οι ερωτικές ιστορίες των φτωχών ανθρώπων. Εκείνη ήταν υπάλληλος σ' ένα γραφείο, ο Στέλιος σ' ένα άλλο. Είχαν γνωρισθί κι' αγαπηθίκαν. Τίποτα το ξεχωριστό σ' αυτό το δεσμό. Ο Στέλιος ήταν ένας φτωχός νέος, που ζούσε με το μισθό του. Την αγαπούσε πολύ την 'Αλέκα. Κι' αν δεν εύρισκε μεγάλα λόγια για να της το πη, της το φανέρωνε με τον τρόπο του. Αργότερα θα παντρευόντουσαν και θα βάδιζαν μαζί το δύσκολο δρόμο της ζωής.

Ήταν μία ήρεμη και τίμια αγάπη, ένα ειδύλλιο που μετρούσε τις μέρες του κάτω από τις φυλλωσιές των πάρκων και τις βραδυνές του ώρες κάτω από τ' άστρα τ' ουρανού, ως που νάρθη ή μέρα που θαδρισκε παντοτεινό καταφύγιο μέσα σ' ένα μικρό, φτωχικό, μα χαρούμενο σπιτάκι.

Κι' όμως, μέσα στην αγήσυχη ψυχή και της πιο έρωτευμένης γυναίκας, πάντα φωλιάζει υποσυνείδητα ο πόθος κι' η λαχτάρα για μία καλύτερη, μία πλούσια ζωή...

Καθώς κατέβαινε την οδό Σταδίου ή 'Αλέκα, άκουσε μία φωνή:
— 'Αλέκα!
Στάθηκε, γύρισε.
— Τζούλια! 'Εσύ!

Ήταν μία όμορφη κοπέλλα, ντυμένη πολύ ακριβά. Μετάξια, γούνες, μπιζού και ύφος πολύ εύχαριστημένο.

— Τί μου γίνεσαι; Μά, στην 'Αθήνα ζής, καυμένη!

— Φυσικά!

— Και πώς δεν σε είδα τρία χρόνια τώρα!

— 'Η 'Αλέκα κύτταζε το πλούσιο ντύσιμο της Τζούλιας και είπε:

— Φαίνεται πως δεν συχνάζουμε στα ίδια μέρη.

— Πάμε να πάρουμε ένα γλυκό.

Εμπήκαν σ' ένα κοσμικό ζαχαροπλαστείο. Ή Τζούλια τη ρώτησε πώς περνά.

— 'Η 'Αλέκα της είπε όλη τη ζωή της.

— Και οι μενεξέδες, βέβαια, είναι από κείνον! είπε η Τζούλια.

— Ναι... 'Εσύ; ρώτησε με τη σειρά της η 'Αλέκα.

— 'Εγώ έχω ανέβει! 'Εχω μπη στον καλόν κόσμο!

— Παντρεύτηκες;

— 'Οχι. Το γάμο τον θεωρώ μία περιττή ενόχληση, για την ώρα! 'Α! Μά δεν ξέρεις πόσο χάρηκα που σε είδα. Και είσαι πάντα όμορφη!... Θα μου κάνης μεγάλη ευχαρίστηση, αν έρθης καμμία μέρα στο σπίτι μου. Κρατά ένα κομψό διαμερίσματάκι. Και μάλιστα, σε προσκαλώ το Σάββατο το απόγευμα. 'Εχω καλέσει λίγο κόσμο. Θα περάσουμε ώρα, 'Αλλά δεν είναι ανάγκη να πής τίποτα στον άνθρωπό σου!

— 'Η 'Αλέκα δεν βρήκε τη δύναμη ν' αρνηθί.

— 'Εχω να πάω σε μία θεία μου που είναι αρρώστη! είπε το Σάββατο το μεσημέρι στο Στέλιο.

Και τ' απόγευμα ήταν στο σπίτι της Τζούλιας.

Αλήθεια, τί κομψό σπίτι που ήταν! Καλοβαλμένα έπιπλα, χαλιά, ωραία σερβίτοια, λουλούδια. Ήταν ακόμα δυο άλλες φιλενάδες της Τζούλιας, και τέσσερες κύριοι. 'Επαίξε το ραδιόφωνο, διασκεδάσαν, έπιναν ούισκυ.

Εγιναν οι συστάσεις. 'Η Τζούλια είπε σ' έναν μάλλον νέο κύριο:

— 'Εσύ, Ντίμη, θα είσαι ο καθαλιέρης της 'Αλέκας άποψη! 'Απαιτώ να τη διασκεδάσης!

— Ένα ποτήρι, δεύτερο κι' η 'Αλέκα άρχισε να ζαλιζεται. Χόρευαν. Ξαναηπιαν. Ήταν μία ατμόσφαιρα γεμάτη κέφι. Και πάλι ξαναηπιαν! Καθώς χόρευαν, ο Ντίμης την άρπαξε να τη φιλήση. 'Η 'Αλέκα προσπάθησε ν' αντίσταθί. Μά ήταν τόσο ζαλισμένη, που δεν ήξερε ούτε καν πού βρισκόταν. Κι' ούτε κατάλαβε πώς ήταν σ' ένα δωμάτιο του σπιτιού, μόνι μ' αυτόν τον κύριο, που πρώτη φορά τον γνώριζε...

Όταν άρχισε να συνέρχεται ήταν περασμένα μεσάνυχτα. 'Ενοίωσε πονοκέφαλο.

— Άνοιξε με κόπο τα μάτια της. Γύρω της σπασμένα ποτήρια, άδειες μπουκάλες. Κι' αυτή άπάνω σ' ένα ντιβάνι. Συγκέντρωσε τις σκέψεις της. Κι' άρχισε να κλαίει.

— Κουτή, της είπε η Τζούλια, που πήγε κοντά της. Τώρα άρχίζει η αληθινή ζωή!

— 'Τώρα άρχίζει η αληθινή ζωή!... Γιατί όχι; 'Άλλες σκέφει τώρα γυρίζαν στο νου της. 'Αλήθεια τί είχε να κερδίση μ' αυτό το φτωχικό ειδύλλιο, με το Στέλιο; Τί ζωή την περίμενε; 'Βασ σπιτάκι, ή κουζίνα, οι καύμοι και τα βάσανα της βιοπάλης.

ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ - ΚΟΣΜΗΜΑΤΟΠΛΗΕΙΟ

Τη στιγμή που πάρθηκε η φωτογραφία αυτή ή Μάρα Μπαύρον, μοντέλ ενός κοσμηματοπωλείου της Νέας 'Υόρκης φέρε επάνω της κοσμήματα συνολικής αξίας δέκα εκατομμυρίων δολλαρίων. Στο μέτωπό της ή Μάρα έχει το περίφημο διαμάντι 'Ελπίς 44 καρατιών, στο λαιμό ένα κολλίε από σμαράγδια και τα πιο τέλεια δίδυμα διαμάντια που υπάρχουν στον κόσμο. Το μπρασελέ της αποτελείται από διαμάντια 100 καρατιών και τα δύο της σκουλαρίκια έχουν το καθένα από ένα διαμάντι 30 καρατιών.

— 'Εγώ θέλω το καλό σου! της έλεγε ή Τζούλια. Θάχης φορέματα, μπιζού, λεφτά. Μην είσαι κουτή. Και κάποιος απ' όλους αυτούς μπορεί να σε πάρη, αν θές κι' έναν καλό γάμο...

Τί είχαν να προσθέσουν τα λόγια; Το κακό είχε γίνει. Κι' ή 'Αλέκα τράβηξε τον καινούργιο δρόμο, που τον φανταζόταν στρωμένο με χρυσάφια και τριαντάφυλλα.

— Είσαι ελεύθερη να πας όπου θέλεις! της είπε ο Στέλιος, με πικρό χαμόγελο. 'Εκανα ένα λάθος στη ζωή μου. Μά πιο μεγάλο είναι το δικό σου. Κάποτε θα θυμηθής τα λόγια μου...

Πέντε χρόνια πέρασαν από τότε. 'Η 'Αλέκα ζούσε σ' έναν άλλον κόσμο. Μετά το Ντίμη, ο Κώστας... 'Επειτα ο Λάκης! 'Επειτα ο κύριος Νάσος... 'Επειτα κάποιος άλλος. Κι' έπειτα η αρρώστεια. Αυτή ή έντονη ζωή, τα ξενύχτια, τα μεθύσια της είχαν καταστρέψει την υγεία. Και μία μέρα έπεσε βαρεία αρρώστη.

Και τότε χάθηκαν όλοι. 'Αρχισε να πουλάη ό,τι είχε. Τά μπιζού της στην αρχή, τα έπιπλα της ύστερα, κατόπιν τα φορέματά της. Οι καλοί και καθώς πρέπει φίλοι δεν ξαναφάνηκαν κοντά της. Κύτταζε το πρόσωπό της στον καθρέφτη και καταλάβε το γιατί. Μά ήταν άργα...

Τώρα βρισκόταν στον κρύο θάλαμο κάποιου νοσοκομείου και γύρω της ή μοναξιά. Κάθε μέρα που περνούσε, ένοιωθε πως πήγαινε χειρότερα. Κι' αν γινόταν καλά, ποιά το όφελος; 'Η όμορφη της κι' ή φρεσκάδα της είχαν χαθεί πιά. Κι' ή 'αληθινή ζωή' θέλει νειάτα κέφι κι' όμορφιά!

Τότε θυμήθηκε τα λόγια του Στελίου. Πόσο τον ζητούσε ή ψυχή της τώρα! 'Α! και να γινόταν ένα θαύμα και να γυρίζε πέντε χρόνια πριν και να περπατούσε άργα στο πλάι του, στην ήρεμη δενδροστοιχία, μ' ένα μπουκετάκι μενεξέδες στο χέρι.

Κάλεσε κοντά της μια αδελφή, που της έδειχνε συμπόνοια. Της είπε να πάη να βρη το Στέλιο και να τον παρακαλέση νάρθη κοντά της για λίγες στιγμές.

Το άλλο απόγευμα ο Στέλιος ήρθε. Κάθισε κοντά της, στην άκρη του κρεβατιού, της πήρε το χέρι στο δικό του. 'Εμενε αμίλητος, για να μη τον πάρουν οι λυγμοί.

— Δεν περίμενε να με δής έτσι, Στέλιο, ψιθύρισε εκείνη... Κι' ούτε θέλω τίποτα από σένα. Είναι άργα πιά. Σε κάλεσα μόνο, για να σου ζητήσω συγγνώμη. Σούφταιξα. Συχώρεσε με για να φύγω από τη ζωή με κάποια παρηγοριά. Κι' όταν μάθης ότι πέθανα — γιατί θα πεθάνω, Στέλιο — στείλε μου ένα μπουκέτο μενεξέδες, να το πάρω μαζί μου...

Τους πήραν και τους δυο τα δάκρυα...

Δεν περίμενε το θάνατο ή 'Αλέκα, που μπορούσε και ν' άργηση. Τον ζήτησε μόνη της. 'Ενα φάρμακο που έπρεπε να το παίρνη σταγόνες — σταγόνες, το άδειασε ολόκληρο, την άλλη μέρα κι' όλας.

Και στο φρέσκο χώμα του τάφου, δυο αγαπημένα χέρια σκόρπισαν λίγους φτωχούς μενεξέδες...

ΒΕΡΘΕΡΟΣ

Η χειρουργική της καρδιάς

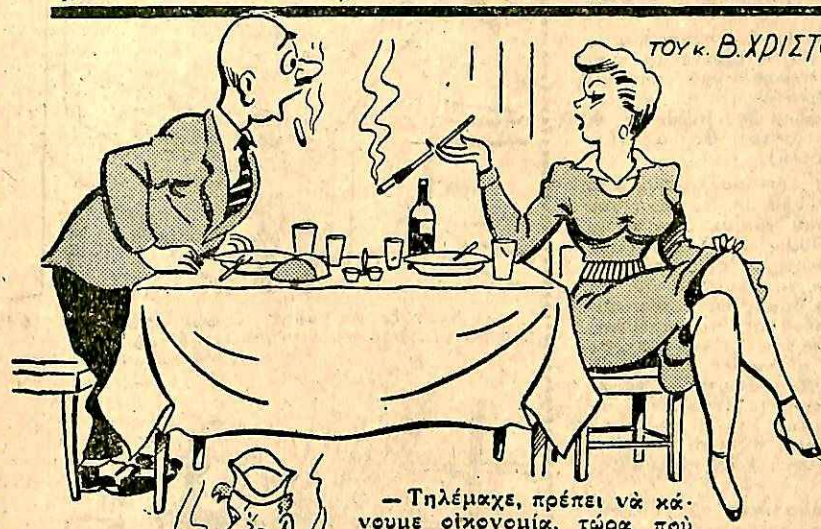
Η χειρουργική της καρδιάς σημειώνει διαρκώς και νέες προόδους. Τελευταία, ένας έπιστήμων του Πανεπιστημίου του Τορόντο, κατάρθωσε, έπειτα από αναισθησία διά ψύξεως, ν' αφαιρέση τελείως την καρδιά ενός σκύλου.

Καθ' όλη τη διάρκεια της έγχειρήσεως το ζώο διατηρήθηκε σταθερά στη θερμοκρασία των 14 βαθμών του εκατονταβάθμου. Στη θερμοκρασία αυτή, ο οργανισμός λειτουργεί πολύ άργα, τα κύτταρα απαιτούν μικρότερη αναλογία οξυγόνου και ή καρδιά στέλνει ελάχιστες ποσότητες αίματος στα διάφορα άγγεία.

Ο 'Αμερικανός χειρουργός ξανατοποθέτησε κατόπιν την καρδιά στη θέση της και ξανάφερε το έγχειρισθέν σκυλί στην κανονική θερμοκρασία. Το σκυλί αυτό είναι υγιέστατο και δεν υποπτεύεται καθόλου ότι χρησίμευσε σ' ένα πείραμα που είναι εξαιρετικής σπουδαιότητας για την ανθρωπότητα.

ΤΑ ΤΣΙΓΑΡΑ ΑΚΡΙΒΗΝΑΝ...

ΤΟΥ Κ. Β. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

— Τηλέμαχε, πρέπει να κάνουμε οικονομία, τώρα που ακριβήνουν τα τσιγάρα. Αποφάσισα να... κόψης το κάπνισμα!..

Ο λαθροκαπνιστής!

— Τί να κάνω, Κλαίρη μου. Τώρα με την ακρίβεια, άναγκάστηκα να καπνίζω μόνο αμερικάνικα!

— Ευχαρίστω, 'Ιορδάνη μου, να πάρης ένα τσιγάρο! Ποιός το λυπάται!...

ΤΟ ΨΑΡΕΜΑ ΤΗΣ ΓΟΡΑΣ!

— Τί τα θές. Παρ' όλη την ακρίβεια, δεν μπορώ να το κόψω το άτιμο!..

Απ' την... παραγωγή στην κατανάλωσι!..

Η ΦΟΥΣΤΑ της 'Αμαλίας

Και τα διατάγματα της 'Αντι-βασιλίσσας

Ο "Θωάν είχε τη συνήθεια, έμα εργάζοταν με καινούργιο ύπουργο, να τον δοκιμάζει για να δη ύσασε ποιο σημείο ήταν υποχωρητικός. Αρχίζει, λοιπόν, να του αντιλέγει, κι αν έβλεπε τον ύπουργό διατακτικό, μάλιστα σε διορισμούς και τέτοια, τότε δεν του ύπογραφε καμμία πρόταση κι ούτε του ένεκρινε τις εισήγησεις του τις άλλες.

Τά έπαθε δλ' αυτά ο Γ. Χριστά-κόπουλος, ύπουργός τών Οικονομικών στο 1848. Τέσσερες μνες δεν ύπογραφε ο άνθρωπος παρα τρία διατάγματα προσωπικά.

Τά έπαθε ο Ι. 'Αντωνόπουλος, ύ-πουργός της Δικαιοσύνης, στο 1849. Για πολόν καιρό ο "Θωάν δεν παραδεχόταν καμμία πρότασή του. Τι να έκανε κι ο ύπουργός τότε; Έπαψε να του υποβάλλει άλλες. Είπε, όμως, μία μέρα τη στε-νωχάρια του σ' ένα συνάδελφο του, τόν Ν. Κορφιατάκη.

— Τά έχει άρχη αυτό, ο "Θωάν, με τούς νέους ύπουργούς, του έξη-γησε ο Κορφιατάκης. Θέλες να σου ύπογράψω χαρτί; Λοιπόν να πας και να έπιμενεις άτοτόμως! Κάνε έτσι και θά με θυμηθείς...

Στις 9 τού πρώτ' πήρε ο Πατρινός 'Αντωνόπουλος τού φίλου και συνα-δέλφου του Μονεμβασίτη Κορφια-τάκη, τη συμβούλη, και στις 4 τ' άπόγευμα της ίδιας μέρας πήγε στο Παλάτι «α ι έ π ι μ ε ι ν α α σ π ο τ ο μ ω ς» πήρε με μίας δεκαεπτά διατάγματα, με-ταβολών άνωτέρων και κατωτέρων δικαστικών! Από τότε έμαθε να έ-πιμενεις άποτόμως...

Ένας πού δεν εόραμοζε την τα-κτική αυτή — αν και την ήξερε — ήταν ο Πρωθυπουργός Κωλέτης. Κάποτε, είχε υποβάλει στον "Θωάν ένα νομοσχέδιο περί διορισμού έ-πισκόπων. Είχε αυτό τó σχέδιο νό-μου 105 άρθρα. Αφού ο "Θωάν τά μελέτησε όλα καλά - καλά, κά-λεσε τόν πρωθυπουργό και άνοιξε μαζί του συζήτηση από την έπικε-φαλίδα:

— Διατί «περί διορισμού έπι-σκόπων» — και όχι τόνά όχι τ' άλλο.

Τό χασομέρι βάσταγε πολύ! Πέντε μέρες είχαν περάσει κι' άκό-μα βρισκόντουσαν στο άρθρο 2... Βαρέθηκε κι' ο πρωθυπουργός και παράτησε τó νομοσχέδιο και τó καλό του. Άλλά τότε άπόρησε ο "Θωάν και ρώτησε:

— Τί θά κάμωμεν διά τó «περί διορισμού έπισκόπων»;

— Μεγαλειότατε, είπε ο Κωλέ-της διορθώστε όπως θέλετε και τόν τίτλον και τó κείμενον τού νο-μοσχεδίου και όταν τελειώσετε θά σκεφθώ και εγώ περί αυτών...

Πέθανε ο Κωλέτης και τó νομο-σχέδιο έμεινε κλεισμένο στο συρτά-ρι τού βασιλικού γραφείου. Και μονάχα όταν άργίεψαν τά Παπου-λακικά, ξεσκονίστηκε.

Για δλ' αυτά οι ύπουργοί παίρ-νανε βαθία άναπνοή, όταν άκου-γαν ότι ο "Θωάν έπρόκειτο να λεί-ψη και να αντικατασταθή, τόν και-ρό της άπουσίας του, από την 'Α-μαλία.

«Περιχαρείς — έγραφε σύγχρο-νος πολιτευτής — οι ύπουργοί έ-βλεπον την από της 'Ελλάδας έξο-δον αυτού, όταν άπάρχετο εις Γερ-μανίαν, διότι τότε ή βασιλίσσα, ά-ναπληρούσα τόν άπόντα βασιλέα, έ-ξέκαθαιρε τó γραφείον σύτου ύπο-γράφουσα τί σεωρευμένα έγγρα-

φα, δσα από μήνας και έτη κατέ-κειντο εκεί».

Έλεγε όμως ή 'Αμαλία στους ύπουργούς όταν παρουσιάζονταν για να τούς ύπογράψω — σαν άν-τιβασιλίσσα που ήταν — διορι-σμούς, παύσεις, μεταθέσεις ή άλλα διατάγματα:

— Κύριε ύπουργέ, ύπογράψω... Βλέπετε; Άλλά ή εύθύνη σε ό,τι βάζω την ύπογραφή μου, μνη ξε-χνάτε, πώς είναι δική σας. Αν ζη-τηθή λόγος, σείς, ως ύπεύθυνος, θ' άπολογηθήτε εις τας Βουλάς (Γε-ρουσία και Βουλή).

Η 'Αμαλία άντιβασιλεύσε, από τά τέλη τού 1850 ως τó Μάη τού 1851, τότε που γύρισε από τó έ-ξωτερικό ο "Θωάν. Η άντιβασιλί-σα, λοιπόν, περίμενε πώς και πώς τη στιγμή για να γλυτώσει απ' τη ζαλάδα και τó βάρος τών καθημερι-νών συνεργασιών της, που άληθεια, δεν της πολυάρεσε. Όταν έφτασε εκείνη ή ώρα οι κυρίες της τιμής περιμένανε, για τελευταία φορά, στο πλάνο δωμάτιο (ένα είδος ύ-πασπιστήριο της άντιβασιλείας) και στο άντικρυνό πάλι οι ύπασπι-σταί και οι διαγγελείς της ύπρε-σίας.

Ηρθε και ή στιγμή να ύπογρά-ψω ή 'Αμαλία τó τελευταίο έγγραφο. Τó ύπόγραψε μ' ένα ξεφύσημα χαράς. Κι' άπλωσε ύστερα γρήγο-ρα τó χέρι της να πιάσει την αμ-μοδόχη (στυποχαρτό της εποχής), μα πήρε, στη βία της, τó καλαμάρι και τó άδικρυνό όλο στο χαρτί και σε μεγάλο μέρος από τη φούστα της.

Έβαλε μία φωνή τροϊάρας. Τρέ-ξαν άμέσως οι ύπουργοί που περι-μεναν τριγύρω της, ρίχνοντας κά-τω τις καρέκλες. Μπήκανε μέσα ύ-στερα κατατρυμαγμένες οι κυρίες της τιμής, οι ύπασπισταί, που ό-λους οι γιατροί τούς είχαν φοβί-σει πώς ή βασιλίσσα ήτανε σε κίν-δυνο να πάθει συγκοπή.

Ο θυρώρος τού ύπασπιστηρίου έτρεξε και έδωσε σ' όλο τó παλά-τι είδησι, και ρίχνονταν τότε και οι ύπόλοιποι άνάκατα με γουρλω-μένα μάτια, στής βασιλίσσας τó γραφείο.

Τέλος όλα έξηγήθηκαν και τά γέ-λια πήραν τόν τόπο της τροϊάρας.

Η 'Αμαλία συχνά άνησυχούσε τούς παλατιανούς με μικροπεριστά-τικά της. Κάποτε και με όνειριά-σματα. Όπως ένα βράδυ που ση-κώθηκε να πάει να κοιμηθή. Μπρο-στά πήγαινε ο μέγας αύλαρχος με τά κεριά, κι' άκολουθούσε ή βασι-λίσσα με την κυρία της τιμής. Α-ξαφνα της φάνηκε πώς είδε με τά μάτια της τó μητέρα της να περνάει, που είχε πεθάνει απ' τó 1820. Ταράχτηκε και όταν έφτασε στον κοιτάνα της έπαθε κρίσι ύστε-ρική. Όταν συνήλθε διηγήθηκε στον "Θωάν τó τί είχε δη.

Την άλλη μέρα έφτασε είδησι για τó θάνατο μίας άγαπημένης έξα-δέλφης της.

Γ. Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ

☉☉

Περσικά τραγούδια

Τά πλούτη

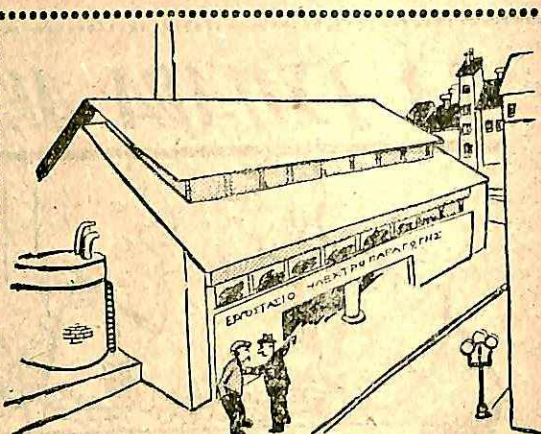
...ά πλούτη πρέπει της ζωής να ναι ο αιώνας! σκλάβοι, κι' όχι ή ζωή να γίνεται μία σκλάβά, που τά θάδεει...

Έναν σοφόν ερώτησαν:

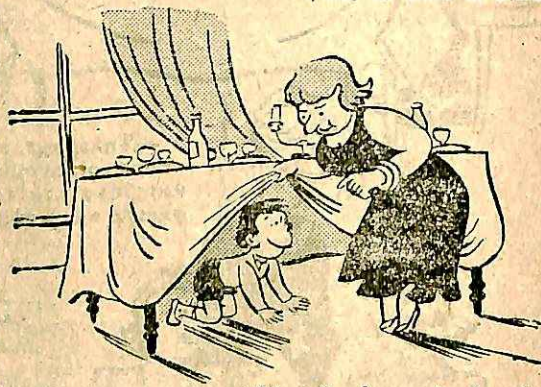
— Ποίος είν' ευτυχισμένος, σ' αυτόν τόν ψευτικό νουνιά, και ποίος δυστυχισμένος;

Κι' άπάντησε: — Όποιος έσπειρε κι' έφαγε κι' ήπια, εκείνος την εύτυχία έγνώρισε κι' είνε ο ταιγίκουνης κτήνος!

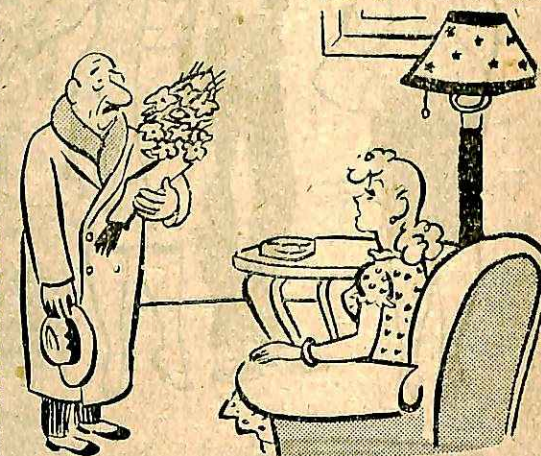
ΣΑΑΝΤΗ

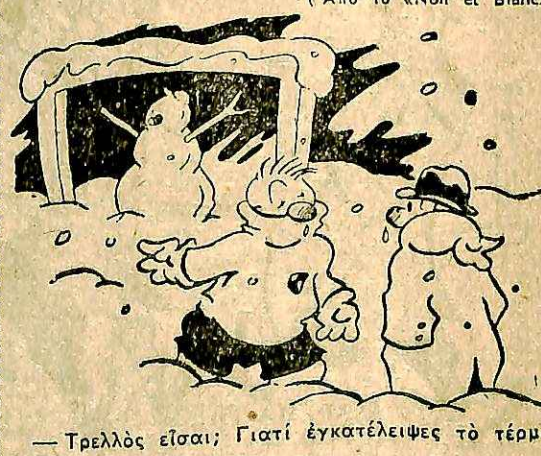
— Κύτταξε να κόψης τó φως άπόψε στις 6 1/2 που θά έχω στο σπίτι τη φιλενάδίτα μου!... (Από τó «Noir et Blanc»)

— Κάθισε εκεί και θά μού πής μετά τó γεύμα αν ο πατέρας σου πάτησε τó πόδι καμίας κυρίας! (Από τó «Noir et Blanc»)

— Σου φέρνω, χρυσή μου, ένα μικρό δωράκι για τή γιορτή σου. — Καλά και τά κοσμηματοπωλεία ήσαν κλειστά; (Από τó «Noir et Blanc»)

— Τρελλός είσαι; Γιατί έγκατέλειψες τó τέρμα σου; — Αφσα άντικαταστάτη! (Από την «France - Hebdo»)

Η ιδέα από καιρό στριφογύ-ριζε στο κεφάλι τού Ζάν Βλαμένου. Τού την έβαλαν διάφο-ροι φίλοι του, δουλεύοντάς τον κα-ταλλήλως κι' έκείνος την χώνευε σιγά - σιγά κι' άρχισε να βρίσκει ότι είχαν δίκιο. Άνθρωπος με τό-σα προσόντα, με πνεύμα ευρύ και φωτεινό, με παρουσιαστικό ώραίο, με εύλογητή, και πλήρη γνώση τών ζητημάτων, δεν έπρεπε να προσφέρει τις ύπηρεσίες του σ' αυ-τόν τόν τόσο καθυστερημένο τόπο; Τό σκέφθηκε, τó ξανασκέφθηκε, λοιπόν, και τελικά παρουσιάστηκε στον πατέρα του:

— Μπαμπά, θέλω να πολιτευθώ! Έκείνη τη στιγμή, ο κυρ - Άν-τρέας έπαυσε τόν καφέ του. Καθώς κρατούσε τó φλυτζάνι, έμεινε τó χέρι του μετέωρο και τó στόμα άνοιχτό. Άστερα, σμίξαν οι φρυ-δάρες του, κατέβηκε τó χέρι, παι-ξαν τά δάφναρα του κι' άκούστηκε ή δρονητή φωνή του:

— Άσπασιάσασα! Έτρεξε ή γυναίκα του κι' ο κυρ - Άντρέας Βλαμένος ρώτησε: — Έχει νερό τó μπάνιο; — Έχει. Γιατί; — Κρύο νερό, λέω. — Κρύο νερό. Τι τó θέλεις; — Τό ντους λειτούργει καλά; — Ναι, χριστιανέ μου. Έν τάξει είνε τó ντους. Μά τί συμβαίνει;

Κι' ο κυρ - Άντρέας, γυρίζοντας στο Ζάν που στεκόταν μπροστά του, ντερέ-κι — ψυχρός σαν πάγος κι' άκίνητος σαν άγαλμα, τού είπε: — Πέρασε μέσα, μουσιού, να κάνης ένα κρύο ντους!

Ο Ζάν Βλαμένος έθιξη βαθύτατα απ' την άπρεπή αυτήν ύποδοχή που έκανε ο μπαμπάς του στη μεγαλύτερη και σοδα-ρώτερη άπόφασί που πήρε στη ζωή του. Άντο όμως πολύ, μπαμπά, αλλά βα-θεία συνείδησής τών ύποχρεώσεων, και τού σεβασμού υιού πρός πατέρα, μ' ά-παγορεύει να σου μιλήσω στον ίδιο τόνο. Πάντως και αυτή άκόμα ή άπάντησής σου είνε μία άπόδειξις ότι ή τόπος μας βρί-σκεται πολύ χαμηλά, σε κατάσταση σχε-δόν άγρια και χρειάζεται νέους άνδρες, πολυτισμένους και θαρραλέους, για να τόν έκπολιτίσουν!

Καθώς μιλούσε σ' αυτόν τόν τόνο της ύψηλης αξιοπρεπείας ο Ζάν Βλαμένος κούττουσε τόν μπαμπά, τού με τó ένα φρύδι ψηλά και τó άλλο χαμηλά.

Ευτυχώς, τινάχτηκε, έδωσε ένα σάλτο και ξεγλύστρησε με στραπατσάρια μόν-ο της πόδας του. Κάθε άνθρωπος που κάνει μία σπασμαδική κίνησι για να σω-θή απ' τούς τροχούς, μεταβάλλεται μοι-ραία σε θέαμα κομικό. Φαντασθήτε τώ-ρα τόν Ζάν Βλαμένο μ' όλη εκείνη την μεγαλοπρέπεια τού ύφους του, της αγέ-ρας, της προκλητικής τσιμπούκας του, της βαρειάς και έπιβλητικής περπατιάς του, να μαζεύει τά κανιά του, να διπλώνεται και να σαλπάρει για ν' άποφύγη τó πά-τημα απ' τούς τροχούς!

Ανέβηκε τó αίμα στο κεφάλι του. Και μόλις γλύτωσε, τινάξε τη χαιτή του, έκ-τοξεύοντας κατά τού σωφέρ τή λέξι: — Κάφρο!

Ο σωφέρ, νομίζοντας ότι τόν πάτησε, είχε φρενάρει κι' όταν είδε τó Ζάν να άρθώνεται σίτος και άβλαβής και να τόν χάζει, έβγαλε την παλάμη του από τó βολάν και την άνοίξε σε μία πανοραμα-τική μουντζά: — Νά! Όνοιο! Έφριξε ο Ζάν! Μούντζα; Και «Όρ-νιο»; Τολμούσε να τού φέρεται έτσι, δη-μοσία, ένας άλλιος σωφέρ μέσα στην καρδιά της πόλεως, μπροστά σε τόσο κόσμο!

— Αισχρέ! δουλήθηκε ο Ζάν Βλα-μένος κατακόκκινος ως τ' αυτιά του από άγανάκτησι. Έχεις τó θράσος να βρί-λεις όταν δεν είσαι ικανός να οδηγής ο-χι κύρσορα αλλά ούτε κάρο σε χώρα καν-νιβάλων!

Αντικαφρικό κόμμα

— Άθήνα! Πόλις Κάφρων! μονολογού-σε και δάγκανε την τσιμπούκα του, σου-φρώνε τά χείλια του, περίμενε λιγάκι κι' ύστερα ξανάπλωνε την ποδάρα.

Άλλά άμέσως άλλο αυτοκίνητο τού έ-φραζε ξανά τó δρόμο.

— Άθήνα! Πόλις μαύρων!

Αυτό έγινε πεντέξη φορές ως πού ο Ζάν Βλαμένος έχασε και τά τελευταία ίχνη της υπομονής του. Άποφασιστικός, λοιπόν, προχώρησε, ύπολογίζοντας ότι ο σωφέρ που έρχόταν μόλις τόν έβλεπε θ' άναγκαζόταν να φρενάρη. Άλλά, δυστυ-χώς, ο θρασύς άνθρωπος που καθόταν στο βολάν, δεν έδωσε πεντάρα για τόν έπι-βλητικό και θαρρύδουτο αυτόν κύριο με τις μπαρμπετίες και περιωρίστηκε άπλως να κορνάρη δυνατά. Ήταν τόσο δυνατό τó κορνάρισμα και τóση ή όρμη τού αυ-τοκινήτου ώστε παρα πέντε ο Ζάν Βλα-μένος να βρεθή κάτω απ' τούς τροχούς!

Ευτυχώς, τινάχτηκε, έδωσε ένα σάλτο και ξεγλύστρησε με στραπατσάρια μόν-ο της πόδας του. Κάθε άνθρωπος που κάνει μία σπασμαδική κίνησι για να σω-θή απ' τούς τροχούς, μεταβάλλεται μοι-ραία σε θέαμα κομικό. Φαντασθήτε τώ-ρα τόν Ζάν Βλαμένο μ' όλη εκείνη την μεγαλοπρέπεια τού ύφους του, της αγέ-ρας, της προκλητικής τσιμπούκας του, της βαρειάς και έπιβλητικής περπατιάς του, να μαζεύει τά κανιά του, να διπλώνεται και να σαλπάρει για ν' άποφύγη τó πά-τημα απ' τούς τροχούς!

Ανέβηκε τó αίμα στο κεφάλι του. Και μόλις γλύτωσε, τινάξε τη χαιτή του, έκ-τοξεύοντας κατά τού σωφέρ τή λέξι: — Κάφρο!

Ο σωφέρ, νομίζοντας ότι τόν πάτησε, είχε φρενάρει κι' όταν είδε τó Ζάν να άρθώνεται σίτος και άβλαβής και να τόν χάζει, έβγαλε την παλάμη του από τó βολάν και την άνοίξε σε μία πανοραμα-τική μουντζά: — Νά! Όνοιο! Έφριξε ο Ζάν! Μούντζα; Και «Όρ-νιο»; Τολμούσε να τού φέρεται έτσι, δη-μοσία, ένας άλλιος σωφέρ μέσα στην καρδιά της πόλεως, μπροστά σε τόσο κόσμο!

— Αισχρέ! δουλήθηκε ο Ζάν Βλα-μένος κατακόκκινος ως τ' αυτιά του από άγανάκτησι. Έχεις τó θράσος να βρί-λεις όταν δεν είσαι ικανός να οδηγής ο-χι κύρσορα αλλά ούτε κάρο σε χώρα καν-νιβάλων!

Άντί για άλλη άπάντησι, ο σω-φέρ ξανασήκωσε την παλάμη του και τού είπε: — Όρσε κι' άλλη μιά! Έφριξε ο Ζάν. — Τάν αριθμό σου! — Πάρτονε ρε τρία, άπάντησε ο σωφέρ. Στραβομάρα έχεις; Τί βιάστηκες να περάσεις; Φοβήθηκες μή σου χυθή ή σούπα; Ο Ζάν τινάξε τó κεφάλι του χρεμετίζοντας σαν άλογο τού ιπ-πικού σε ώρα μάχης: — Ρακοσυλλέκτη!

— Έγώ φταίω που δεν σου έύ-ρισα τή υπαμπίττα! τού άπάν-τησε ο σωφέρ. Φαε τώρα ένα μπου-κάλι φάβα να σου περάση ο θυ-μός.

Ο κόσμος που είχε συγκεντρω-θή στο μεταξύ έξοπασε σε γέλια και τότε ο Ζάν Βλαμένος γύρισε φουρτουνασμένος στο κοινό: — Τι γελάτε, κύριοι; Τι τó ά-στείο βρίσκετε σ' αυτές τις άη-δείς έκφορές; Στο Παρίσι ποτέ ο κόσμος δεν φέρεται με τόση έπι-πολαίοτητα σ' ένα τέτοιο έπεισο-διο που χαρακτηρίζει τη νοστορ-πία μας και τόν πολιτισμό μας. Άλλά εδώ είμαστε Κάφροι και εί-νε φυσικό να φερνάμαστε σαν Κάφροι!

Τότε πολλοί φώναξαν: — Μπράβοοοο! — Λόγο! Λόγοοοο! — Πέστα, χρυσόστομε!

Ίσως ο Ζάν Βλαμένος υπό άλλες συν-θήκες δεν θά έβγαζε λόγο στην πλατεία Συντάγματος. Άλλά τó έπεισόδιο με τόν πατέρα του τόν είχε προετοιμάσει ψυχο-λογικά κι' ο καυγας με τó σωφέρ ήταν ή σπίθα που άναψε τις εύφλεκτες ύλες τις ψυχής του.

— Κάφροι και Κάφρες! ούρλιασε με ύφος ρητορικό. Λυπούμαι πολύ διότι ά-ναγκάζομαι να κάνω μερικές πικρές πα-ρατηρήσεις γι' αυτό τόν τόπο και για τούς ανθρώπους που τόν κατοικούν. Ός Κάφροι φερόμεθα, ως Κάφροι διλοκούμεν, ως Κάφροι διοικούμεθα, ως Κάφροι ζού-με, και τó έπεισόδιο μ', αυτόν τó ρακο-συλλέκτη τού βολάν, μαζί με τή συμπερι-φορά τήν ίδιή σας, με έπεισε άπαξ διά παντός ότι χρειάζονται νέοι άνδρες, με θερμην και πίστιν, για να φέρουν τόν ά-έρα τού πολιτισμού σ' αυτόν τόν τόπον!

Ό, τί έγινε μ' αυτή την ξαφνική ρη-τορική άποστροφή τού Ζάν.

— Μπράβοοοοο!

— Εσένα θέλωμε!

— Κάτω οι Κάφροι! Ζήτω ο Ζάν Βλαμένος, ο άρχηγός μας!

Κι' ενώ άντηχούσαν αυτές οι κραυγές, σούριε ένα σάπιο πορτοκάλι και ήρθε πλάτες! άκριβώς στο μέτωπο τού ρήτορα. Ο μέγας Ζάν έμεινε, τότε, μιά στιγμή έμβρόντης. Και καθώς τó ζουμάι τού πορτοκαλλιού έσταξαν από τó μέτωπό του θυμήθηκε τά λόγια τού πατέρα του. Άλλά έσβησε βόησε άποφασιστικά:

— Κάφροι και Κάφρες! Αυτό τó πορ-τοκάλι, άκριβώς σφυοηλατεί τή θέλησή μου και χαλυδώνει τήν ψυχή μου. Από αυτήν την στιγμήν ίδρυν τó αντικαφρικό κόμμα, που θά κατέλθι στις έκλογές και θά σαρώση τούς δαρβάρους!

Ο κόσμος δόσσε: — Οαααααά!

— Γεια σου, άχνηέ!

Κι' ο Ζάν Βλαμένος έφυγε ποζάτος.

Δ. ΨΑΘΑΣ

Θά σφύριζε δυο φορές

Ένας νέος μπήκε μέσα σ' ένα κοσμη-ματοπωλείο και ζήτησε να ιδή μερικά καλά δαχτυλίδια. Μόλις, όμως, άκουσε τó ποσόν που τού είπε ο κοσμηματοπώλης για ένα δαχτυλίδι, ένα δυνατό σφύριγμα του φανέρωσε την έκπληξι, αλλά και την άμηνανία του. Έπειτα, τó χέρι του πήγε σ' ένα άλλο δαχτυλίδι.

— Κι' αυτό πόσο έχει; ρώτησε.

— Όταν άκούσετε τήν τιμή του, θά σφύριξετε δυο φορές! τού άπάντησε ο κοσμηματοπώλης.

(Μεταξύ σοβαροῦ καὶ εὐθύμου)

κουρτίνας των παραθύρων προς το διόδρομο του βαγονιού είχαμε έπεις όλη την άνεση να κοιμηθούμε ήσυχα. Τότε κυκλοφορούσαν δυο νυχτερίνα τράνια για τή Θεσσαλονίκη και ή πρώτη θέσι ήταν συνηθιστά άδεια. Έτσι βρήκαμε πάντα άδειο κομπαρτεμάν για τόν ύπνο. Ήταν δέ τόσο τέλεια όργανωμένο τό κομπαρτεμάν μας, πού δέν διέφερε διόλου άπ' τό βαγον - λί. Γι' αυτό μάς είχε πείσει κι ένα περιστατικό. Όπως έαπλωσαμε ένα βράδυ στους καναπέδες με πυζάμες και κουβέρτα, με σθυσμένα φώτα, με μαξιλαράκι και άλλα... σύνεργα τού ύπνου, δεχθήκαμε τό πρϊώ, πριν καλά - καλά φέξη, στή Λάρισσα την έπίδρομη μερικόν επιβατών στό βαγόνι μας. Ένας προσπαθούσαν ν' ανοίξη την πόρτα τού δικού μας κομπαρτεμάν, αλλά μεις κάναμε τό κοροϊφό κι δέν ανοίξαμε. Αυτός όμως επέμενε και όλο χτυπούσε την πόρτα για ν' ανοίξουμε. Έκει, πού είχα αποφασίσει να σηκωθώ και ν' ανοίξω, άκουσα εαφνικά τό σύνηροφό του να τού φωνάζει:

★

16

★

N. ΖΑΡΙΦΗΣ

★

★

★

KQ

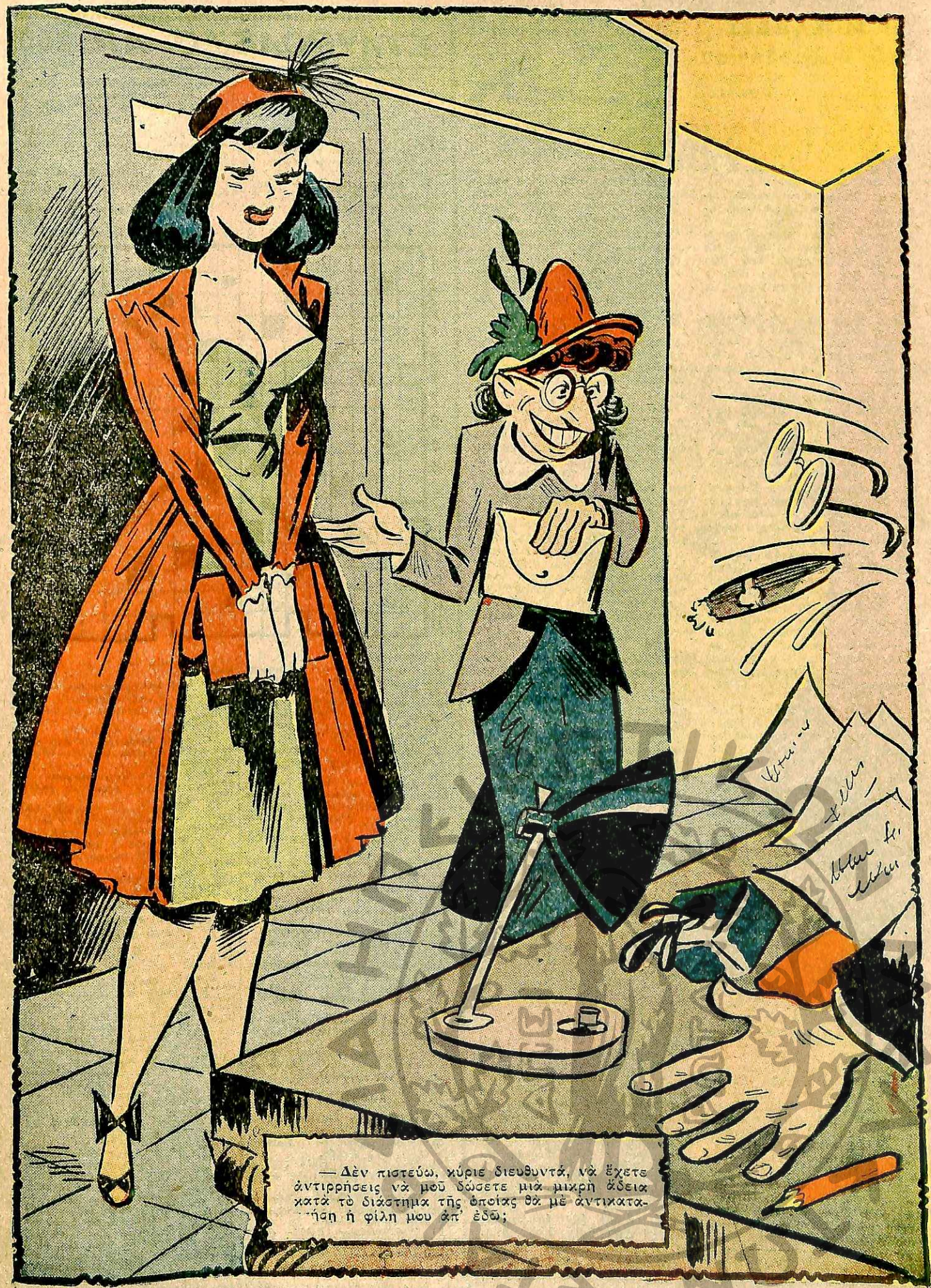
γάτα που άφησε ένα νιαούρισμα άπορίας.
— Άνοιξε την πόρτα και δάρεσα συναγερμό.
— Έρχεται η Ρουμπίνα! Η Μαίρη κι η πεθερά μου έδειξαν πως στενοχωρήθηκαν, μα όχι και πολύ. Οι γυναίκες είναι συνθησιμένες στις βαρετές επισκέψεις, γιατί τις κάνουν κι αυτές.
— Θα της πητε να φύγει! Πως θα της πούμε τέτοιο πράμα; Έκανε η πεθερά μου.
— Τότε θα την κάνουμε να φύγει!
— Πως; ρώτησε η Μαίρη. Να της κρεμάσουμε μούτρα; — Δεν ξέρω τί θα κάνουμε! δώλωσα. Ένα μόνο σας λέω. Είτε μούτρα της κρεμάσουμε, είτε κρεμάσουμε την ίδια, η Ρουμπίνα θα φύγει!
Χτύπησε το κουδούνι, της άνοιξαν. Νά τη!
— Καλημέρα σας! Τί κάνετε; Καίρι έχω να σας έρθω και είπα: Άς πάω να τους δώ να μην παρεξηγηθώ κι άλλες!
— Έκανα νόημα για μούτρα. Οι γυναίκες συμμορφώθηκαν!
— Μα τί έχετε σημερα; ρώτησε η Ρουμπίνα. Δεν είσατε στα κέφια σας.
— Όχι! είπα απότομα. Δεν έχουμε καθόλου κέφια.
— Αί, πρωί είναι ακόμα! Να ιδήτε το βράδυ που θα φύγω που θάσαστε όλοι μια χαρά!
— Το βράδυ; ψιθύρισα.
— Μα βέβαια. με καθυσάχασε η Ρουμπίνα. Θέλω να σας χορτάσω!
— Έγώ πάω να εργασθώ! φώναξα κοφτά.
Κλείστηκε στο γραφείο μου. Σε λίγο κάλεσα οικογενειακό συμβούλιο.
— Έννοώ να μη της βγάλετε τίποτα! είπα. Ούτε νερό!
— Μα πως μπορεί να γίνει αυτό; ρώτησε η πεθερά μου.
— Θα γίνει! επέμενα. Δόστε μου τα κλειδιά του μπουφέ.
Η Μαίρη μου τάδωσε. Μάζεψα ό,τι φαγώσιμα είχαμε, ακόμα έφερα από την κουζίνα τον καφέ και τη ζάχαρη, τα κλειδώσα στο μπουφέ και κράτησα τα κλειδιά.
— Μα θα μάς περάσει για γαϊδούρια! επέμεινε και πάλι η πεθερά μου.
— Το γαϊδούρι θέλει ένα-μίσυ γαϊδούρι! απάντησα.
★
— Τί θα κάνω; σκεπτόμουν. Μιά ώρα, δυό, θα ιδή πως δεν την περιποιόμαστε, θα ξεκουμπιστή.
Αλλά δεν έννοούσε να φύγει. Ός τ' ατύχησε μου έφτανε ο ήχος της ομιλίας της, σαν να βούιζαν αλογόμυγες. Δυό τρεις φορές δώληκα και πέρασα επιδεικτικά μπροστά της, χωρίς να την κυττάζω καν. Βροντήσα και τις πόρτες. Να καταλάβη πως ήταν ανεπιθύμητη, ή πως είχαμε τα νύερα μας, τουλάχιστον. Καμιά συγκινησι. Την τελευταία φορά είδα πως είχαν απλώσει στο τραπέζι ένα μαύρο ύφασμα κι είχαν σκύψει κι οι τρεις άπάνω.
— Τί γίνεται εδώ; λέω. Μίλησε η Ρουμπίνα, φυσικά: — Ένα φόρεμα δικό μου, Μιμάκη μου. Το άγορασα προχτές. Είπα, λοιπόν, γιατί να πληρώω ραφτικά, άφου η Μαίρη έφερε κοπτική και ραπτική; Τόφερα να μου το κόψη κι ως το βράδυ να το ράψουμε! Μάζεψα αμέσως το ύφασμα και το δίπλωσα στο χαρτί.
— Δεν σου είπα ο γιστρος πως δεν πρέπει να κουράζεσαι; είπα στη Μαίρη, που με κύτ-

ταζε άπορημένη. Δεν έννοώ εγώ να πληρώσω γιστρος και να μην τους ακούμε. Και να μην ξαναδω άπλωμένο ύφασμα, γιατί θα το σχίσω!
Ξαναδρόντηξα την πόρτα. Σε λίγο ήρθε η Μαίρη.
— Μα τί τρόπος είν αυτός; — Ένας τρόπος από τους πολλούς. Άπαιτώ να καταλάβη πως δεν τη θέλουμε και να γκρεμοσκακιστή.
— Μα δεν το καταλαβαίνει. — Θα το καταλάβη άμα θα μείνη νηστική!
— Μα πως; Θα τρώμε ε-μείς και θα την έχουμε να κάθεται στη γωνία;
— Δεν θα φάμε ούτε μείς! — Θα μείνουμε νηστικοί;
— Μάλιστα! Για ένα μεσημέρι δεν χάλασε ο κόσμος. Νηστικοί εμείς, αλλά νηστική κι αυτή. Να ιδούμε, θα φύγει η όχι;
— Και το γαλόπουλο; — Θα μείνη στο φούρνο. Το παίρνουμε το βράδυ, η αύριο, η καθόλου.
— Μα επί τέλους είνε συγγενής μας!
— Συγγενής σας είνε, όχι δική μου! Κι, έπειτα δεν θέλω να με πιάνουν κορόιδο. Αυτή ήρθε εδώ για να την τυλώσω. Έτσι την περνάει κάθε μέρα, έσεις μου τόχετε πη!
— Καλά, αυτό είνε έθιμό της!
— Αυτό το έθιμο, λοιπόν, δεν πιάνει εδώ μέσα! Θα μείνη νηστική, για να μάς διαγράψει από τον κατάλογο.
— Και ποιος θα της το πη; — Εγώ! Και άμέσως μάλιστα.
Πετάχτηκα και πήγα μέσα. — Θα πεινάς, βέβαια, δεσποινίς Ρουμπίνα, είπα. — Έλαμψε το μούτρο της. — Αί... Λιγάκι! Βλέπεις είνε και περασμένη η ώρα. Και ξέρω πως στη μιάμιση τρώτε! — Σήμερα, δεν θα φάμε! — Χάλασε το μούτρο της. — Γιατί;
— Μας το άπαγορεύει ο γιστρος. Είχαμε πάθει κάτι στομαχικά προχτές όλοι κι ο γιστρος είπα τέσσερες ημέρες άπολυτη νηστεία. Ούτε ψίχουλο! Καθώς βλέπεις, κακόπεσες σημερα!
— Κοίμα! άναστενάξε η Ρουμπίνα. Δεν ήμουν τυχερή! Κανένα καφεδάκι τουλάχιστον; — Ούτε καφές υπάρχει! — Αί, άς πούμε πως φάγαμε!... Μια ιδέα είνε κι αυτή. Ξαναμπήκα στο γραφείο μου άπελπισμένος.
— Ούτε αυτό το κόλπο έ-πιασε! Τί κάνουν τώρα; Το είχα πάρει ζήτημα φιλοτιμίας να τη δώσω. Μπορούσα, βέβαια, να πάω και να της πω κατάνουτρα: «Δεσποινίς Ρουμπίνα, δεν σε θέλουμε εδώ. Τράβα και να μη σε ξαναϊδούμε». Αλλά δεν τόθελα έτσι. Έκείνο που ήθελα ήταν να την άναγκάσω να σηκωθεί μονάχη της, με τη διπλωματία μου. Ήταν ένας πόλεμος νύεραν, που κατά βάθος μ' ένοχλούσε, αλλά και με διασκέδαζε μαζί. Ποιος θα νικούσε στο τέλος; — Έψαξα να βρω νέα μέθοδο. — Μάλιστα, είπα. Αυτό είνε!
Πετάχτηκα πάλι έξω: — Τί έγινε με το άρρωστο παιδί του κάτω πατάματος; ρώτησα κάπως ήρεμος αυτή τη φορά. Το πήρανε. — Ποιό παιδί; ρώτησε η πεθερά μου. — Αυτό που έπαθε πολιομυελίτιδα. — Όχι άκόμα! απάντησε η

Μαίρη, που μπήκε στο νόημα. — Έχετε πολιομυελίτιδα στη γειτονιά σας; ρώτησε μ' ενδιαφέρον η Ρουμπίνα. — Ναι, είπα εγώ. Τέσσερα κρούσματα σε μια βδομάδα! — Τα καύμενα τα παιδιά-κια! είπα η Ρουμπίνα. Ευτυχώς εμείς δεν φοβόμαστε. Τους μεγάλους δεν τους πιάνει. — Πάει κι αυτό! Άλλο! — Ξαναπήγα ύστερα από ένα τέταρτο κι έβαλα τις φωνές: — Τί βαρεία άτμόσφαιρα είν αυτή; Γιατί έχετε κλειστά τα παράθυρα; Δεν μάς είπα ο γιστρος πως πρέπει να γίνεται συχνά εξαερισμός του σπιτιού; Άνοιχτε τις πόρτες και τα παράθυρα να σχηματισθή ρεύμα! Και δεν θα τα κλείσετε πριν σας πω εγώ! — Τ' άνοιξα εγώ. Κι' έγινε ένα παγερό ρεύμα, που τόνωνε-θεσ να σου φέρη σύγκρου. — Έπρεπε όμως να προφυλάξω τους δικούς μου. Είπα στην πεθερά μου πως την ζητούσαν απέναντι και κάλεσα τη Μαίρη στο γραφείο μου, να με βοηθήσει σε κάτι λογαριασμούς. Η Ρουμπίνα, έμεινε μόνη. — Μπήκα με τη Μαίρη στο γραφείο μου. — Θα την πεθάνουμε τη γυναίκα! λυπήσου τη! — Δεν λυπάμαι κανένα! Και σε παρακαλώ, μη μου χαλάς τον πόλεμο νύεραν. — Σε λίγο έσκυψα και κύτταξα από την κλειδαρότρυπα. Είδα τη Ρουμπίνα να σηκώνεται και ν' αλλάζει θέσι. Χώθηκε σε μια γωνία που δεν την έπιανε το ρεύμα και τυλίχτηκε στο σάλι της, πές κουλουριάστηκε καλύτερα! Αλλά για να φύγει, όχι! Εκεί! Βράχος! — Νηστική από το πρωί. Χωρίς ένα κομματάκι ψωμί. Χωρίς ένα γλυκό. Χωρίς καφέ! Μεσα στο κρύο και στα ρεύματα. Και όμως δεν έλεγε να το κουνήσει. — Έχω τρελλαθώ κι' εγώ της πεινάς! είπα η Μαίρη. — Κι' εγώ το ίδιο, απάντησα. Αλλά εδώ δίνουμε μάχη. Θέλω να ιδω πόσο θ' άντέξη ο αντίπαλός μας. Θα μάς νικήση ή θα τον νικήσουμε; — Ξανακύτταξα από την κλειδαρότρυπα. Βλέπω τη Ρουμπίνα να σηκώνεται, σιγά - σιγά και προφυλακτικά και να κλείνει το ένα παράθυρο. Γίνομαι έξω φρενών, δγαίνω. Μόλις είχε προφτάσει να χωθή στη θέσι της. — Ποιος έκλεισε το παράθυρο; φωνάξω. — Εγώ, Μιμάκη μου, ψιθυρίζει μισοκακόμοιρα. — Με ποιο δικαίωμα μου χαλάς τον εξαερισμό του σπιτιού μου; Τα θέλω όλα άνοιγτά! — Άνοιγώ το παράθυρο. — Ό' άργηση η Ευτέρπη; ρωτάει. — Ναι, β' άργηση πολύ! — Δεν πειράζει. Θα την περιμένω! — Και τυλίγεται στο σάλι της. ★ — Έχει πάρει να βραδυάζη όταν επιστρέφει η πεθερά μου. Ακούω την πόρτα, το διακόπτη που γυρίζει και σε λίγο άπελπισμένες φωνές: — Ρουμπίνα! Καλέ Ρουμπίνα!... Τί έπαθε; Για το Θεό! Μίλησε μου!... Ρουμπίνα! — Κάτι έπαθε! λέει ταραγμένη η Μαίρη. — Βγαίνουμε έξω. Η Ρουμπίνα είνε ακίνητη σαν νάχη πέσει σε καταληψία. — Ρουμπίνα! έξακολουθεί να φωνάζη με δάκρυα. Κο-

νιά! Οινόπνευμα! Κολώνια! Η Μαίρη της τρίβει τα χέρια. — Θεέ μου, να μην είνε τίποτε σούαρο! Μπορεί και να πέθανε! λέει και στρέφεται προς έμένα: «Εγκληματία! Τη σκότωσες τη γυναίκα». — Φοβάμαι ότι όχι! απαντώ. — Οι δυό γυναίκες εξαπλώνουν τη Ρουμπίνα στο ντιβάνι κι αρχίζουν να την τρίβουν με σπέρτο και κολώνιες στα χέρια, στα πόδια, στο πρόσωπο. Αλλά δεν λείει να συνέλθη. — Σταθήτε, λέω. Χρειάζεται πιο δραστικά μέτρα, για να ζεσταθώ το αίμα. — Της δίνω πεντέξη δυνατά χαστούκια, με όλη μου τη δύναμη. Μ' αυτά τα χαστούκια, που τα κοπανώ με βαθεία ευχαρίστηση, ξεθυμαίνει και η άγανάκτησή μου. Η Ρουμπίνα αρχίζει να σαλεύη... Μισανόγει τα μάτια της. — Ρουμπίνα, πουλάκι μου! ξεφωνίζει η πεθερά μου. — Κρυώνω! ψιθυρίζει με σβυσμένη φωνή η Ρουμπίνα. — Να σε πάμε στο κρεβάτι! — Βοηθώ κι' εγώ και τη μεταφέρουμε. Την κουκουλώνουμε με ρούχα. Αρχίζει να ζωηρεύη. Σε μια στιγμή γυρίζει το κεφάλι της προς έμένα και λέει: — Μου φαίνεται πως δεν με θέλετε στο σπίτι σας! — Και δακρύζει. Έχουν τόσο παράπονο η φωνή της, τα μάτια της, το πρόσωπό της, που μου ραγίζεται η καρδιά. Μιά παράξενη συμπίνοια νοιώδω ζαφνικά να γεννιέται μέσα μου, γι' αυτό το βαρετό και αντιπαθητικό πλάσμα. — Της πιάνω το χέρι. — Τί αισθάνεσαι, Ρουμπίνα; — Κρυώνω! Κρυώνω και πεινάω... — Δίπλα μας κάθεται ένας γιατρος, τον καλώ. — Εξάντλησις και φύξις! άποφαινεται ο δόκτωρ. Άμα φάη και ζεσταθώ θα συνέλθη! — Την κουβαλάμε στο γραφείο μου, ρίχνω μπόλοιο άνθρακίτη στη σόμπα. Πετάγομαι ως το φούρνο και κουβαλώ το γαλόπουλο. Βγάζω κρασιά, γλυκά, φρούτα, ξηρους καρπούς, μέλι, του πουλιού το γάλα. Γίνεται ένα τσιμπούσι ιστορικό. — Όλοι — και πρώτος εγώ — να περιποιηθούμε τη Ρουμπίνα. — Φάε Ρουμπίνα! Τρώγε και μη μιλάς! — Τα μάτια της ζωτανεύουν, τα μάγουλά της παίρνουν χρώμα. — Άχ! συνήλθα! λέει με άναστεναγμό άνακουφίσεως. Και τώρα Μαίρακι μου, θα μου κόψης αυτό το φόρεμα, αί; — Η Μαίρη με κυττάζει έρωτηματικά. — Ναι, λέω. Να της το κόψης και να το ράψης! Θα βοηθήσω κι' εγώ! — Δουλεύα για το φόρεμα της Ρουμπίνας. Για πότε κόπηκε, για πότε ράφτηκε, μυστήριο πράμα! Κατά τη μία μετά τα μεσάνυχτα η Ρουμπίνα μάς φεύγει. Έχει φάει. Έχει πιή. Έχει ζεσταθώ. Έχει το φόρεμά της έτοιμο. Της τυλίγουμε ένα κοματί γαλόπουλο και κουραμπιέδες. Είνε πολύ ευχαριστημένη. — Η Ρουμπίνα είχε νικήσει. — Καληνύχτα και σας εύαριστώ πολύ! λέει φεύγοντας. Κι' εγώ, δεν ξέρω πως μούρ-χεται και φωνάζω: — Και να μάς έρχεσαι τακτικά!...

ΠΑΝ. ΠΑΠΑΔΟΥΚΑΣ

— Δεν πιστεύω, κύριε διευθυντά, να έχετε άντιρρήσεις να μου δώσετε μια μικρή άδεια χατά το διάστημα της οποίας θα με άντικατα-στήση ή φίλη μου άπ' εδώ;

Τελευταίο της ζωής

Τελευταία στιγμή...

(Η σκηνή στο λευκό δωμάτιο της κλινικής. Η ατμόσφαιρα μυστική-φάρμακο και υπόψια θανάτου...)

ΕΚΕΙΝΗ: «Ωχρή, σκελετωμένη. Αγνώριστο υπόλοιπο παλαιάς «ένδοξης» όμορφιάς. Είπ' έτοιμη να περάσω στον Παράδεισο της ανπαράστασης... Μόνο δυο μάτια γαλανά, λαμπερά, γεμάτα πόθο για τη ζωή και μίσος γι' αυτούς που μένουν ενώ εκείνη φυέλι, δείχνουν πως ακόμα εξακολουθεί να υπάρχει... 50 χρονών».

ΕΚΕΙΝΟΣ: «Χρόνος, τα-ραγμένος από τη φουρτούνα του πόνου που φέρνει ο θάνατος όταν χτυπάει την πόρτα για να σου πάρει άγαπημένο πρόσωπο. 55 χρονών».

ΕΚΕΙΝΗ: Λοιπόν απόψε θα πεθάνω, Πέτρο...

ΕΚΕΙΝΟΣ (Βάζοντας δ-λη του τη δύναμη για να κρατήσει το ποτάμι από δάκρυα που ξεχειλίζει στην ψυχή του): Έχουν πάθει τα νεύρα σου! Λες ανοησίες!...

(Της χαϊδεύει το ιδρωμένο μέτωπο). Σ' ένα μήνα θα κάνουμε γλέντι τρικούδε-ρο!... (Οραματίζεται... Μιλά μέσα του). «Σ' ένα μήνα... Θά φοράω πένθος... Θα πηγαίνω στον τάφο... Θα τοιμάζω το μνημόσυνο της... Θ' αντέξω άραγε;... Ο και γιατί ν' αντέξω;... Δεν

είνε καλλίτερα ν' αυτοκτονή-σω;... Χωρίς αυτήν τί τη θέλω τη ζωή;»

ΕΚΕΙΝΗ (με τη γρήγο-ρη λαχανιαστή αναπνοή του αρρώστου που οι γιατροί τον έχουν εγκαταλείψει στην προσωρινή μακροχρόνια της μορφής): Τί σκέπτεσαι, Πέτρο; (Η γυναίκα διαί-σθησι, ζή ακόμα μέσα της). Το θανάτο μου;... Αύ-ριο, θάχης φασαρίες!... (Κλαίει). Κηδείες, συλλυπη-τήρια... (Βάζει κόπο για να μιλήσει). Κοινωνικές αη-δίες!... (Με όλο της το μίσος για τη ζωή που την αφήνει)... Θα κάνουνε τους ψευτολυπημένους... τυπι-κά... βαρειασμένους... «Όπως κι' εγώ άλλοτε...» (γυρίζει στις αναμνήσεις της σά να θέλει να «επιστρέ-ψη» στη Ζωή)... Θυμά-σαι;... Δεν έβλεπα την ώ-ρα να τελειώση η κηδεία για να πάμε να πάρουμε το ούζο μας!... (Τραγικά). Και κουτσουπόλευα έλει-να. Ένώ λέγανε το «δευτε-τελευταίο άσπασμό»... (Γέλιο μακάβριο)... Αύριο θα μου τ' ανταποδώσουνε ο-λα!... (Υπέρατη προ-σπάθεια). Έλα!... Δώσε μου όσο είμαι ζωντανή... τον τελευταίο άσπασμό... (Κλαίει).

ΕΚΕΙΝΟΣ (θαυμάζει το κουράγιο του. Κατορθώνει ακόμα και να γελάσει): Εί-σαι... είσαι κωμική, μά το Θεό! Τί έπαθες; Σε πείρα-ξαν τα φάρμακα; ΕΚΕΙΝΗ (Αναπνέει λα-χανιαστή γεμάτη αγωνία, που θαρρείς πως συμβολίζει την πάλη του κορμιού... που δε θέλει ν' αφήσει την ψυχή να του φύγει): Δέ με φίλας δυας!... Γιατί; Η αρρώστεια μου δεν κολλάει. (Πέφτει στο μαξιλάρι, ανί-σχυρη ν' αμυνθεί μπροστά σέ τέτοια συγκίνηση)... Ο καρκίνος δεν κολλάει.

Με λίγες γραμμές

«Όλες σχεδόν οι γραβάτες που πουλιούνται στην Αμερική, έχουν σχεδιασθή από γυναίκες, και τὰ 82% απ' αυτές αγορά-ζονται από γυναίκες».

Η αναλογία καταναλώσεως κονσερβών κατ' άτομον στις Η-ναμένες Πολιτείες αυξήθηκε κατά 63% την τελευταία δεκαετία.

Οι παντρεμένες εργαζόμενες γυναίκες της Αμερικής είναι πολύ περισσότερες απ' τις άντρες.

Περίπου 200.000 Αμερικανοί πεθαίνουν κάθε χρόνο από καρ-κίνο.

Τὰ πορτοκάλια που περισσεύουν και μένουν άπουλήτα στη Νέα Ζηλανδία πρόκειται να χρησιμοποιηθούν στο έξι ως πρώτη ύλη για ένα είδος μπύρας.

Ένας έρασιτέχνης ψαράς, στη Βενετία, ένοιωσε κάτι πολύ βαρύ πιεσμένο στ' αγκύρι του, το τράβηξε έξω με κόπο κι' εί-δε πως ήταν... μιά μικρή τορπιλή!

ΕΚΕΙΝΟΣ (αγωνίζεται σαν ήρωας): Μά είσαι τρελ-λή, λοιπόν! Πώς σου ήρθανε τέτοιες ιδέες; (Δεν κατα-φέρει να βρη πειστικές φρά-σεις)... Είσαι πολύ άνοη-τη!... (Γυρίζει αλλού τὰ μάτια). Σ' ένα μήνα θά εί-μαστε μιά χαρά... (Συγ-κινείται απ' τὰ ίδια του τὰ λόγια). Νά!... Θά με κά-νης τώρα κι' έμένα να κλά-ψω στα καλά καθούμενα!...

ΕΚΕΙΝΗ (παγωμένο βλέμμα): «Ε, θά κλάψης αύ-τες τις μέρες!... Δεν μπο-ρείς να τ' αποφύγης... (Τ' αρπάζει το χέρι). Νομίζω πως σε λίγο θά πάσω να μιλάω... Τό νοιώθω!... (σχεδόν άγρια). Συχώρεσε με!... Τό παιδί... Τό παιδί μας».

ΕΚΕΙΝΟΣ (τρομερά): Ναι. Τί θές να πής; «Εξω είνε».

ΕΚΕΙΝΗ (τραγικά): Τό παιδί μας... είνε μόνο δικό μου παιδί. (Κλεί-νει τὰ μάτια γιατί νοιώθει την τελευταία ντροπή της ζωής της. Κι' ίσως τη μέγα-λυτερή). Με συγχα-ρείς;... Πές μου!...

ΕΚΕΙΝΟΣ (τη βλέπει πια σά νεκρή. Δεν επιτρέπει στον εαυτό του να της αρ-νηθή την ύστατη χα-ρά): Και βέβαια, σε συγ-χαρώ!... «Ο! αυτά είν' ανθρώπινα... (Για να την πείσει πως θά ζήσει). Άλλά όταν γίνης καλά, θά μιλήσουμε... (μ' επίτηδε-μένη ψυχρότητα). Μπορεί και να χωρίσουμε».

ΕΚΕΙΝΗ (με την περιέ-ρη διαίσθησι πούχει ο έτοι-μοθάνατος στην τελευταία του ώρα, πριν απ' την «α-ναλαμπή» που τον ξεγελεί για λίγες στιγμές): Έγώ θα πεθάνω άποψε!... Με συγχα-ρείς;...

ΕΚΕΙΝΟΣ (Παράξενο συναίσθημα): Μά μη λες τώρα κουταμάρες και δεν πρόκειται να πεθάνω! (Ξα-φικά τὸ «παράξενο συναι-σθημα, γίνεται συγκεκριμέ-νος πόνος για κείνη που πεθαίνει). Κι' άφού επιμέ-νεις στο λέω... «Ορίστε: Σε συχαρώ!... (Τρέμει μη-πως εκείνη καταλάβη πως τη θεωρεί «έτοιμοθάνατη»). Δηλαδή... Έκμεταλλεύσαι τώρα την άρρώστια σου για να μού άποσπάσης τη συγκίνηση...».

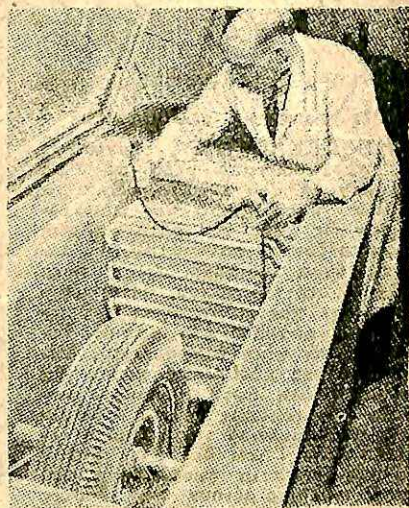
ΕΚΕΙΝΗ (Πέφτει στην αρχή του ληθάργου): Εύ-χαριστώ... (Σε λίγο θ' αρ-χίση ο έπιθανάτος ρόγχος)... Εύχαριστώ... Να μην τὸ μάθω... τὸ παιδί...

(Μεγάλη τραγική παύσι).

ΕΚΕΙΝΟΣ (Μέσα του): Σε συχαρώ... Άλλά για ένα δε σε συχαρώ: Πού μ ο υ τὸ ε ί π ε ς !... (κλαίει). Ήταν ανάγκη να τὸ μάθω... (Τὴν κυττά-ζει)... Ποιὸς νάναι άραγε; Αυτό δεν μού τὸ εἶπε... (Τὴν ξανακυττάζει). Έχει άρχι-σει ὁ ρόγχος... (Κλαίει σιω-πληά)... Σε συχαρώ παι-δί μου!... Πηγαίνε στο Θεό μ' αλαφρότερη συνείδη-σι... (Αθέλητα κι' αὐθόρμη-τα κάνει τὸ σταυρό του και σκύβει και τὴ φιλάει στο μέτωπο). Άντιό... άγάπη μου... (Λυγμός).

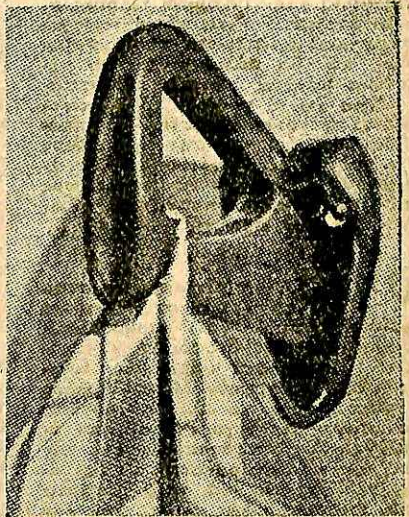
(Αύλαξι).

Δ. Κ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗΣ

ΑΝΘΕΚΤΙΚΑ ΛΑΣΤΙΧΑ

Η εταιρεία Φόρτσον της Αμερικής άρχισε να κατασκευάζει ένα νέο είδος ελαστικού για τ' αυτοκίνητα, τάν άρκτικόν άποσταλόν, από συνθετικό καουτσούκ. Τα λαστίκια αυτά θα μπορούν ν' άντέξουν σε θερμοκρασία κάτω των 50° υπό τὸ μηδέν, ενώ τα συνήθιμε-να λαστίκια, σε τέτοια θερμοκρασία, θά γι-νόντουσαν κορμάτια.

ΜΙΑ ΝΕΑ ΚΡΕΜΑΣΤΡΑ

Η κρεμάστρα αυτή που είνε από πλαστική ύλη, έχει εσωτερικώς μιά σειρά από «δόντια» που συγκρατούν οποιοδήποτε αντικείμενο τοποθετησθ κανείς άναμμένα τους. Τα «δόντια» αυτά σφίγγουν μεταξύ τους, χωρίς σ' ένα Ι-σχυρό ελατήριο. Η μοντέρνα αυτή κρεμάστρα κοστίζει πάμφθυνα.

ΝΕΑ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΣΚΕΥΗ

Τὸ άκουστικό τὸ αεροδυναμικὸ αὐτὸ τηλε-φώνου, εφαρμόζει σαν σκέπασμα δόλοκληρης τῆς τηλεφωνικῆς συσκευῆς και τὴν προφυλά-σει ἔτσι απ' τὴ σκόνη. Η κατασκευή τῶν νέων αὐτῶν τηλεφώνων πρόκειται ν' άρχίσῃ τώρα στην Αμερική.

Αθηναϊκά Εθίκαιρα

Αγγλικές εκλογές

Τὸ Φεβρουάριο ἔχουνε κι' οἱ Αγγλοὶ ἑκλογές. Καὶ τώρα ἑτοιμάζονται στίς κάλπες τοὺς νὰ πάνε, νὰ πουνε στὴν κυβέρνησι τὸ «νῦνο» ἢ τὸ «γίγες» κι' ἴσως τὸν Ἀτλο βγάλουνε καὶ ἴσως νὰ τὸν φανε.

Αὐτό, λοιπόν, τὸ ζήτημα, ἐξ Ἀθηνῶν προβλέπων, στίς ἀγγλικές τίς ἑκλογές κρίνω ὁρθὸν καὶ πρέπον κι' Ἕλληνας νὰ ψηφίσουνε δημόσιον ὑπάλληλον — ὁ Τσώρτσιλ εἶμαι βέβαιος ὅτι θά τὸ ἐγκρίνη — γιὰτ' εἶναι καὶ ἀρμόδιοι μὰ καὶ πολὺ κατὰλληλοι ἀφοῦ εἶν' γνωστὸν ἀπὸ καιρὸ πὼς ἡ ὁ ρ ὁ ο ἰ ! (ἔχουν γίνει!)

Χειμῶνας

Πλάκωσε βαρὺς χειμῶνας με βορηάδες καὶ με χιόνια. —επαγιάζουνε τὰ χέρια καὶ χτυπάνε τὰ σαγόνια. Ἡ θερμοκρασία πέφτει, εἶναι τσουχτερό τὸ κρύο. Κι' ὅπως λείει ἡ παροιμία, κρύο, ὁ καιρὸς γιὰ δυο!

Πως νὰ ζεσταθῇ κανένας; Τὸ καλοριφέρ δουλεύει. Ἄ! ἡ συμπα σιγοτρίζει, μὰ τὸ κρὺο ἀγριεύει. Ἄ! καὶ κάνει ὅσο νάναι καὶ τὸ φτωχικὸ μαγκαλί, ἀλλὰ πὼς γλυκεῖα εἶν' ἡ ζέσθη πού σου δίνει ἡ... ἄγ- (κάλη!)

Καὶ ἀποδεικνύετ' ἔτσι καὶ ἀμφιβολία δὲν μένει, πὼς τὸν πῖο καλὸ χειμῶνα τὸν περνοῦν οἱ παν- (τρεμένοι!)

Τὰ ὑφάσματα

Αὐτοὶ οἱ βιομήχανοι, λοιπόν, τῶν ὑφασμάτων εἶναι πολὺ αχρησταγοί. Γιατί, προχρὲς καὶ πάλι ὑπεβάλαν στὸν ὑπουργὸ τὸ νέο αἰτημὰ των καὶ νὰ αὐξήσι ζητῶν καὶ μάλιστα μεγάλῃ!

Ὅλο αὐξήσεις παίρνουνε καὶ πάντα δὲν τοὺς φτά- (νουν).

Γι' αὐτὸ καινούργιες συνεχῶς γυρεύουν νὰ μᾶς κά- (νουν).

Κι' ἂν τοὺς ἐγκρίνουνε κι' αὐτὴ καὶ ἄλλη θά ζητή- (σουν).

Κι' οἱ ὑφασματοβιομήχανοι στὸ τέλος θά μᾶς... (γδύσουν!)

Ὅμως ἂς κάτσουν φρόνιμα, γιὰ τὴν καλὴ τους (τύχη).

Γιατὶ ὑπάρχουν ἀρκετοὶ ἀμύνης κι' ἄλλοι τρόποι. Καὶ στὸ φινάλε ὁ λαὸς θ' ἀρπάξῃ πᾶν τὸν πῆχυ καὶ θά τοὺς κἀνῃ... τὸ π ἰ !

Άρμυα

Μιά εἰδήσις εὐχάριστη κι' ἐνδουσιαστική: Κατὰ τῆς βόμβας ἄμυνα εὐρὲθι πρακτική: πού τὴν ἀνακαλύψανε τώρα οἱ Ἀμερικανοί: Μόλις θά πέσῃ ἡ ἀτομικὴ, εὐθὺς καὶ μάνι-μάνι τὰ ρούχα μᾶς θά βγάδουμε ὅλοι μαζί ξεστρίπωτα καὶ ἄντρες καὶ μαντάμ,

στοὺς δρόμους θά γυρίζουμε χωρὶς νάχουμε τίποτα, με τὴ στολή πού φοράγαμ ἢ Εὐα κι' ὁ Ἀδὰμ! Γιατὶ ὅπως λέν οἱ φίλοι μᾶς οἱ Ἀμερικανοί, δὲν θά μᾶς θίγῃ ἡ β-μὰ αὐτὴ σὰν εἰμαστε γυμνοί. Θαρρῶ πὼς με τὴ γνώμη μου κι' ἄλλοι θά συμφω- (νούνε).

Καὶ πὼς αὐτὴ ἡ ἄμυνα πολὺ θά τοὺς ἀρέσῃ. Κι' απ' τὴ στιγμὴ πού τόμαθαν ὅλοι παρακαλοῦν μιά ὥρα γρηγοράτερα ἡ ἀτομικὴ νὰ πέσῃ!

Περιορισμο

Γιὰ λόγους τάξεως, λοιπόν, ἀπὸ ἐδῶ κι' ἐμπρός, τίθενται περιορισμοὶ πολλοὶ στίς συγκεντρώσεις.

Κι' ἀπαγορεύονται αὐστηρῶς τὰ «ζήτω» καὶ ὁ σαματὰς καὶ οἱ διαδηλώσεις. Θά λείψῃ τοῦ παλαιοῦ καιροῦ ἡ ἐκλογικὴ ἡ κίνησι πού τόσῃ πάντα ἔδινε χαρὰ μὰ καὶ συγκίνηση. Καὶ τὰ συλλαλητήρια στῶν πόλεων τοὺς δρόμους, πού σε μελῶδες δάσανε, πολλοὺς τοὺς ἀστυνόμους! Εἰν' οἱ καιροὶ μᾶς πονηροὶ κι' ὀλίγον τι τσαγγοί, γι' αὐτὸ καὶ θά κατέλθωμεν στὰς ἐκλογὰς μουγγοί. Κι' ὅποιοι ἐνδιαφέρεται νάχη γερὴ τὴ μύτη του, μπορεῖ νὰ συγκεντρῶνεται μονάχος μεσ' στο στίτι (του!)

ΠΑΝ. ΠΑΠ.

Τῆς μόδας

Τὸ κύμα καταχρήσεων καὶ τῶν κλοπῶν ἐν γένει μονίμως στὴν πρωτεύουσα, βεβαίως, δὲν ἀνήκει, στίς ἐποχές ἀρχισε ἡ μόδα νὰ πηγαίνει καὶ σκάνδαλα προέκυψαν καὶ στὴν Θεσσαλονίκη!

Ἀνεκαλύφθησαν κι' ἐκεῖ πολλὰ πλαστὰ δελτία ἀνώτατος ὑπάλληλος εὐρήκε τὴν αἰτία νὰ βγάλῃ λόγον σχετικόν, χωρὶς καιρὸ νὰ χάσῃ. γιὰ νὰ καλμάρῃ τὸ κοινὸν καὶ νὰ καθυστερήσῃ. Μὰ τὸ κοινὸν ἀπάντησε, μ' ἀπέχθεια γεμάτη: «Ὁ λόγος σου με χόρτασε καὶ τό... ψ ω μ ἰ μ ο υ φάτο!»

Εὐνόητον

Στὰ κόματα πού φτάσανε τὰ ἑκατὸν τριάντα καὶ φυσικὰ προστίθενται, σ' αὐτὰ, καὶ νέα πάντα, γιὰ ἐκλογές καὶ τοῦ Κτενὰ τὸ κόμμα ἐτοιμάστηκε, πού «Ἐθνικόν... Ἀ ν α τ ρ ο π ῆ ς» αἰσιῶς ὠ- (νομάστηκε).

Ἡμέρας μᾶς ὑπόσχεται ὠραίας καὶ θερπνὰς καί... ν' ἀνατρέψῃ ριζικὰς τῆς χώρας μᾶς τίς τύ- (χες).

μὰ γιὰ νὰ ἔχῃ ἀρχηγὸν πού λέγεται... Κ τ ε ν α ς, θά εἶναι, — ὑποτίθεται, — τὸ πρόγραμμά του (... τ ρ ἰ χ ε ς !)

Φροντίδες

Ἐξαγωγή ἐκάνανε κρασιῶν καὶ στὴ Γαλλία μὰ ξεφορτώθηκαν ἐκεῖ σὲ κάποια παραλία καὶ δὲν ἐννοιαστικῶς κανεῖς, ἐδῶ καὶ μῆνες ἤδη, ἂν διατρέχουν κίνδυνον νὰ γίνουν ὅλα ξυδι.

Μὰ πὼς νὰ ἐνδιαφερθεῖν γιὰ τέτοια μικροπράματα καὶ σημασία στὸ κρασί νὰ δώσουν μερικοὶ ἀφοῦ φροντίζουν συνεχῶς γιὰ λόγους καὶ προγράμ- (ματα)

κι' ἡ... μ ε θ η τοὺς ἐξάλισε ἡ προεκλογικὴ!

Πῶμε πρῖμα!

Με τὰ παπούτσια τοῦ Στρατοῦ, καινῶς με τίς ἀρ- (βύλες), πολλοὶ καπάτσοι πλούτισαν κι' ἀπέκτησαν καὶ βί- (λες).

Κι' ἐνῶ τραβοῦσε ὁ Στρατὸς γιὰ τίς «ἐπιχειρήσεις» καὶ πέρανε εὐπόλητος τίς μπόρες τίς μεγάλες με τίς κομπίνες τοὺς αὐτοὶ καὶ με τίς καταχρήσεις, μεσ' στὴν Ἀθῆνα ἔκαναν... ἐπιχειρήσεις (ἄλλες!)

Με τίς ἀρβύλες τοῦ Στρατοῦ περνοῦσαν μιά χαρὰ καὶ βόλευαν περίφημα καὶ κάποιον... Ταμπουρά, ἐνῶ ἑκατομμύρια φτωχοὶ καὶ φοκαράδες στὸ στόμαχό τους ἐνοιῶθαν νὰ παίξουν... τ α- (μ π ο υ ρ ᾶ δ ε ς !)

Γι' αὐτὸ, γιὰ τὴν Κυβέρνησι ἀποτελεῖ καθήκον καὶ δίχως λόγια περὶττά κι' ἀναβολὴ μεγάλη, νὰ δώσῃ μᾶθημα γερὸ αὐτῶν τῶν ἀνηθίκων σὲ μίαν... ἄ ρ β ὺ λ α καὶ τὰ δυο ποδάρια νὰ (τοὺς βάλῃ!)

Πολεροχαρὴς

Ἐκεῖνη ἡ στὰρ ἡ Μάνγκανο τὸ σύμπαν ἀπασχόλησε κι' ἐστέναξαν, γιὰ χάρι τῆς χιλιᾶδες συμπολίται, ἡ Χαίηγουαρθ κιτρίνισε, ὁ Χάν ἐμελαγχόλησε κι' ἡ βόμβα ἡ ἀτομικὴ τοῦ Χόλλυγουντ καλεῖται.

Δυὸ - τρεῖς φορές τὴν εἶδαν καὶ τέσσερες καμπόσοι απ' τίς γραμμές τῆς εἶχανε τὰ μάτια τοὺς θαμψάει καὶ κάποιοις εἶπε, βλέποντας τὴν τόση τῆς σαγῆνῃ:

«Με τέτοιες μπόμπες, βρὲ παιδιὰ, τὸ λέω μ' ὅλη τὴν καρδιά, ἂμ' ὄχι τρίτος πόλεμος, μὰ... κι' ὄγδοος νὰ γίνῃ!»

Γ. ΘΙΣΒΙΟΣ

Τό μυθιστόρημα μιὰ; ΩΡΑΙΑΣ ΑΤΘΙΔΟΣ

Οι καλλιτέχνες είναι, πάντα σχεδόν ιδιόρρυθμοι άνθρωποι. Και δεν είναι δυνατόν να τους κρίνουν κανείς με την ίδια αυστηρότητα που κρίνεται ένας κοινός άνθρωπος. Και να τί συνέβη μ' έναν πασίγνωστο μουσικό που εδώ και αρκετά χρόνια είχε απασχολήσει την 'Αστυνομία'. Ο άνθρωπος αυτός είχε έρωτευθεί με μια όμορφη νέα και την είχε παντρευτεί, ελπίζοντας να γίνει ένας καλός οικογενειάρχης. Μα το όνειρό του δεν πραγματοποιήθηκε. 'Ανεμίσθη στα οικογενειακά του ή αστυνομικά και για την ακρίβεια ο 'Αστυνομικός κ. Κανελλόπουλος κατώρθωσε με λεπτότητα να βάλει τα πράγματα στη θέση τους και να βοηθήσει τους δυο συζύγους να τραβήξουν ο καθένας το δρόμο του. Να πώς έχει με κάθε λεπτομέρεια αυτή η υπόθεση:

Ένα βράδυ, πριν από λίγα χρόνια, από κάποιο κοσμικό κέντρο κουβαλήθηκε από έναν αστυνομικό, στη Γενική 'Ασφάλεια μια δόκιμη, ρη παρέα που είχε καυγαδίσει μεταξύ της. Ήσαν δυο - τρεις γυναίκες, άλλοι τόσοι κύριοι κι ο μαέστρος της ορχήστρας ο κύριος 'Ηρας της συρράδας. 'Αφορμή του καυγά — αιματηρού μάλιστα — ήταν, όπως πάντα, μια γυναίκα. Η γυναίκα του μαέστρου που είχε κάνει τα γλυκά μάτια σ' έναν νέον της εύθυμης συντροφιάς κι είχε χορέψει με πάθος όλα τα ωμόρφα ταγκό που διηύθυνε ο μαέστρος και άντρας της. Το λάθος δεν ήταν κανενός. 'Εφταιγε η ίδια ή μουσική, 'Εφταιγε η σαμπάνια, 'Εφταιγε ο... έρωτας που είχε χτυπήσει κατακέφαλα την όμορφη γυναίκα του μαέστρου.

Από εκείνο το βράδυ ο μουσικός δεν θέλησε να ζήσει με τη γυναίκα του. Την άφησε να γυρίσει στους δικούς της στον Πειραιά. Μα δεν της έδωσε διαζύγιο. Δεν ήθελε να της δώσει την ελευθερία της, για να μη μπορέσει να ξαναφτιάξει τη ζωή της.

Θα πέφτις, της δήλωσε, από φίλο σε φίλο, μέχρι που θα καταλήξεις σε φρικτή κατάσταση. Δεν σου ταιριάζει να είσαι κυρία... Η νέα γυναίκα δεν ήταν κακή. Μα ήταν φοβερά εύαισθητη. Είχε απογοητευθεί απ' το γάμο της με το μαέστρο, και γι' αυτό με το πρώτο σκίρτημα της καρδιάς της άφροσύθηκε στο νέο που εκείνο το βράδυ την είχε χορέψει.

Ο νέος δεν ήταν κανένας εξαιρετικός τύπος. 'Επρόκειτο για καλό επαγγελματία που δίσταζε ωστόσο ν' αντιμετώπιση το γάμο και τις ευθύνες του. Μα από αυτό το δεσμό τους, ύστερα από δυο χρόνια, ήρθε στην κόσμο ένα παιδί που πήρε το όνομα του μαέστρου, αφού

δεν είχε πάρει διαζύγιο από τη γυναίκα του.

Ός εδώ η ιστορία δεν παρουσιάζει βέβαια κανένα εξαιρετικό ενδιαφέρον. Μα ξαφνικά έγινε αληθινό δράμα. Και να πώς εξελίχθηκαν τα πράγματα:

Με τις χιλιάδες των 'Αμερικανών που μας ήλθαν στην 'Ελλάδα για να διαχειρισθούν τα χρήματα της οικονομικής βοήθειας που παρεσχέθη στη χώρα μας έφτασε κι ένας ηλικιωμένος κύριος από τη Νέα 'Υόρκη. Από την πρώτη μέρα που πάτησε το πόδι του στην 'Αθήνα άρχισε να σκέφτεται ότι έπρεπε να παντρευτεί.

Κι η τύχη του τάφερε να συναντήσει τη γυναίκα του μαέστρου. Τη γνώρισε σε μια εύθυμη συντροφιά κι από την πρώτη στιγμή έγινε σκλάβος της ωμορφιάς της. Μάταια εκείνη προσπάθησε να του δώσει καταλάβη ότι δεν τον αγαπούσε, ότι δεν είχε πάρει διαζύγιο απ' τον πρώτο της σύζυγο, ότι είχε παιδί και τέλος, ότι δεν ταιρίαζε γι' αυτόν. Ο 'Αμερικανός, παρ' όλες τις δυσκολίες, και τις αντιρρήσεις της της δήλωσε ότι θα έκανε τα πάντα για να την καταστήσει σύντροφο της ζωής του.

Και, πραγματικά, δίχως να διαστάση, κάλεσε μια μέρα στο γραφείο του το σύζυγό της.

— Έμαθα, του ανέφερε, ότι είχες παντρευτεί την κ. Νατά Σ. και ότι για λόγους που δεν μ' ενδιαφέρουν, από πολλά χρόνια δεν ζεις μαζί της και συγχρόνως δεν έννοεις να της δώσεις το διαζύγιο. Αυτή η γυναίκα όμως μ' ενδιαφέρει και θέλω ν' αποκτήσω την ελευθερία της. Γι' αυτό σε κάλεσα για να έρθουμε σε μια καλή συμφωνία. Λοιπόν, λέγε, πόσα θέλεις για να της δώσεις το διαζύγιο;

Ο μουσικός, στην αρχή, παρέταξε τα επιχειρήματά του, ανέφερε την προδοσία της, μίλησε για τον πόθο του να εκδικηθεί, κλπ. Μα ο 'Αμερικανός, με την τεράστια λογική του, διαρκώς τον κυτούσε χαμογώντας.

Λοιπόν, του είπε στο τέλος, Πόσα εκατομμύρια θέλεις για να δώσεις το διαζύγιο; Με τριάντα εκατομμύρια είσαι σύμφωνος; 'Εσύ την έχεις που την έχεις χαμένη για πάντα...

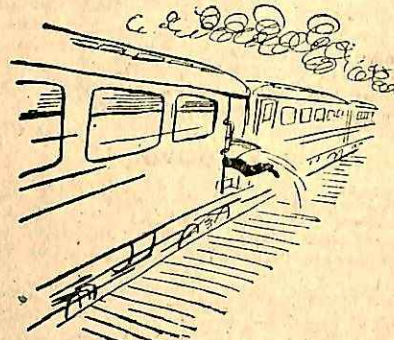
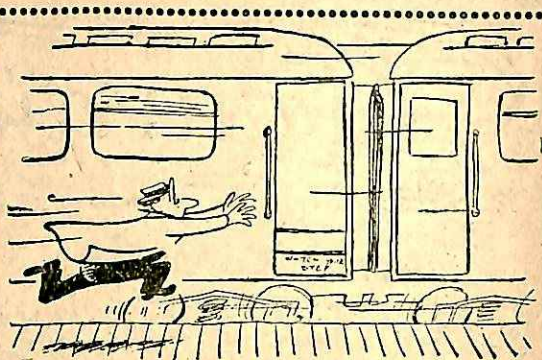
Ο μουσικός άφησε ν' αύξηθη το ποσό. Μα ο 'Αμερικανός δεν ένοιαζε να δώσει ούτε μια δραχμή παραπάνω. Τέλος ο μαέστρος δέχθηκε, έξεδωδ το διαζύγιο, κι η νέα απόκτησε την ελευθερία της.

Λίγον καιρό αργότερα, ο 'Αμερικανός, παντρευόταν την ωραία 'Αθίδα, αν και ήξερε ότι ήταν τρελλά έρωτευμένη με τον άνθρωπο που την είχε χαρίσει ένα παιδί. Μα είχε τον εγωισμό να πιστευτεί ότι θα μπορούσε να την κάνει να τον ξεχάσει και ν' άφοσιωθεί στην αγάπη του. Και την έπηρε ύστερα από λίγον καιρό και την έπηρε στη Νέα 'Υόρκη.

Εκεί προσπάθησε με όλα τα μέσα να την κάνει να διασκεδάσει. Και, τους πρώτους μήνες, πραγματικά το κατάφερε. Μα όταν πέρασαν οι πρώτες έντυπώσεις, όταν η ωραία 'Αθίδα βαρέθηκε τα γλέντια, τα λούσα και τη μεγάλη ζωή, την έπιασε μεγάλη νοσταλγία για την πατρίδα της. Κι άρχισε να γράφει φλογερά γράμματα στον πατέρα του παιδιού της, στον παλιό φίλο της και να τον πληροφορεί ότι είναι φοβερά δυστυχισμένη.

Κι αλήθεια, η ζωή της ωραίας 'Αθίδας στον Ν. Κόσμο έχει γίνει μαρτυρική. Ποθεί να γυρίσει στην πατρίδα της και να μείνει εδώ για πάντα, εγκαταλείποντας τα πλούτη της.

Αυτό είναι το δράμα της. Ένα από τα τόσα δράματα της καρδιάς. Ο ΔΡΑΚΟΣ

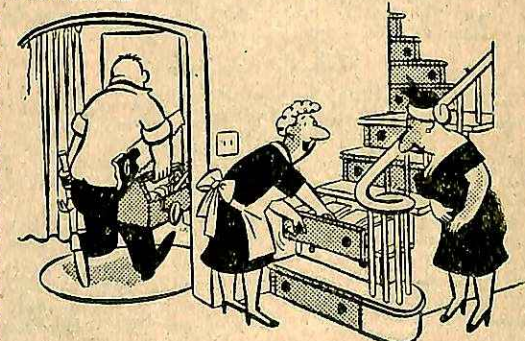

ΤΟ ΠΑΘΗΜΑ ΤΟΥ ΑΡΓΟΠΟΡΗΜΕΝΟΥ

ΣΤΗ ΔΕΞΙΩΣΙ

— Φαίνεται πως ήρθε στα κέφια η κυρία Νεο-πλουτίδου!...

— Όλο πρωτότυπες ιδέες έχει τελευταίως ο άνδρας μου!...

Η πολυτάραχος Βουλή, εν τέλει, διελύθη, κι αφήνει τον ήμετερον εσμόν χωρίς σάβαντα, τ' αμαρτωλών της παρελθόν έπερασε στη λήθη, και το φτωχό το πνεύμα της παρέδωσε για πάντα.

Με βίον μάλλον έκλυτον τα χρόνια της έπερασε, καλό ποτέ δεν έκανε κι' εν αμαρτίαις γέρασε. 'Αδίκησε, ωργίωσε και δίχως αντίρρησης, το ζήν της εξεμέτρησεν από τας... καταχρήσεις!

Απ' τις πολλές ασθένειες, επίσης κατεβλήθη και σε σωστό έρείπιο στο τέλος μετεβλήθη. Είς μάτην, δέ, προσπάθησαν θεράποντες μεγάλοι, — ο Μίστερ Γκράιντν απ' τη μια κι' ο Νόρτον απ' την άλλη — μ' ενδιαφέρον ζωηρόν και φιλικές προθέσεις, να την κρατήσουν στη ζωή με διάφορες... ενέσεις!

Κανένα γιατροσόφι τους, κοινώς, δεν την ωφέλησε κι' η θέσις της γινότανε πολύ πιο τραγική απ' τις πολλές παθήσεις της δόκιμης παρέλυσσε και την άποτελείωσε μια... κρίσις καρδιακή!

Έτσι, λοιπόν, κάποια βραδυά τα τίνανε μοιραίως, χωρίς εξομολόγησιν κι' εύχην του ιερέως, και πήγε άκοιωνήτη στον 'Αδη το πρωί, μια κι' ήταν... άκοιωνήτη σ' όλη της τη ζωή!

Κηδεία της έγινετο μεγάλη και πλουσία, και, δίχως λογια περιττά, αδαπάνη δημοσία! εν τέλει στο νεκρώσιμον δεν έβλεπε κανείς, και τεθλιμμένοι, ως εικός, 'υίοι και συγγενείς, μα έβλεπε γραμμένους μονάχα κι' αποκλειστικά... «πατέρας τεθλιμμένους»!

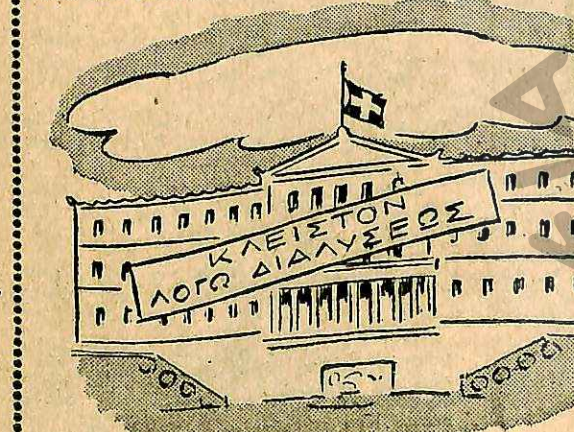
Πατέρες μόνον της φυλής μ' όδυνή την έκλάψανε, τα χέρια τους την κράτησαν, τα χέρια τους τη θά- (ψανε και ράνανε τον τάφο της με πέταλα πολλά, αυτοί που ωφέληθηκαν από τον... Πεταλά!

Πατέρες της άπηύθυναν το χαίρε των το ύστατον και πρώτος και καλύτερος, ο Παπαντρεού με θλίφι έξηρε με το στόμα του, το πάντοτε λαλίστατον έργον και την δράσιν της, είπων εν περιλήψει: — Έγώ, Βουλή, μόνον έγώ, έγώ και πάλι λέω, που πάντ' από το βήμα σου το σύμπαν έδονούσα, γι' αυτήν σου την άπώλεια οδύρομαι και κλαίω κι' από... άηδόνι παριστώ την... γλαυκά την θρη- (νούσα!

«Ο κλήρος έλαχε σ' έμέ, Βουλή μου, άσφαλώς, να διώξω την άνείπωτη του κόσμου στενοχώρια, γι'ατ' είμαι, όπωσδήποτε, απ' όλους πιο ψηλός, και θάν' ή παρηγόρια μου... «έξ' ύψους παρη- (γόρια».

«Πορεύου προς τον 'Υψιστον πεφιλημένη φίλη, έσύ που... δόξας και τιμάς ο τόπος σου όφείλει κι' ένώνω με τις προσευχές πολλών και την δική (μου, να έχης γαίαν έλαφράν σαν την πολιτική μου»!

Ο Μαρκεζίνης, έπειτα, εστάθη πρό του τάφου κι' είπε περίπου τά έξης και από χειρογράφου: — Έγώ δεν θλίβομαι, Βουλή, που θρίσκεσαι στο (μνήμα γι'ατ' ήθελες και πλήρωσες τόσα σπασμένα τζάμπα κι' ήταν μοιραίον να κοπή το βίον σου το νήμα, άφου δεν έπρωτίμαγες τά... ν ή μάτα Κατσάμπα!

» Σαν άγνωστος προς άγνωστον μιλω αυτή την ώρα, διότι δεν σε γνώρισα ποτέ μου μέχρι τώρα. Κι' είμαι ψυχρός, ψυχρότατος κι' είν' ή καρδιά μου (πάγος, ή μάλλον αν έπιθυμής κι' αν προτιμάς... Παπα- (γος».

Για της Βουλής τον θάνατον τον άδοξον κι' αϊφνί- (διον κι' ο Ντίνας εξεφώνησεν ωραίον έκπιδειον και μεταξύ άλλων πολλών έτόνισε:

— Βουλή! Έγώ που σ' έρωτεύθηκα, απ' όλους πιο πολύ, συντετριμμένος σήμερα, μπροστά σου κλίνω γόνυ κι' ο πρόσκαιρός σου θάνατος θαβέως με πληγώνει, διότι φεύ! κι' αλλοίμονον! οι φίλοι μου σε θάψανε, κι' άμφοτερούς τα καύσιμα της 'Ολγας μας... έ- (κ' άψαν ε»!

Περίλυπος ο Σοφοκλής και μετανοήμένος στο μνήμα της άκούστηκε να ληη συγκεκριμένος: — Για δες καιρό που διάλεξε ο Χάρος να σε πάρη, άπάνω που τα πήγαινα καλά με τον Τσαλδάρη! Πονώ που σ' έθυσίασα κι' έγώ, άγαπητή μου, κι' είνε μεγίστη, σήμερα, ή άφατη πικρία μου, διότι αντί, ως είθισται, στεφάνου βαρυνίμου, κατέθεσα εις μνήμην σου την... αντιπροεδρεία μου»!

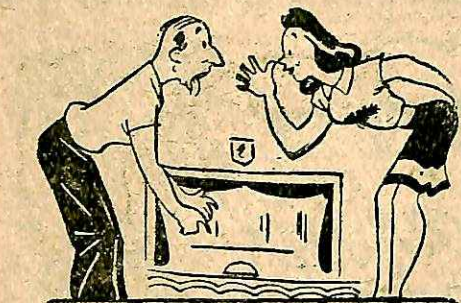
Δακρύων και βαρυπενθών κι' ο Χέλμης, πλην των (άλλων, έκράυγασε στην φίλην του με σπαραγμό μεγάλον: — Μόνον έγώ σ' αγαπάω, Βουλή μου, παραφόρως, γι'ατ' ήσουν του ταμείου μου πηγή προσδοφόρος. Αλλ' αν κι' υπήρξα, πάντοτε, του Ντίνου δορυφόρος, μαζί με σένας έπληξε κι' έμέ θανατηφόρος. Έτσι μας πήρε, δυστυχώς, — έσέ ή νεκροφόρος (κι' έμένα ο 'Εωσφόρος, διότι ή κάλη ή προσέχης, ή τόσο κερδοφόρος, για μένα τον ταλαίπωρον δεν είν' έλπιδοφόρος. Θα με μαυρίση, δηλαδή, ο κάθε ψηφοφόρος και θάμαι σ' όλη τη ζωή, ο τάλας... μαυρο-φό- (ρος»!

Μετά τον Χέλμη μίλησε ο Τσάτσος αύθωρει και την άπεχαιρέτησε σε γλώσσα μαλλιαρή: — Μι' αυτό το αναπάντεχο μαμπερσοσέπιδό σου, Βουλή Τριπολιτοσίπληκτη, μας πήρες στο λαιμό (σου.

«Μαντατογράφες» κίτρινες (έφημερίδες όρα) μας 'χταποδοκοπάνησαν και πάμε γι' άλλα τώρα. Άδικο-μεσο-κόφηκε ο δρόμος ο λαμπρός σου και την 'τριχοσκεπάστρα' μου (καπέλλο) βγάξω (μπρός σου και σ' εύχομαι ν' αναπαυτής, το ρέστο τον καιρό σε... «γρασιδοπερίβολο» (έν τόπω χλο- (ρώ»!

Ο Κουλουμβάκης έλαβε τον λόγον τελικώς και στεντορείως μίλησε και Συνταγματικώς: — «Ω! τρίτη Έθνοσυνέλευσις, δημυγυρις φυλάων ανεπαγγέλτων νεαρών και μαλιαρομαλλιαρών, βαρέως και δαρυτάτα τον θάνατόν σου φέρω, άφου, μ' αυτόν, το Σύνταγμα οίκτως κατεπατήθη, πλην όμως και άγάλλομαι και άφαντάστως χαίρω, διότι μόνον, ούτω πώς, ο... Τσάτσος εσ παρητήθη. Δια τον λόγον, ούν αυτόν, και μόνον εξ αυτού, αι πλειστάι άμαρτίαι σου, άφένται λοιπόν (και φτού! και φτού! και φτού! και ξαναφτού γιά νάνε με το φτύσιμο το χώμα σου... νωπόν!

ΓΙΩΡΓΟΣ ΘΙΣΒΙΟΣ

Η κωμωδία μας

ΓΙΟΡΤΗ

ΠΡΟΣΩΠΑ :

ΓΙΩΡΓΟΣ: Ένας κομψός δανδής. ΝΤΙΝΑ: Μία κομψή σοβαρή δεσποινίς. ΤΟΥΛΑ: Μία χαριτωμένη έλαφρη κυρία. ΚΩΣΤΑΚΗΣ: Ένας πλούσιος κύριος.

ΣΚΗΝΗ 1η.

(Στῆς Τούλας).

ΚΩΣΤΑΚΗΣ: Εὐτυχῶς, ἀγάπη μου, πού θυμῆθηκα πῶς τὸ «Τούλα» εἶνε «Κωστούλα» καὶ σοὺ πῆρα λίγα λουλούδια. (Τῆς προσφέρει ἕνα περίφημο μπουκέτο καὶ μαζὶ ἕνα μικρὸ κουτάκι πού περιέχει ἕνα πολὺτιμο δῶρο: Δαχτυλίδι μὲ μπριγιάν).

ΤΟΥΛΑ: Δὲ μπορῶ νὰ βρῶ λόγια γιὰ νὰ σοὺ πῶ πόσο εἶμαι βαθεῖα συγκινημένη!

ΚΩΣΤΑΚΗΣ: Τὰ βρήκες ὅμως! (Θερμὸ φίλι).

ΣΚΗΝΗ 2η.

(Πάλι στῆς Τούλας).

ΓΙΩΡΓΟΣ: Κούκλα μου, χρόνια πολλά!... Δὲν εἶχα νὰ σοὺ πᾶρω δῶρο, ἀλλὰ σοὺ προσφέρω τὸν αὐτὸ μου!...

ΤΟΥΛΑ (ἐνθουσιασμένη): Εἶνε τὸ πιὸ πολὺτιμο δῶρο πού θὰ μπορούσες νὰ μοὺ κάνης.

ΓΙΩΡΓΟΣ (ἀναστενάζει): Ἀχ! Κι' εἶμαι τόσο δυστυχισμένος σήμερα!

ΤΟΥΛΑ (ἀνησυχᾷ): Γιατί, χρυσό μου;

ΓΙΩΡΓΟΣ (παιδικά): Γιορτάζει σήμε-

ρα κι' ἡ μαμά μου καὶ πάντα συνήθιζα νὰ τῆς κάνω ἕνα ὠραῖο δῶρο... καὶ λουλούδια!... Φέτο... (συγκινεῖται)... δὲν ἔχω οὔτε δέκα χιλιάδες δραχμὲς καὶ ἡ μαμά μου θὰ μείνῃ χωρὶς αὐτὲς τὶς ἀπαραίτητες χαρὲς πού προστάζουν στὴν ψυχὴ μας οἱ οἰκογενειακὲς μας παραδόσεις! (Βουρκώνει καὶ γυρίζει τὰ μάτια τοῦ ἀλλοῦ, ξεροκαταπίνοντας).

ΤΟΥΛΑ (συγκινημένη ἀπ' τὴν ἐρωτικὴ ἀδυναμία τῆς): Χρυσό μου!... Μὴ στενοχωριέσαι! Ἐγὼ νὰ σοὺ δώσω ἐγὼ ἕνα ὠραῖο δῶρο πού ἕνας γεροδάκας θαυμαστής μου εἶχε τὴν εὐγενή... ἀνοσιὰ νὰ μοὺ τὸ χαρίσῃ! (Τοῦ δίνει τὸ δαχτυλίδι). Πᾶρε καὶ τὰ λουλούδια! Δὲν τὰ χρειάζομαι! Φτάνει νάρθης πολὺ γρήγορα πίσω! Ἐγὼ ἐσένα θέλω γιὰ νὰ γιορτάσω. Ἐσὶ εἶσαι τὸ δῶρο μου!... (Φίλι τολμηρῶ).

ΣΚΗΝΗ 3η.

(Στὸ πολυτελές, βαρὺ καὶ θερμὸ διαμέρισμα τοῦ πλουσίου κ. Κωστάκη).

ΚΩΣΤΑΚΗΣ: Ντίνα μου, κορούλα μου, εἶμαι ἀπόψε ὁ πιὸ εὐτυχισμένος πατέρας, ἀφοῦ γιορτάζεις ἐσὺ!

ΝΤΙΝΑ: Κι' ἐγὼ, μπαμπά. Κι' ἔχω νὰ σοὺ ἀναγγεῖλω κι' ἕνα εὐχάριστο νέο. Μὲ τὴ συγκατάθεσί σου φυσικά, θὰ παντρευτώ!

ΚΩΣΤΑΚΗΣ: Μακάρι, παιδί μου. Ἀλλὰ μὲ ποῖόν;

ΝΤΙΝΑ: Μὲ τὸ Γιώργο Δροσερό. Τὸ πιὸ σοβαρὸ καὶ κομψὸ παιδί τῆς Ἀθήνας! Νά! Ἐκεῖνος μούκανε ἀπόψε δῶρο αὐτὸ τὸ περίφημο δαχτυλίδι κι' αὐτὰ τὰ ὠραῖα-τάτα λουλούδια.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (βλέπει τὸ δαχτυλίδι καὶ τὰ λουλούδια): Μπαρά!... Θὰ πῇ ὅτι ἔχει γούστο! (Ἀπὸ μέσα τοῦ). Ἀφοῦ διάλεξε τὰ ἴδια λουλούδια καὶ τὸ ἴδιο δαχτυλίδι πού διάλεξα κι' ἐγὼ γιὰ τὴν Τούλα.

ΝΤΙΝΑ: Εἶν' ἔκτακτος νέος, μπαμπά! Ὅσα τὸν γνωρίζεις καὶ θὰ δῆς!...

ΚΩΣΤΑΚΗΣ: Ἐλπίζω νὰ μ' ἀρέσῃ! Κρίμα πού δὲν ἔῃ καὶ ἡ μαμά σου γιὰ νὰ χαρῇ. Ἀλλ' ἀπόψε δὲν πρέπει νάχομε θλιβερὲς σκέψεις. Θὰ φάμε, θὰ πιούμε' ἕνα ποτηρί σαμπάνια κι' ἐγὼ θὰ φύγω γιὰτὶ ἔχω ἕνα σοβαρὸ ραντεβού!...

ΣΚΗΝΗ 4η.

(Στῆς Τούλας).

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (μπαινοντας βρίσκειαι μπροστὰ στὸ ἐνοχλητικὸ θέαμα τοῦ ἀγκαλιασμένου ζευγαριοῦ. Ἐξαλλος): Πολὺ ὠραία! Σήμερα τουλάχιστον πού σὲ γέμισα δῶρα, δὲν εἶχες τὴ στοιχειώδη εὐγένεια

νὰ μὴν κουβαλήσης ἐδῶ μέσα αὐτὸ τὸ μαντράχαλο;

ΓΙΩΡΓΟΣ: Λυπούμαι, κύριε. Ἀλλὰ εἶνε σοβαρὸ αἶσθημα. Θὰ τὴν παντρευτώ!... (Ἐπίσημα). Μοὺ εἶπε ὅτι εἶχατε κάποιο δεσμό ἀλλὰ τῆς ἐξήγησα νὰ διακοπῇ ἀμέσως.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ: Τότε... ἀλλάζει ἡ ὑπόθεσις! Ἀλλὰ... ἔπρεπε νὰ μὲ προειδοποιήσῃ.

ΤΟΥΛΑ (μὲ προσποιημένη συγκίνησι): Δὲν ἤθελα νὰ σὲ πληγώσω!...

ΓΙΩΡΓΟΣ (δραματικά): Καθῆστε, κύριε. Αὐτὰ ἔχει ἡ ζωὴ.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (βλέπει τὸ ἄδειο βάζο): Πέταξες ἀκόμα καὶ τὰ λουλούδια μου;

ΓΙΩΡΓΟΣ (πού νομίζει πὼς βρῆκε ὠραία λύσι): Ἐγὼ τῆς τὸ ζήτησα!... Σὲ μιὰ στιγμή αἰσθηματικῆς παραφοράς, πήρα καὶ τὸ δαχτυλίδι πού τῆς χαρίσατε καὶ τὸ πέταξα ἀπ' τὸ μπαλκόνι.

ΤΟΥΛΑ (κλαίει): Συγχώρεσέ με! Δὲ διευθύνει κανεὶς τὴν καρδιά του!... Πάντως... θέλω νὰ βλέπω μαστερὸν σὰ φίλοι!... Ἐ; (Τὸν ζυγώνει). Ἐγὼ γιὰ σένα τόση ἀτοργή! (Ψιθυριστά). Τί σὲ πειράζει, χρυσό μου; Ἀφοῦ αὐτὸς μὲ παντρεύεται;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (μέσα τοῦ): Προτιμῶ νὰ μὲ προδῇ... νομίζω! (Δυνατά). Σὰν, εὐχομαι κάθε εὐτυχία!

ΣΚΗΝΗ 5η.

(Στὸ γραφεῖο τοῦ Κωστάκη).

ΝΤΙΝΑ (μπαιίνει μὲ τὸ Γιώργο): Μπαμπά! Ὁ κ. Γιώργος Δροσερός!

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (μὲ γοητὴν μάτια): Τὸν ἐγγνώρισα!... (Ὁ Γιώργος... κλονίζεται). Πῆγαινε! ἔξω βρέ!... (Στὴν κόρη του). Καὶ πρόσεξε... μὴ σοὺ πάρῃ πῖστον τὸ δαχτυλίδι!...

ΝΤΙΝΑ (κατάπληκτη): Γιατί; Δικό του δὲν εἶνε;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ: Δικό του, ξεδικό του, τὸ δαχτυλίδι τὸ κρατᾷ ἐγὼ! (Στὸ Γιώργο). Ἐξω! Ἀπατεῶνα!... (Ὁ Γιώργος γίνεται λαγός). Παληάνθρωπε!...

ΝΤΙΝΑ: Μά... πού τὸν γνώρισε, μπαμπά;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (ξεροκαταπίνει): Σὲ μιὰ... ἐμπορικὴ ὑπόθεσις, παιδί μου!

(Αὐλαία).

ΕΠΙΛΟΓΗ

Εὐδύμα λόγια

Ἀπόγευμα χειμωνιάτικο, γλυκὸ, χαρὰ Θεοῦ.

Ὁ Ἀνανίας, γνωστὸς κι' ἐπικίνδυνος τρακαδόρος, κι' ὁ φίλος του ὁ Ἀναξαγόρας ἔχουν δὴν περιπάτο.

Ἀνηφορίζουν σιγὰ-σιγὰ τὴ λεωφόρο Πανεπιστημίου, κουβεντολοῦντας, ὅταν, ξαφνικά, ὁ Ἀνανίας καταλαμβάνεται ἀπὸ πρωτοφανὴ πανικό. Σφίγγει τρομαγμένος τὸ μπράτσο τοῦ Ἀναξαγόρα καὶ τοῦ λέει, σκύβοντας σ' αὐτό:

— Περπάτα γρήγορα... πιὸ γρήγορα, φίλε μου, σὲ παρακαλῶ!...

Ὁ Ἀναξαγόρας ἀπορεῖ καὶ ἐξίσταται.

— Μὰ τί σοὺ συμβαίνει; ρωτᾷ. Γιατί κάνεις ἐτσι, χριστιανέ μου;

— Μωρέ, περπάτα πού σοὺ λέω... Περπάτα...

— Τί τρέχει; Ἐξηγήσου, τέλος πάντων.

— Ένας τρελλὸς ἐρχεται πίσω μας!...

Ἀστεϊεύεται: Πού τὸ ξέρεις πῶς εἶνε τρελλός;

— Τρελλὸς εἶνε σου λέω. Τρελλὸς γιὰ τὰ σίδερα!... Μοὺ ἔχει δανείσει λεφτὰ

τρὶς φορές ὡς τώρα!...

★

— Ἐξέρετε, ἀγαπητέ μου φίλε, ποιά ἰδέα

ἔχω γιὰ τὴ σύζυγική ζωή;

— Καὶ βέβαια.

— Πῶς;... Μαντέψατε τὴ σκέψι μου;

— Ὅχι, ἀλλ' εἶμαι κι' ἐγὼ παντρε-

μένος...

★

Ὁ σὺζυγος (ἀναστενάζοντας): Τὰ οἰκονομικά μας πᾶνε ἀσχημά! Πρέπει νὰ κάνουμε μερικὲς οικονομίες... Ὁ ἀρχισωλοῖπὸν ἀπὸ αὐριο νὰ ξυρίζω μόνος μου... Καὶ σὺ, ἀγάπη μου, τί θὰ κάνης

γιὰ νὰ μὲ βοηθήσῃς νὰ ξελασπώσω;

Ὁ σὺζυγος: Ἐγὼ θὰ σοὺ κόβω τὰ

μαλλιά!...

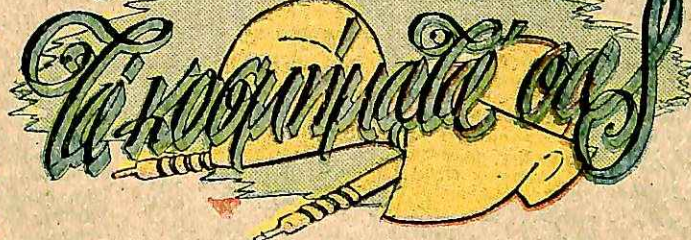

Τὸ «κλίπς», στὸ ἀνοιγμα τοῦ φορέματος, δὲ συνοδεύεται μὲ κολλιέ.

Τριπλὴ ἀλυσίδα ἀπὸ ροζ χρυσάφι μὲ ἀμπριγιάν στο κάτω μέρος.

Κολλιέ καὶ σκουλαρίκια καμωμένα μὲ τὸ χέρι, ἀπὸ ροζ χρυσάφι καὶ μπριγιάν.

ΠΩΣ ΝΑ ΦΟΡΗΤΕ

Χρώματα, διαστάσεις

Ἐν εἶνε ἀρκετὸ νὰ ἔχετε ἕνα κόσμημα γιὰ νὰ τὸ φορέσετε. Γιατὶ πρέπει, πρὸ παντός, νὰ ξέρετε ἀν αὐτὸ τὸ κόσμημα σὰς πηγαινέι, μὲ ποῖο ἢ ποιά φορέματά σας ταιριάζει, πῶς καὶ πότε εἶνε σωστὸ νὰ τὸ φορέσετε. Διαφορετικά, ἀντὶ νὰ σὰς στολίση, μπορεῖ νὰ καταστρέψῃ τὸ ἀρμονικὸ σύνολο τῆς ὁμορφίας σας.

Ἡ σημερινὴ μόδα θέλει τὰ κοσμήματα βαρεῖα καὶ πρωτότυπα στὸ σχῆμα τους. Τὰ λεπτὰ κοσμήματα τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς δὲν συνήθιζονταν πιά. Σήμερα ὑπάρχει ἰδιαίτερη προτίμησις σὰ κοσμήματα ἀπὸ χρυσάφι «μασ-

σὲς», ἰδίως τὸ ροζ χρυσάφι εἶνε πολὺ τῆς μόδας. Ἡ πλατίνη ἔχει περάσει σὲ δευτέρη μοῖρα. Χρησιμοποιεῖται μόνον γιὰ λόγους τεχνικούς, ἐκεῖ δηλαδὴ, πού εἶναι ἀπαραίτητη γιὰ τὸ δέσιμο τῆς πέτρας. Σ' ὅλες τὶς ἄλλες περιπτώσεις, τὸ χρυσάφι τὴν ἔχει ὑποσκελίσαι ἐντελῶς.

Ἀπὸ τὴν ἀποψὶ τῶν πολυτίμων λίθων, ἡ σημερινὴ μόδα ἔχει ἰδιαίτερη ἀδυναμία στὰ πολὺ λαμπερά καὶ ζωηρὰ χρώματα πετράδια: σμαράνδια, ζαφείρια, ρουμπίνια. Τὸ διαμάντι, ἐξ ἄλλου, ἐξακολουθεῖ νὰ κατέχη πάντα ξεχωριστὴ θέσι.

Ἀς δοῦμε, τώρα, πῶς πρέπει νὰ φορᾶτε τὰ κοσμήματά σας. Νὰ τί συμβουλεύει σχετικὰ ἡ διευθύντρια ἐνὸς ἀπὸ τοὺς περιφημοτέρους Οἴκους τῆς παρισίνης μόδας, ἡ Μάγκυ Ρούφ:

1. Οἱ διαστάσεις τῶν κοσμημάτων δὲν ἔχουν σχέση μὲ τὸ ἀνάστημα τῆς γυναίκας πού τὰ φορεῖ. Τὰ μικροσκοπικὰ κοσμήματα ταιριάζουν τὸ ἴδιο σὲ μιὰ γυναῖκα μὲ μεγάλο ἔξω καὶ ἰσχυρὸ ἀνάστημα. Ἐπὶ ἕνα μέσο καὶ ἰσχυρὸ ἀνάστημα νὰ πηγαίνει θαυμάσια σὲ μιὰ μικροκαμωμένη γυναῖκα.

Ἡ σωματικὴ διάπλασις παίζει, ἀντίθετα, ἕνα ρόλο πολὺ σημαντικόν. Μερικοὶ λαμοὶ ἐξαφανίζονται κάτω ἀπὸ ἕνα κολλιέ, ὅπως κά- τω ἀπ' τὸ λεπ. τῆς γκιλλοτίνης. Σὲ μερικά χεῖρα, ἐξ ἄλλου, τὰ βραχιόλια στὸν καρπὸ καλύπτουν σὰν χειροπέδες. Καὶ τί νὰ πῇ καμφορὰ δαχτυλίδι νὰ φαίνεται σὰν ἀηδιστικὸ σφυρί!...

«Κλίπς» τῶν ὤμων μὲ ρουμπίνια στὸ κέντρο καὶ «μπριγιάν» ἀλυσίδα.

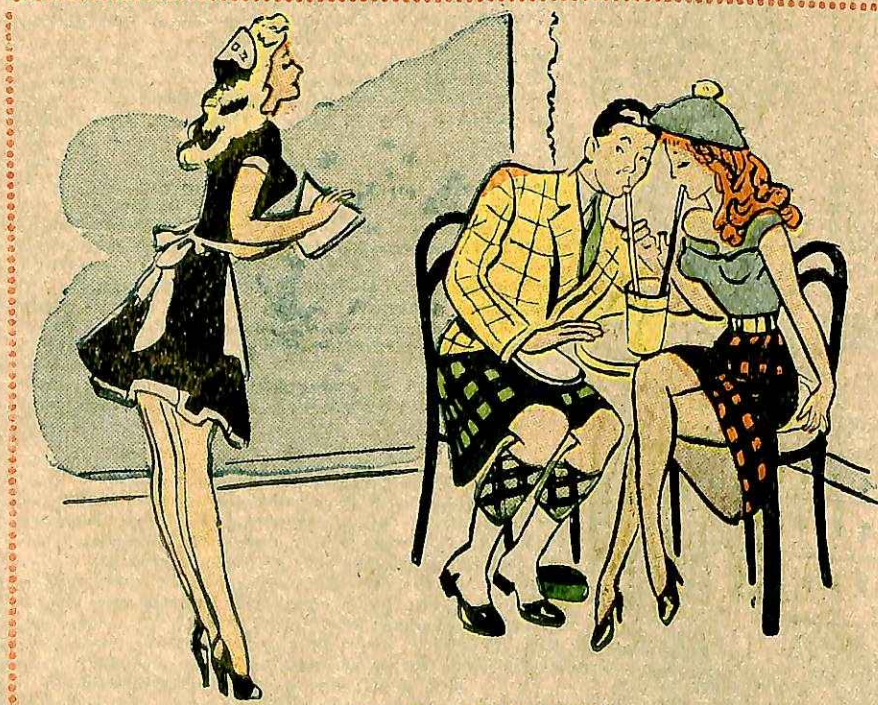
νεώνετε συχνά. Μπορεῖτε, ὅμως, νὰ κάμετε κάτι πού εἶνε πολὺ ἀπλούστερο. Νὰ τ' ἀφήνετε νὰ κοιμούνται, κάπου- κάπου, μέσα στὶς θήκες τους. Ἡ νὰ φορᾶτε πότε τὸ ἕνα καὶ πότε τὸ ἄλλο, φροντίζοντας νὰ τὰ ταιριάζετε μὲ τὰ φορέματά σας. Ἐπειτα, μὴν ξεχνάτε ὅτι, ὅταν φορᾶτε πολλὰ κοσμήματα μαζί, κάνετε τὸ καθεὶν ἀπ' αὐτὰ νὰ γάνῃ τὴν ἀκτινοβολία τοῦ.

4. Ἐνα δαχτυλίδι στὸ κάθε χέρι εἶνε κάτι παραπάνω ἀπὸ ἀρκετό. Ἐνα δαχτυλίδι μόνον στὸ ἕνα χέρι εἶνε κι' αὐτὸ ἀρκετό. Τὰ πολλὰ δαχτυλίδια, τὸ ἕνα πλάι στὸ ἄλλο, «ἀλληλοσκοτώνονται». Ὅταν φορᾶτε ἕνα «κλίπς» στὸ ἀνοιγμα τοῦ φορέματός σας, τὸ κολλιέ περισσεύει. Τὰ δύο αὐτὰ κοσμήματα ἀποκλείουν τὸ ἕνα τὸ ἄλλο.

5. Τὰ κοσμήματα πού φορᾶτε πρέπει νὰ εἶνε ἀνάλογα στὸ μέγεθος μεταξύ τους. Ἐνα πελώριο βραχιόλι μαζί μ' ἕνα μικροσκοπικὸ δαχτυλίδι προκαλοῦν κακὴ ἐντύπωση.

6. Τὸ χρῶμα τοῦ κοσμήματος ἔχει ἐπίσης κεφαλαιώδη σημασία. Κατὰ κανόνα, πρέπει νὰ ταιριάζῃ μὲ τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου καὶ τοῦ φορέματός σας.

Ἄν σὰς ἀρέσῃ τὸ ζαφείρι, δὲν πρέπει νὰ προτιμᾶτε τὰ πράσινα φορέματα. Τὰ σμαράγδια καὶ τὰ μπλε φορέματα εἶνε τὸ ἴδιο ἀ- ταιρίαστα. Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, δὲν πρέπει νὰ νομίζετε πῶς, ἐπειδὴ ἔχετε κοσμήματα μὲ ρουμπίνια, πρέπει νὰ φτιάξετε κόκκινο φόρεμα ἢ ὅτι πρέπει νὰ ντύνεστε στὰ πράσινα γιὰ νὰ ἐμφανίσετε τὰ σμαράγδια σας. Ἐκεῖ- νο πού χρειάζεται εἶνε νὰ ταιριάζῃ τὸ χρῶμα τοῦ κοσμήματός σας μὲ τὸ χρῶμα τοῦ φορέματός σας καὶ ὄχι νὰ εἶνε τελείως ὅμοια τὸ ἕνα μὲ τὸ ἄλλο.

ΜΕΓΑΛΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ

— Θὰ πληρώσετε ἑσείς, κύριε, ἢ ὁ καθένας τὰ δικά του;

Η ΛΕΒΕΝΤΙΣΣΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ

Στα τέλη του 17ου αιώνα, οι Τούρκοι, πολιορκούν την Αμμόχωστο της Κύπρου που την υπερασπίζον οι Ένετοι. Άνεμοι στους υπερασπιστές της πολυπόσσης πόλεως βρίσκεται κι ένας άρσιος νεός, γνωστός με το όνομα Καντέλ Φουρτούνας. Κάτω απ' το πολεμικό αυτό όνομα, κάτω απ' τη χαλδωνική πανοπλία του ήρωος, κρύβεται μια γυναίκα, μια Ναπολιτανίσσα άρχοντισσα, που την έχει παρασώσει μέσα στη φωτιά του πολέμου ο Έρωτας. Αγαθός και αγαπημένος της υποκόμητας που τον έχουν πιάσει και τον κρατούν αιχμάλωτο ο Τούρκος Τζαμάλ της τής ζέρε ο πιστός της ακόλουθος "Αραφ" Έλ Καντούρ κι ο υπαρκτός της Περπινιάνο. Μα το υποπτεύεται κι ένας Πολωνός, ο τυχοδιώκτης πολεμιστής ο καπετάν Λακζίνσκου, που ζήτησε τον καπετάν Φουρτούνα για την ανδρεία του. Και σε μια φιλονικία τους στείλουν να αντιμετωπίσουν έναν τρομερό νεαρό Τούρκο πολεμιστή, τον Μουλέυ-Έλ-Καντέλ, γυιό του πασά της Δαμασκού, που τους προκαλεί κάθε μερινός κάτω από τα τείχη.

Φτάνει η ώρα της μονομαχίας. "Όλη η Αμμόχωστος βρίσκεται στα τείχη. Κι οι Τούρκοι περιμένουν μ' αγωνία το αποτέλεσμα. Ο Μουλέυ-Έλ-Καντέλ φτάνει κάτω απ' τα τείχη. Ο Λακζίνσκου κι ο καπετάν Φουρτούνας βγαίνουν έτοιμοι στην πεδιάδα. Θα κτυπήσει πρώτα με τον Τούρκο ο Πολωνός. Στην κρίση αυτή στιγμή, ο Λακζίνσκου λέει στον καπετάν Φουρτούνα ότι ξέρει πως είνε γυναίκα. Μετά τον Μουλέυ-Έλ-Καντέλ θα κτυπηθεί ο Λακζίνσκου. Ο Λακζίνσκου μονομαχεί με τον Μουλέυ-Έλ-Καντέλ και τραυματίζεται σοβαρά. Χτυπιέται κατόπιν με τον Τούρκο ο καπετάν Φουρτούνας και τον πληγώνει σοβαρά. Δεν τόν σκοτώνει όμως όπως έχει δικαίωμα. Η γενική επίθεση εναντίον της Αμμόχωστος άργει. Οι Τούρκοι γογγυίζουν κατά του αρχηγού τους και αποδίδουν την καθυστέρηση σε μια πενταμυρία Κρητικοπούλα σκλάβας παχιάς κοντά του. Ο Βεζύρης γιά να τους αποδείξει ότι δεν τόν συγκινεί τίποτα αποκαλείζει την ώραση Χριστιανή εμπρός στο στρατό του και τους πολιορκημένους που παρακολουθούν από τα τείχη! Και την ίδια νύχτα αρχίζει η τρομερή επίθεση κατά της Αμμόχωστος. Μια πέτρα που τινάζεται από έκρηξη υπονόμου χτυπάει τον καπετάν Φουρτούνα και τόν ρίχνει κάτω άναίσθητο. Ο πιστός Έλ Καντούρ σηκώνει την κυρία του και την μεταφέρει σ' ένα υπόγειο άδυμα στα χαλδάρια. Η Αμμόχωστος πέφτει στα χέρια των Τούρκων κι αρχίζει άγρια σφαγή.

Στο ίδιο υπόγειο καταφεύγει κι ο Περπινιάνο, υπαρκτός των Ένετων και δυο ναυτικοί. Ο Έλ-Καντούρ πείθει την κυρία του να ζητήσει την βοήθεια του Μουλέυ-Έλ-Καντέλ και πηγαίνει στο κατάνη του. Ο Μουλέυ-Έλ-Καντέλ εφοδιάζεται ακούγοντας τα λόγια του Άραφ, ότι δηλαδή ο καπετάν Φουρτούνας που τόν νίκησε είνε μια γυναίκα.

Επισκέπτεται τήν άρχοντισσα στο καταφύγιό της και υποσχεθεί να τη βοηθήσει να δραπετεύσει με τους συντρόφους της.

— Άς κάνουμε γρήγορα τώρα. Τά μεσάνυχτα, θα έγκραστοθή καινούργια φρουρά στον προμαχώνα Ερίτζο, και δεν θα μ' άρεσε να δώσω έξηγήσεις στον άρχηγό της... Είσατε έτοιμη, κυρία; — Ναι, Μουλέυ-Έλ-Καντέλ. άπάντησε ή δούκισσα

— Άς πηγαίνουμε λοιπόν. Πέρασαν τά όπλα τους και βγήκαν όλοι απ' την κρύπτη.

Ο Έλ-Καντούρ κι ο Περπινιάνο συγκρατούσαν τη δούκισσα, που ήταν ακόμη λίγο αδύνατη εξ αίτιας της πληγής της. Στη βάση του πύργου, περίμενε ένας άλλος νεγρός, κρατώντας απ' τα χαλινάρια δέκα θαυμασία άραβικά άλογα με μακριά χαίτη, με κοντούς και πλατειούς αναβολείς, έλαφρές σέλλες και κόκκινα σκεπάσματα.

Ο Μουλέυ-Έλ-Καντέλ πλησίασε στο ωραιότερο απ' αυτά και βοήθησε τη δούκισσα ν' ανέβη στη σέλλα, λέγοντάς της συγχρόνως:

— Τ' άλογό σας θα τρέχει σαν τόν άνεμο, κυρία, και κανείς δεν θα μπορέσει να σας φτάσει. Σας έγγυμαι γι' αυτό. Στα σκακουλιά της σέλλας του θα όρπτε δυο καλά πιστόλια και κάμποσα τσεκινία... Εμπρός τώρα! Δεν έχουμε να χάνουμε καιρό! Στ' άλογα!

Όλοι έσπευσαν να υπακούσουν. Κι οι δέκα καβαλλάρηδες ξεκίνησαν με καλπασμό.

Μπροστά πήγαιναν οι τέσσερες σκλάβες που είχαν φέρει τά ρούχα. Ο Περπινιάνο κι ο Λέων της Δαμασκού βρισκόνταν δεξιά κι άριστερά απ' τη δούκισσα, έτοιμοι να την υποστηρίξουν αν χρειαζόταν — μα εκείνη δεν φαινόταν να χη ανάγκη απ' αυτό...

Διέσχισαν τό ντόιο μέρος της πόλεως, που ήταν γεμάτο Τούρκους, κι έφτασαν μπροστά στον προμαχώνα Ερίτζο, που τόν φρουρούσε ένα απόσπασμα γενιτσαρών. Ο άρχηγός τους άλλοιώς θα πυροβολήσασιν!

— Σταματήστε, αλλιώς θα πυροβολήσουμε! Ακούγοντας τη φωνή αυτή, ή δούκισσα κι ο Περπινιάνο άνασκήτησαν. Κι ο Έλ-Καντούρ τράβηξε τό γιαταγάνι του, με μια γρήγορη κίνηση.

— Ο Λακζίνσκου! πρόφεραν κι οι τρεις συγχρόνως.

Ο Μουλέυ-Έλ-Καντέλ έκαμε νόημα στη δούκισσα και στους συντρόφους της να σταματήσουν. "Επειτα, σπηρουνίζοντας άπότομα τ' άλογό του, τόν άνάγκασε να κάμει ένα τεράστιο πήδημα, που τόν έφερε μπροστά στον Πολωνό.

Ο Λακζίνσκου στεκόταν στη μέση της κινητής γέφυρας, με τό γιαταγάνι στο χέρι.

Τρία βήματα πιά πίσω, περίμεναν δώδεκα γενιτσαροί, όπλισμένοι μ' άρκεθούζια, ακίνητοι σαν αγάλματα κι έτοιμοι να πυροβολήσουν.

— Ποιός είσαι σύ που τολμάς να μου φράξεις τό δρόμο; ρώτησε άγέρωχα ο Μουλέυ-Έλ-Καντέλ.

— Ο διοικητής του προμαχώνος, τουλάχιστον γι' άποψη, άπάντησε ο Πολωνός με τό συνηθισμένο έθιμικό τόνο του.

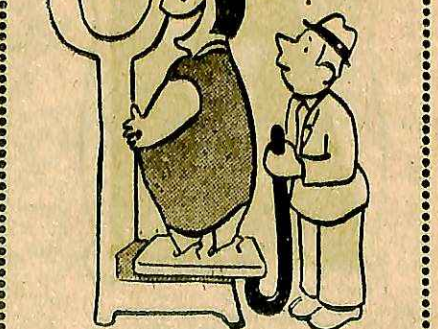
— Ξέρεις ποιός είμαι;

— Έχει γούστο!... φώναξε ο τυχοδιώκτης. Τό σημάδι της σπαθιάς που έχω στο λαιμό μου, θάταν άρκετό γιά να με κάνουν ν' αναγνωρίσω, έστω και δίχως να τόν δω, τόν άρχοντα Μουλέυ-Έλ-Καντέλ, τόν γυιό τού πασά της Δαμασκού.

— Τί θέλεις λοιπόν, τώρα που ξέρεις ποιός είμαι;

— Να σας άπαγορεύω ως τά ξημερώματα ν' άναπαύεσθε ως τά ξημερώματα.

— Θάυμα... Άδυναμία 25 κιλά!...

μάτα να περάσετε από δω! Έχω διαταγή να μην άφίσω κανένα να βγή απ' την Αμμόχωστο. Και δεν σκοπεύω να κινδυνέψω να με παλινώσουν, γιά τά ώραία σας μάτια!

— Τόπο στο Λέοντα της Δαμασκού! φώναξε ο Μουλέυ-Έλ-Καντέλ μ' άπειλητική φωνή. Η διαταγή που πήρε, δεν άφορά τό γυιό τού πασά της Δαμασκού, ξαδελφό τού μεγάλου σουλτάνου Σελήμ.

— Κι ο ίδιος ο Μωάμεθ άν ήσαστε, δεν θα περνούσατε δίχως άδεια με την υπογραφή τού Μουσταφά.

Κι ο Λακζίνσκου διάταξε τούς άκίνητους πάντα γενιτσαρούς:

— Πυκνώσατε τη γραμμή σας κι έτοιμασθήτε να πυροβολήσετε, αν χρειαστή! Μια λάμψη θυμού πέρασε απ' τά μάτια τού Μουλέυ-Έλ-Καντέλ.

Και, γυρίζοντας στους συντρόφους του, διέταξε με φωνή ήχηρή σαν τού Πολωνού: — Βγάλτε τά γιαταγάνια σας. Θα επιτεθούμε! Αναλαβάνω κάθε ευθύνη.

Σπηρουνίζε πάλι τ' άλογό του, πήδησε ξαφνικά πάνω στον Πολωνό και τόν άναποδογύρισε, πριν προλάβει να προφυλαχθή.

— Κακούργε!... όύρλιασε ο Λακζίνσκου, καθώς έπεφτε στο χαντάκι. Φωτιά, γενιτσαροί!

— Εμπρός! φώναξε συγχρόνως ο Μουλέυ-Έλ-Καντέλ.

Οι δέκα καβαλλάρηδες ώρμησαν πάνω στη γέφυρα, με τά γιαταγάνια σηκωμένα ψηλά. Μα οι γενιτσαροί, αντί να πυροβολήσουν, παραμείρισαν, παρουσίασαν όπλα και φώναζαν όλοι μαζί:

— Πολλά τά έτη τού Λέοντος της Δαμασκού!

Οι καβαλλάρηδες πέρασαν απ' την πύλη σαν άνεμοστρόβιλος και ώρμησαν στην πεδιάδα. Ο Μουλέυ-Έλ-Καντέλ τούς έδειχνε τό δρόμο. Δεξιότερα, φαινόταν μακριά οι φωτιές τού τουρκικού στρατοπέδου, σκορπισμένες σε μια άπέραντη έκταση, κι ακούγονταν κάθε τόσο σαλπίσματα. Μπροστά όμως απ' τούς φυγάδες, όλα ήσαν σκοτεινά.

Ο Τούρκος φρόντισε στην άρχή να περάσουν σ' άπόσταση απ' τό στρατόπεδο, γιά να μην τούς ξανασταματήσει κανείς γιά κάσους έτσι πολύτιμο χρόνο. "Επειτα διευθυνώθηκε προς την άνατολή όπου εζώριζε άκαθόριστα, μπροστά στο σκοτεινό ούρανο, ένα μικρό φωτεινό σημάδακι, σαν άστρο.

— Είναι ο φάρος της Σούδας; ρώτησε ο Περπινιάνο.

— Ναι, άπάντησε ο Μουλέυ-Έλ-Καντέλ.

— Πότε θα φτάσουμε στη θάλασσα;

— Μ' αυτά τά άλογα, δεν θα κάνουμε περισσότερο από μιάμιση ώρα. Πρέπει να μπαρκάρετε πριν ξημερώσει, γιά να μην άναγκαστούμε να δώσουμε έξηγήσεις στις τουρκικές άρχες.

— Θα μπορούσαμε να βρούμε άμέσως ένα πλοίο; ρώτησε ή δούκισσα.

— Έχω φροντίσει γι' αυτό κυρία, άπάντησε ο Μουλέυ-Έλ-Καντέλ. Χθες τό πρωί, έστειλα δυο ανθρώπους μου στη Σούδα, γιά να ναυλώσουν ένα πλοίο γιά σας. Όταν φτάσουμε, θάνε πιά όλα έτοιμα και δεν θα μένη παρά ν' άνοιξουν τά πανιά.

Σώπασε λίγο, κι έπειτα πρόσθεσε, κυττάζοντας με κάποια θλίψη τη δούκισσα: — Θάμουν πολύ εύτυχής αν μπορούσα να σας συνοδέψω και να σας βοηθήσω στην προσπάθειά σας... Μας χωρίζει όμως ή θρησκεία μας. Είμαι Τούρκος κι είσαι Χριστιανή.

— Κάνετε πάρα πολλά γιά μένα, Μουλέυ-Έλ-Καντέλ. Δεν θα ξεχάσω ποτέ τη μεγάλη σας καρδιά.

— Όύτε κι εγώ θα σας ξεχάσω ποτέ... μουρμούρισε ο Τούρκος.

— Δεν θάχτε καμιά ένόχλησι απ' τό Μουσταφά στην έπιστροφή σας; ρώτησε ή δούκισσα γιά ν' αλλάξει θέμα συζητήσεως.

— Ο Μουσταφάς δεν τολμάει να τά βάλει με τό γυιό τού πασά της Δαμασκού. Μην άνησυχήτε γιά μένα, κυρία!

Ο Λέων της Δαμασκού σπηρουνίζε πάλι τ' άλογό του, γιά να καλπάζει πιά γρήγορα. Οι Χριστιανοί κι οι σκλάβοι τόν μιμήθηκαν.

Διέσχισαν την πεδιάδα έρημωμένη απ' τόν τρομερό πόλεμο, χωρίς να σταματήσουν ούτε στιγμή. Κατά τη 1 τό πρωί, έφτασαν μπροστά σ' ένα χωριουδάκι, από 30-40 καλύβες, στο μυχό ενός μικρού

κόλπου, όπου έσπαζαν μουγκρίζοντας τά κύματα της Μεσογείου.

Στην άκρη ενός μικρού άκρωτηρίου ύψωνόταν ένας φάρος.

Μόλις οι καβαλλάρηδες έφτασαν στα πρώτα σπιτία τού χωριού, δυο νεγροί βγήκαν από ένα μισογκρεμισμένο ύπόστεγο, και φώναξαν:

— Άλτ!... Σταματήστε!

— Είμαι ο άφέντης σας! άπάντησε άμέσως ο Μουλέυ-Έλ-Καντέλ, σταματώντας τ' άλογό του τόσο άπότομα, ώστε λύγισαν τά γόνατα τού ζώου. "Ετοιμο τό πλοίο!...

— Μάλιστα, άφέντη, άπάντησε ο ένας νεγρός.

— Τί πλήρωμα έχει;

— Δώδεκα Έλληνες έξωμότες.

— Ξέρουν ότι είνε Χριστιανοί αυτοί που πρόκειται να μπαρκάρουν;

— Τό είπα σε όλους.

— Και δέχτηκαν;

— Με πολλή ευχαρίστησι, άφέντη. Κι ύποσχεθήκαν να υπακούσουν στους Χριστιανούς.

— Οδηγήστε μας λοιπόν ως εκεί.

Οι δυο νεγροί διέσχισαν τό χωριό και ώδήγησαν τούς καβαλλάρηδες προς τό φάρο, μπροστά στον οποίο λικνιζόνταν στη θάλασσα ένα πλοίο 100 τόννων, μακριά και γερό, με δυο κατάρτια. Μια βάρκα με έξη άντρες περίμενε δίπλα στην παραλία. Ο ένας νεγρός είπε στους ναυτές, δείχνοντάς τους τόν Μουλέυ-Έλ-Καντέλ, που είχε πηδήσει κι όλος απ' τ' άλογό του και βοηθούσε τη δούκισσα να κάμει τό ίδιο:

— Είνε ο άφέντης.

Οι έξη άντρες έβγαλαν τά φέσια τους, και ύποκλίθηκαν βαθεία.

— Πηγαίνετε μας στο πλοίο, τούς είπε ο Λέων της Δαμασκού. Έγώ τό έχω ναυλώσει.

Στ' άνοιχτά

Τό Ιστιοφόρο που είχε θέσει στη διάθεση της δούκισσας ο Μουλέυ-Έλ-Καντέλ, γιά να μπορέσει να φτάσει στον πύργο τού Χουσίφ, ήταν έλληνικό και τό είχαν κυριέψει πιθανάτα οι Τούρκοι σε κάποιαν έπίδρομή τους στα νησιά τού Αιγαίου.

Είχε έκτόπισμα όχι μεγαλύτερο από 100 τόννους, μπορούσε όμως ν' αναπτύξει μεγάλη ταχύτητα, χάρις στις διάστασεις των πανιών του και τό μακρόστενο σχήμα του. Έξ άλλου, είχε έξοπλισμό σημαντικό, ανάλογα με τό μέγεθος τού: έξη κανόνια, μοιρασμένα στις δυο πλευρές του.

Μόλις ο μπάρμπα Στάκε, πάτησε τό πόδι του στο κατάρτιωμά κι έρριξε μια γρήγορη ματιά στα πανιά και στους έλληνες έξωμότες που έποτελούσαν τό πλήρωμα, φάνηκε πολύ ίκανοποιημένος και δήλωσε:

— Γερό καράβι, περίφημα πανιά, ναύτες με καρδιά που στην πραγματικότητα δεν δίνουν πεντάρα γιά τό Μωάμεθ, τέλειος έξοπλισμός... Μπορούμε να τά βάλουμε άκόμα και με τις γαίεςρες αυτού τού γελοίου, τού Άλφ-Πασά!... Τί λές και σύ, Σιμόνε;

— Ναι, πολύ καλό καράβι, παραδέχθηκε κι ο νέος ναυτικός. Θα κουραστούν πολύ οι Τούρκοι αν βελήσουν να μας φτάσουν.

Ο Μουλέυ-Έλ-Καντέλ προχώρησε προς τό πλήρωμα, που είχε συγκεντρωθί μπροστά στο μεγάλο κατάρτι.

— Ποιός είνε ο κυβερνήτης; ρώτησε.

— Έγώ, άρχοντά μου! άπάντησε ένας ναυτικός μ' ένεργητική φυσιογνωμία και με μαυρή γενειάδα. Ο ιδιοκτήτης τού καραβιού μου τό έμπιστεύθηκε...

— Θα σ' αντικαταστήσει αυτός ο άνθρως, τού είπε ο Τούρκος δείχνοντάς του τό μπάρμπα Στάκε. Θα σου δώσω 50 τσεκινία γι' αυτό.

— Είμαι στις διαταγές σας. Ο άφέντης με διέταξε να υπακούσω στο γένιο της Δαμασκού.

— Έγώ είμαι.

Ο ναυτικός ύποκλίθηκε βαθεία.

Οι άνθρως αυτοί είνε Χριστιανοί, πρόσθεσε ο Τούρκος. Οφείλεις να τούς υπακούσεις σαν ναμουν εγώ ο ίδιος. Αναλαβάνω κάθε ευθύνη γιά ό,τι συμβή, γιάτί πρόκειται γιά μια άποστολή που μπορεί να γίνη έπικίνδυνη.

— Όπως διατάξετε, άρχοντά μου!

— Σε προειδοποιώ άκόμη ότι μου έγγυασαί με τό κεφάλι σου γιά την πίστι σου κι όχι, αν τυχόν προσπάθησες να θλάψεις με κάποιον τρόπο αυτός τούς άνθρώπους, θα σε ξαναβρώ και θα σε τιμωρήσω σκληρά!

— Ήμουν κι εγώ Χριστιανός άλλοτε...

— Ακριβώς γι' αυτό σε προτίμησα...

γιατί δεν έχω καμιά έμπιστοσύνη στην αλλαξοπιστία σας... Μα δεν σε κατηγόρώ γι' αυτό! Πώς λέγεσαι;

— Νικόλας Τζιώτης.

— Δεν θα ξεχάσω τ' όνομά σου.

Ο Μουλέυ-Έλ-Καντέλ γύρισε έπειτα στη δούκισσα, την έπιασε απ' τό χέρι, την ώδηγησε στην πλώρα τού πλοίου και της είπε μ' ένα θλιμένο χαμόγελο:

— Η άποστολή μου τελειώσε, κυρία, κι ή συμμαχία μας διαλύθηκε. Ξαναγίνομαι τώρα ο έχθρος των Χριστιανών και σείς των Τούρκων...

— Μην τό λέτε αυτό! τόν διέκοψε ή νέα γυναίκα. Γιατί, αν έσείς θυμηθήκατε πως σας χάρισα τη ζωή, κι εγώ δεν θα ξεχάσω ποτέ τη μεγαλοψυχία σας!

— Δεν ξέρω, κυρία, πώς θα τελειώση ή περιπέτειά σας και πώς θα έλευθερωσέτε τόν ύποκόμητα Λά Ουσιέρ. Φοβάμαι ότι θα διατρέξετε μεγάλους κινδύνους.

Θ' άφίσω λοιπόν κοντά σας τό σκλάβο μου Μπεν-Ταέλ, που είναι πιστός και γενναίος όσο κι ο Έλ-Καντούρ σας.

— Αν μία μέρα κινδυνέψετε, στείλτε μου τόν, κι όρκίζομαι στο Κράνιο να κάμω τότε ό,τι μπορώ γιά τή σωτηρία σας!

— Μα μου είπατε, Μουλέυ-Έλ-Καντέλ ότι ξαναγίνατε έχθρος των Χριστιανών.

— Μη ζητάτε να έμβαθύνετε στη σκέψη μου, κυρία, άπάντησε ο νέος κοκκινίζοντας. Η καρδιά μου δεν θα ξεχάση τόσο γρήγορα τόν καπετάν Φουρτούνα...

— Η τη δούκισσα τού "Εμπολι; ρώτησε ή νέα γυναίκα με κάποια πανουργία.

Ο γυιός τού πασά δεν τόλμησε ν' άπαντήση. Φάνηκε να βυθίζεται μερικές στιγμές σε σκέψεις. "Επειτα άπλωσε άπότομα τό χέρι του στη δούκισσα και της είπε:

— Αντίο, κυρία, μα όχι γιά πάντα! Έλπίζω να σας ξαναβιά, πριν φύγετε απ' την Κύπρο γιά να γυρίσετε στην πατρίδα σας.

Έσκυψε τό κεφάλι του, έσφιξε τό λεπτό χέρι της δούκισσας και τόφερε στα γέληλά του, φιθυρίζοντας:

— Ο Άλλάχ τό θέλει!...

— Τί κάνεις εκεί, Έλ-Καντούρ;... — Θα τόν σκοτώσω! άπάντησε γιά φωνή.

Η δούκισσα τήν άναγνώρισε άμέσως και γύρισε άπότομα.

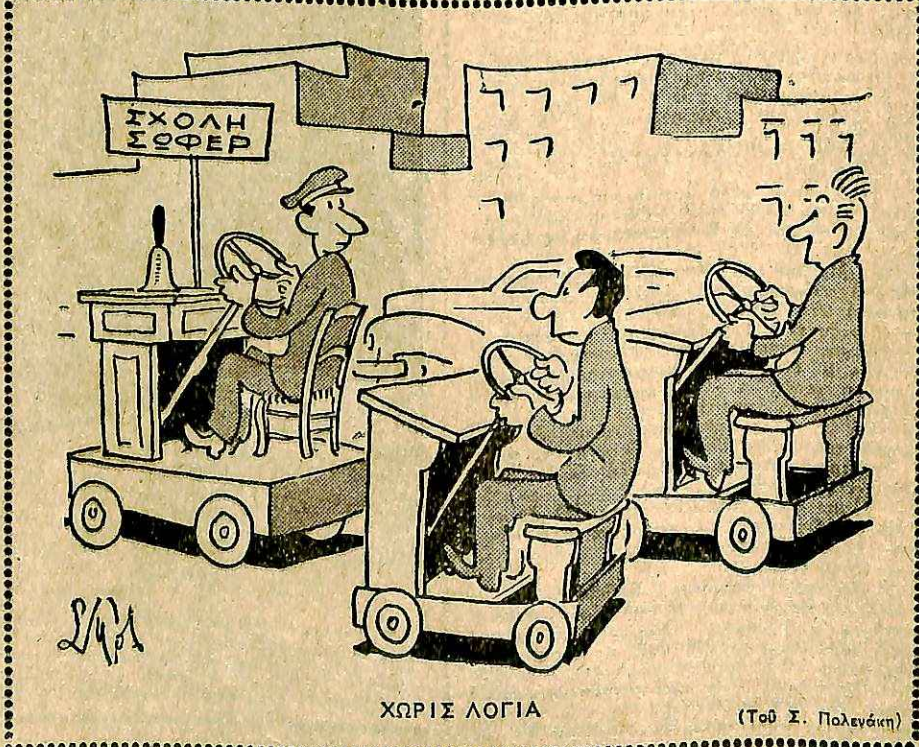

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ 1950

Στό Παρίσι, οι δυο άστρολόγοι Μπετελγέζε και Ρακέ έκαναν, όπως κάθε χρόνο, τις προβλέψεις τούς γιά τό 1950. Προείπαν δηλαδή ότι κατά τό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ τού Άπριλίου και τού Ιουνίου, ή άνθρωπότης θα γνωρίση μια κρίσιμη περίοδο. Ίδιος οι Ήνωμένες Πολιτείες, ή Άγγλία, ή Ρωσία και ή Ιταλία, θα δοκιμαστούν περισσότερο από ταραχές. Στη φωτογραφία μας, οι δυο άστρολόγοι ένώ μελετούν τό άφροσκόπιο τού καινούργιου χρόνου.

— Έλ - Καντούρ! φώναξε. Τι τρέλλια πιά να κάνης;
— Θα σκοτώσω, κυρία, τόν Τούρκο, γιά να νήν του χρωστάτε πιά εύγνωμοσύνη!
Πραγματικά, ο Άραφ κρατούσε ένα μα-
κού πιστόλι και σημάδευε τόν Λέοντα τής
Δαμασκού, πούμενε πάντα ακίνητος στην
κορυφή του βραχίου, περήφανος πάνω στ'
αλόγο του.
— Σύντε το φυτίλι τού πιστολιού ου!
διάταξε η δούκισσα.
Ο Άραφ οίστασε. Μιά ρομερή έκ-
φρασι μίσους και αγριότητας αλλοίωσε
το πρόσωπό του.
— Άσε με νά τόν σκοτώσω, κυρία!
είπε. Είναι εχθρός τού Σταυρού.
— Κάνε ό,τι σου λέω! πρόφερε επι-
τακτικά η δούκισσα.
Ο Έλ - Καντούρ έσκυψε τó κεφάλι του.
Με μία απότομη χειρονομία, πέταξε τó πι-
στολι του στη θάλασσα, λέγοντας συγ-
χρόνως:
— Υπακούω, κυρία!
"Επειτα διευθύνθηκε με άργα βήματα
πρός τήν πύργω, κάθισε πάνω σε μία
κουλούρα σκονί κι έκρυψε τó πρόσωπό
του στα χέρια του.
Η δούκισσα ξανακίτταξε τότε προς τó
φάρο, πού άπείχε τώρα 200 ή 300 μέτρα,
κι είδε ακόμη, στό φως τού φανταριού του,
τήν ακίνητη σιλουέτα τού Μουλέυ - έλ -
Καντέλ, πού ξεχώριζε στό σκοτάδι.
— Κρίμα πού είνε Τούρκος και πού τόν
γνώρισα έπειτα άπ' τόν Λά Ουσιέρ!...
μουρμούρισε.
Τή στιγμή εκείνη, τó πλοίο έκαμε τó
γύρο των τελευταίων βράχων πού έκλειναν
τήν έξοδο του κόλπου. Κι' ó Λέων τής
Δαμασκού χάθηκε άπ' τά μάτια τής νέας
γυναίκας.
Φυσούσε ένας άρκετά δυνατός άνατο-
λικός άνεμος, ρυτιδώνοντας τήν επιφάνεια
τής θάλασσας και σηκώνοντας λίγα κύμα-
τα έδω κι' εκεί, ποσπαίναν με υπόκαφο
πορταλισμό πάνω στα πλευρά τού πλοίου.
Ο μπάρμπα Στάκε κι' ó Σιμόνε είχαν
σταθί στό τιμόνι και κυβερνούσαν τó έ-
λαφρό σκάφος, ένó ó Περπινιάνο εξέταζε
με τó εμπειρο μάτι του τά έξη κανόνια.
Η δούκισσα, άκουμπώντας στό παρα-
πέτο, κίτταζε πάντα προς τó μέρος τού
φάρου πού τó φανάρι του έλαμπε στό θα-
θύ σκοτάδι...
Τó πλοίο έσκιζε τά κύματα, ελαφρό και
γρήγορο, αυξάνοντας τήν ταχύτητά του ό-
σο απομακρυνόταν από τήν στεριά.
Άφου ξεμακρύνε έτσι ως δύο μίλλια,
γιά ν' αποφυγή τους έπικινδύνους σκο-
πέλους πού άφθονούσαν στό μέρος εκείνο,
διευθύνθηκε προς τó βορρά, προς τόν πύ-
ργο τού Χουσίφ. Ο Τζιώτης πλησίασε
τότε τή δούκισσα και τή είπε με σεβα-
σμό:
— Από σάς θα παίρνω διαταγές άρ-
χοντά μου;
— Ναι, άπάντησε ή νέα γυναίκα.
— Θέλετε νά φτάσουμε στόν πύργο
μέρα ή νύχτα;
— Πόσες ώρες λογαριάζετε πώς θέλου-
με ως εκεί;
— Ο άνεμος μάς βοηθάει. Σε δεκα ώ-
ρες, μπορούμε ν' άγκυροβολήσουμε μπρο-
στά στόν πύργο.
— Ξέρετε άν υπάρχουν εκεί μέσα Χρι-
στιανοί αιχμάλωτοι;
— Έτσι λένε...
— Βρίσκεται μεταξύ τους κι' ένας Γάλ-
λος εύγενής;
— Ίσως, άρχοντά μου.
— Νά με λέτε «κυρία». Είμαι γυναίκα.
Ο Έλληνας δέν έδειξε καθόλου έκπλη-
ξι. Προφανώς, τόν είχε κάποιος προειδα-
ποίησει, ή ó μπάρμπα Στάκε ή ένας άπ'
τους σκλάβους τού Μουλέυ - έλ - Καντέλ.
— Όπως έπιθυμείτε, κυρία, άπάντησε.
— Ξέρετε καλά αυτό τόν πύργο;
— Ναι. Έχω μείνει φυλακισμένος εκεί
έπί τρείς δομαδες.
— Ποιός τόν διοικεί;
— Η άνηψιά τού 'Αλφ - Πασά.
— Τού Τούρκου ναυάρχου;
— Ναι, κυρία.
— Τί είδους γυναίκα είνε;
— Πολύ όμορφη και πολύ δραστήρια.
Λένε πώς φέρνεται σκληρά στους Χριστι-
ανούς πού πέφτουν στα χέρια της.
— Άμωρε, Λά Ουσιέρ! φώναξε ή δού-
κισσα, μ' ένα ρίγος άγωνίας. Άραγε, αυ-
τός ό τόσο περήφανος, μπόρεσε νά υπο-
κύψει στό ζυγό της;...

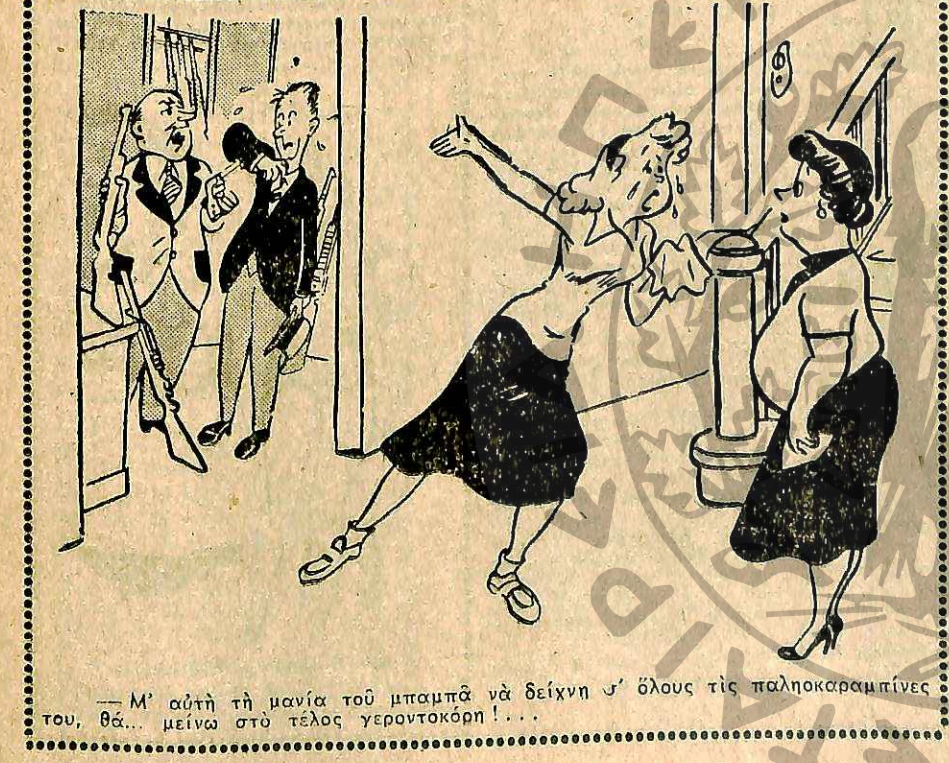
— Εμεινε σκεπτική μερικές στιγμές, κι'
έπειτα πρόσθεσε:
— Θα μπόρεσουμε νά μπούμε στόν πύ-
ργο, άν πούμε πώς είμαστε Μουσουλμάνοι
και πώς μάς στέλνει ό Μουλέυ - έλ - Καν-
τέλ;
— Θάνε έπικινδύνα παιχνίδια, κυρία...
άπάντησε ό ναυτικός κουνώντας τó κεφά-
λι του. Ωστόσο, δέν βλέπω κι' εγώ άλλο
μέσον...
— Θα τά καταφέρουμε νά φτάσουμε ως
εκεί χωρίς νά κάνουμε ανεπιθύμητες συ-
ναντήσεις;
— Αυτό είνε τó πιο δύσκολο, κυρία!
Είνε πιθανόν νά βρούμε στό δρόμο μας ένα
πλοίο τού πασά και νά μάς σταματήσει
ό κυβερνήτης του γιά νά μάθι ποιοι εί-
μαστε, από πού έρχόμαστε, και πολλά άλ-
λα πράγματα ακόμη...
— Ο πύργος άπέχει πολύ άπ' τήν πα-
ραλία;
— Μερικά μίλια, κυρία.
— Άν συναντήσουμε τó πλοίο πού φο-
βάσαστε, θα έπιτεθούμε και θα τó κυριέ-
ψουμε, είτε άποφασιστικά ή δούκισσα.
— Βασισθήτε σε μάς, άπάντησε ό 'Ελ-
ληνας. Από τότε πού άπαρνήθηκε τó
Σταυρό, γιά νά γλυτώσω τó παλούκωμα,
κάνεις δέν μούσφιζε πιά τó χέρι! Κι' ό-
μως αυτό τó χέρι έχει σκοτώσει περισσό-
τερους από είκοσι Μουσουλμάνους στό
Μαυροβούνιο και στην Κρήτη!
Υπήρχε μία τόσο πονεμένη έκφρασι
στη φωνή τού Έλληνα, ώστε η δούκισσα
συγκινήθηκε και, με μία αδρόμητη κίνη-
σι, τού πρόσφερε τó χέρι της, λέγοντας
του:
— Σφίξτε λοιπόν τó χέρι πού σάς δί-
νει ό καπετάν - Φουρτούνας!
Ο έξαφνης άνακρίτησε και φώναξε,
με μία λαμψή στά μάτια:
— Ο καπετάν - Φουρτούνας;... Είσαστε
λοιπόν ό ήρωας πού νίκησε τó Λέοντα τής
Δαμασκού; Έσείς!... Μιά γυναίκα;
— Ναι, ένó είμαι, άπάντησε άπλά ή
δούκισσα.
Ο Τζιώτης άρπαξε τó χέρι της και
τό φίλησε.
— Ξαναγίνομαι Χριστιανός κι' έλεύθε-
ρος άνθρωπος! φώναξε. Μπορείτε, κυρία,
νά διαθέσετε τή ζωή μου όπως σάς άρέ-
σει!
— Θα προσπαθώ νά μήν λινδύνωψης
πολύ, καλέ μου Νικόλα, είπε ή δούκισσα.
Άρκετοι Χριστιανοί έχουν βρη τó θάνατο
σ' αυτό τόν καταραμένο πόλεμο!
Τή στιγμή εκείνη, πλησίασε ό μπάρμπα
Στάκε, τρεκλίζοντας σαν άρκούδα πάνω
στά χοντρά του πόδια.
— Κάποιο καράβι κάνει βόλτες στη
θάλασσα, είπε. Διέκρινα στόν όρίζοντα
δύο μικρά φώτα.

ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ

(Τού Σ. Πολενάκη)

κρυνθούμε, είπε ό μπάρμπα Στάκε. Μάς
άνακαλύψαν.
— Κι' εγώ είδα με τί πλοίο έχουμε νά
κάνουμε, δήλωσε ό Έλληνας.
— Είνε γαλέρα;
— Είνε ένα εξοπλισμένο τρεχαντήρι,
πού δέν θάχη ίσως περισσότερους από
δέκα - δώδεκα Τούρκους γιά πλήρωμα.
— Ωραία εύκαιρία γιά νά έπιτεθούμε!
είπε ό μπάρμπα Στάκε. Πιστεύετε, Νικό-
λα, νά μάς άφίσουν αυτόι οι άνθρωποι νά
δουλέμε στη στεριά;
— Χμ, πολύ άμφιβάλλω! Θα θελήσουν
πρώτα νά μάθουν ποιοι είμαστε, θα μάς
κάνουν μία έπικινδύνή άνακρίσι...
— Τί προτείνετε λοιπόν; ρώτησε ή δού-
κισσα.
— Νά πλευρίσουμε άθόρυβα τó πλοίο
τους με τίς βάρκες μας και νά τó κυριέ-
ψουμε αίσθησιακά, άπάντησε άποφασι-
στικά ό Έλληνας.
— Μά είνε άρκετές οι δυνάμεις πού δι-
αθέτουμε;
— Ό, άφίσουμε έδó μόνο δύο άντρες,
κυρία. Άρκουν γιά νά φυλάνε τó πλοίο
μας... Άς προσποιηθούμε τώρα πώς ύπα-
κούουμε στη διαταγή και πώς άπομακρ-
νόμεστε.
Πραγματικά, τó πλοίο άλλαξε διέθυ-
σι, ένó συγχρόνως οι ναύτες ξεσκέπαζαν
τά φώτα του, έτσι ώστε νά πιστέψουν οι
Τούρκοι ότι δέν είχε καμιά διάθεση νά
δεχθή τις υπάσεις τού κανονιού τους... Μό-
λις όμως έστριψε ένα μικρό άκρωτήριο
και κρύφτηκε πίσω άπ' τους βράχους, στα-
μάτησε κι' άγκυροβόλησε. Οι ναύτες κα-
τέβασαν τίς δύο βάρκες.
— Όλα ήσαν έτοιμα, οι άντρες όπλισμέ-
νοι με άρκεβούζια, με πιστόλια και με μα-
χαίρια.
— Έσείς μπάρμπα Στάκε, είπε ή δού-
κισσα, θα κυβερνήσετε τή μία βάρκα, ό-
που θα μπούμε ένω, ό Περπινιάνο, ό 'Ελ -
Καντούρ κι' έξη ναύτες. Έσείς, Νικόλα,
με άλλους τέσσερες ναύτες, θα πάρετε τή
δεύτερη. Προσοχή νά μήν κάνετε θόρυβο
και νά μήν πυροβολήσετε καθόλου πριν
δρεθούμε πάνω στό εχθρικό πλοίο.
Κατέβηκαν όλοι μέσα στις βάρκες και
διευθύνθηκαν προς τόν κόλπο, άποφασι-
σμένοι νά κυρίεψουν τó τουρκικό σκάφος.
Τό γιουρούσι
Μετά τήν κανονιά, τó πλήρωμα τού τρε-
χαντηριού δέν είχε δώσει πιά σημαία ζωής.
Οι Τούρκοι, βέβαια ότι τó άγνωστο
πλοίο είχε πιά άπομακρυνθή, θάχαν σίγου-
ρα ξεπληρωθή πάλι στό κατάστρωμα γιά νά
καπνίσουν.
Οι δύο βάρκες προχωρούσαν πάντα ά-
θόρυβα, έκάτο περίπου όργυιές μακρυνά ή

— Μ' αυτή τή μανία τού μπαμπά νά δείχνη σ' όλους τίς παληκοκαρμίνες
του, θα... μείνω στό τέλος γεροντοκόρη!...

με άπ' τήν άλλη. Οι ναύτες τραβ' ύσαν
κουπί με χίλιες προφυλάξεις.
— Όρβιος στην πρύμνη, δίπλα στή δρύ-
κισσα, ό μπάρμπα Στάκε έψαχνε τó σκο-
τάδι με τά μάτια του.
— Περιέργο! είπε κάποια στιγμή. Δέν
βλέπω πιά τά φώτα τού περιπολικού.
— Πραγματικά, άπάντησε ή δούκισσα,
δέν φαίνεται τίποτε...
— Έσείς, άρχοντα Περπινιάνο, πού
στέκεσθε στην πύργω, βλέπετε τά φανά-
ρια;
— Όχι...
— Κι' όμως δέν υπάρχουν μπροστά μας
άλλοι βράχοι... Μήπως αυτοί οι καταρα-
μένοι Τούρκοι προσπαθούν νά μάς άφνι-
διάσουν, αντί νά τó πάθουν από μάς; Ωσ-
τόσο, είνε βέβαια πιο εύκολο σε μάς νά
δούμε τó καράβι τους, παρά σ' αυτούς ν'
άνακαλύψουν τίς βάρκες μας... Άς δούμε
άν μάς άκολουθή ό Νικόλας.
Ο μπάρμπα Στάκε γύρισε και κίτταζε
πρός τó μέρος τού άκρωτηριού. Ένας μι-
κρός σκούρος όγκος γλυστρούσε άθόρυβα
πάνω στα κύματα, σε κάποια άπόστασι.
Γύρω του τó νερό φασφάριζε, καθώς τó
ανάδεναν τά κουπιά. Ήταν ένα φαινέ-
μο πού ώφειλετο σε μικροσκοπικούς όργα-
νισμούς τής θάλασσας.
— Δέν θα μάς προδώση άραγε αυτός
ό φασφορισμός; άναρωτήθηκε μ' άνησυ-
χία ό μπάρμπα Στάκε.
Κι' είπε έπειτα με φωνή χαμηλή:
— Εμπρός, παιδιά! Όταν φτάσουμε
πιο κοντά, θα δούμε άν μάς περιμένουν
τά παληόσκυλα, ή άν έσβυσαν τά φανάρια
τους γιά νά κοιμηθούν πίσω ήσυχά.
— Δέν άπέχουμε πολύ άπ' τó τρεχαν-
τήρι, είπε ό Περπινιάνο, περνώντας στην
πρύμνη. Μά γιατί σταματάσαμε;
— Περιμένουμε τó Νικόλα. Δίχως τή
βάρκα του, μπορεί νά μπλέξουμε άσχημα...
Θα φτάση κι' αυτός όπου και νάνε...
Ο μπάρμπα Στάκε άφισε τίς τιμόνι,
κίτταξε μία στιγμή προς τά πίσω και
σφύριξε έλαφρά. Τού άπάντησε άμέσως τó
ίδιο σήμημα.
— Άς τούς περιμένουμε, είπε. Ο Νι-
κόλας κατάλαβε πώς τόν χρειαζόμαστε.
Η βάρκα όμως τού Τζιώτη προχωρούσε
πολύ άργα, γιά νά μήν άκούγεται ό ή-
χος των κουπιών — πού τόν σκέπαζαν εύ-
τυχώς τά κύματα πούσπαζαν με όρμη πά-
νω στους βράχους. Έτσι, άργησε πολύ νά
φτάση κοντά στην πύργω.
— Γιατί σταματάσατε; ρώτησε ό Νι-
κόλας τó μπάρμπα Στάκε.
— Αυτόι οι Τούρκοι, πού νά τούς πά-
ρη ό Σατανάς, έσβυσαν τά φώτα τους.
Κι' εγώ δέν έχω γατίσια μάτια...
— Ναι, τó πρόσεξα κι' εγώ, μά τó βρι-

σκω καλλίτερο γιά μέε. Θα τούς άίφνι-
διάσουμε πιο εύκολα.
— Βλέπετε σείς τó πλοίο τους;
— Ναι, λιγάκι...
— Παίει λοιπόν κατεπάνω του Θα τó
πλευρίσουμε άπ' τήν πρύμνη.
— Κι' έμείς άπ' τήν πύργω. Μι' τί
πυκνό σκοτάδι! Θάλεγε κανείς πώς συμ-
μάχησε κι' αυτό με τούς Μουσουλμάνους!
— Προχωρούμε λοιπόν... Θα βάλουμε
στή μέση τούς Τούρκους.
— Προσοχή στους βράχους.
— Θα προσπαθώ νά τούς άποφύγω,
άπάντησε ό μπάρμπα Στάκε. Έχω καλό
αυτί κι' άκούω τά κύματα πού σπάνε ά-
πάνω τους.
— Καλήν άντάμωσι λοιπόν. Τά όπλα
σας έτοιμα!
Η δάρκα τού Νικόλα άπομακρύνθηκε
και χάθηκε στό σκοτάδι. Η άλλη προχώ-
ρησε περί τίς έξήταν όργυιές άκούα. Ξα-
φνικά, ό γερο - ναυτικός έπνιξε μία θλα-
στήμια.
— Τί τρέχει, μπάρμπα Στάκε; τόν ρώ-
τησε ή δούκισσα.
— Δέν βλέπετε εκείνο τó μικρό φά' πού
κουνιέται πάνω στα κύματα;
— Είνε κανένα φωτεινό φάρι;
— Όχι, κυρία. Μού φαίνεται σαν σανά-
δα, μ' ένα φανάρι στήμειο άπάνω της.
— Ποιός έβαλε αυτό τó φανάρι;
— Οι Τούρκοι, σίγουρα.
— Μά γιά ποίό λόγο;
— Προσπαθούν νά μάς άνακαλύψουν, τά
σκυλιά. Περιμένουν πώς θα πλησιάση ή
δάρκα μας άπ' τó μέρος τού φανταριού,
γιά νά μάς δούν και νά μάς χαιροτήσουν
με μία μπάλα! Υποψιάστηκαν, φαίνεται,
πως κάτι τούς μαγειρεύουμε... Μά δέν έ-
χουν νά κόμουν με δάκρυα... Ε παιδιά!
Έτοιμασθήτε γιά τήν επίθεση!
Η δούκισσα, ό 'Ελ - Καντούρ κι' ό Περ-
πινιάνο είχαν ξεσπαθώσει.
Οι βάρκες δέν άπέχαν πιά περισσότερο
άπό 30 μέτρα άπ' τó μικρό πλοίο. Κι'
όμως κανείς άπ' τó πλήρωμα τού έν φα-
νόταν ακόμη νά τις έχη αντίληψη.
Ο μπάρμπα Στάκε έφερε έπίδεξια τή
δική του δάρκα πλάι στό ίστιόφωρο. Σ'
ένα λεπτό, είχε σκαρφλώσει στό κατά-
στρωμα. Ένας φρουρός τόν είδε. Ή ξε-
προβάλλη έαφνικά κι' έβαλε τίς φανές:
— Στα όπλα!
Μά ή σιδερένια γροθιά τού γέρου ναυ-
τικού έπεσε σαν ροπαλό στο κεφάλι του.
Κι' ό Τούρκος σωριάστηκε κάτω, σαν κε-
ρανοβολημένος... Ωστόσο, οι σύντροφοι
του είχαν άκούσει τή φωνή του. Κι' ό κυ-
βερνήτης άρμισε προς τó μέρος του, με
τό γιαταγάνι στό χέρι.
— Παληόσκυλο! τού φώναξε ό μπάρ-
μπα Στάκε, σημαδεύοντάς τον μ' ένα πι-
στολί. Άν έφερς τήν παραμικρή αντίτα-
σι, σε σκοτώνω σαν κουνέλι! Πέταξε τó
όπλο σου!
Ο κυβερνήτης — ένας, νέος Γούρκος,
ώε 25 ετών — σάστισε τόσο άπ' τόν αι-
φνιδιασμό κι' άπ' τήν άπειλή τού αντίπα-
λου του, ώστε έχασε γιά λίγο τή φωνή
του.
Στό μεταξύ, ό καπετάν - Φουρτούνας, ό
Περπινιάνο, ό 'Ελ - Καντούρ κι' οι Έλλη-
νες, είχαν άφίσει τά κουπιά, είχαν ζαπά-
ξει τά άρκεβούζια και, έπαφελόμενοι άπ'
τό σύντομο εκείνο διάστημα, είχαν πλημ-
μυρίσει τó πλοίο κι' ακινητώσαν με τά
όπλα τους τó πλήρωμα πούδγαίνε άπ' τó
βάλαμο τής πύργω.
Ο καπετάν - Φουρτούνας ρίχτηκε οτόν
κυβερνήτη, με τó σπαθί ψηλά, έτοιμος νά
τού καταφέρει ένα θανατηφόρο χτυπήμα.
— Δέν άκούσατε τί σας είπαν; τού φώ-
ναξε.
— Μά... ποιοι είσαστε; ρώτησε έπιτέ-
λους ό Τούρκος.
— Αντί νά τού άπάντηση, ή δούκισσα γύ-
ρισε στόν Περπινιάνο και τού είπε:
— Φροντίστε σείς γιά τούς άλλ' υς!
— Άν δέν πετάξουν τά όπλα τους, σκοτά-
στε τους!
— Επειτα κίτταξε στά μάτια τόν πλοί-
αρχο, τόν χαιρέτησε ειρωνικά και πρόσ-
θεσε:
— Είμαι Χριστιανός καπετάνιος και
σας διατάζω νά παραδοθήτε, άν θέλετε νά
γλυτώσετε τó τομάρι σας και τή ζωή των
ναυτών σας!
ΣΤΟ ΠΡΟΞΕΧΣ: Η συνέχεια.

Σκίβα της Εποχής

Ευθύμια έντασαν

Δυό βδομάδες μετά την κλήρωσι του λαχείου των Συντακτών, εξακολουθούν ακόμη οι συζητήσεις για τους εύτυχους τυχερούς, που ένας - ένας εγκαθίστανται στα σπίτια τους.

Εφέτος δεν έχει γνωσθή ακόμα η ευθύμη πλευρά της μετακληρωτικής περιόδου αλλά το ανέκδοτολογικό υλικό του λαχείου των Συντακτών είναι πιά πολύ πλούσιο από άλλες χρονιές.

Το νοστήμωτρο από δσα

Έχουν συμβή αναφέρεται στην αδόξαγο βουλιμία ενός τυχερού που είχε κερδίσει ένα δίπατο σπίτι. Στο σπίτι αυτό καθόταν μια οικογένεια η οποία άδειαζε διαρκώς για να παραδοθή το σκήνο την ε-παμένη της κληρώσεως στον τυχερό. Όταν ο τελευταίος αυτός έφτασε επί τόπου, είχαν μεταφερθή όλα τα έπιπλα και δεν έμενε παρά ένα πολύφωτο και το πιάνο, που τα κουβαλούσαν οι εργάτες.

Μόλις είδε, το πιάνο ο τυχερός αναπήδησε κι έβαλε τις φωνές:

— Έεεεε! Τι κάνετε εκεί; Πού το πάτε το πιάνο μου;

Ο νοικοκύρης που έπρόκειπε τη μεταφορά, τον κύτταξε κατάπληκτος:

— Για ποιο πιάνο μιλάτε, κύριε; Αυτό είναι δικό μου και το μεταφέρω.

— Άστο κάτω! ούρλιασε ο τυχερός. Αυτό είναι του σπιτιού και το κέρδισα μαζί με το σπίτι.

— Κύριε, του εξήγησε ο νοικοκύρης, κερδίσατε το σπίτι, με γειά σας και χαρά σας. Το πιάνο, όμως, δεν ανήκει στο σπίτι. Δικό μου είναι.

— Δικό μου είναι! Το κέρδισα κι αυτό!

— Τρελλός θα είσαστε. Άστο λωποδυτή! Απὸ δώ μέσα δεν θα φύγει τίποτα! Οτι βρίσκεται εδώ μέσα είναι δικό μου.

Στο μεταξύ οι εργάτες άρχισαν να ξυλώνουν το πολύφωτο του νοικοκύρη και τότε ο τυχερός έχασε κυριολεκτικὰ τον κόσμο:

— Το πολύφωτό μου! Μου παίρνουν το πολύφωτό μου! Άστον μιά! Θέλουν να μου γδύνουν το σπίτι.

Του κάκου ο αγανακτισμένος νοικοκύρης προσπάθησε να του δώσει να καταλάβη ότι και το πολύφωτο ήταν ιδιοκτησία του. Έχρησάσθη να έλθη επί τόπου η αστυνομία για να μπορέση ο άνθρωπος να βγάλη τα τελευταία πράγματα του.

— Άμάν! είπε αυτός ο λόγος. Παρά πέντε σιγά ο χριστιανός να πη ότι κέρδισε και μένα στο λαχείο μαζί με το σπίτι.

Και έφυγε προτροπάδην προτού ο βουλιμίων τυχερός εγγείρη αξιώσεις...

Ηλικιωμένους και σοδα-
ρός (;) κύριος μπαίνει στη σάλα του κινηματογράφου την ώρα της προβολής. Σκοτάδι. Προχωρεί λίγο ψηλαφητά, ύστερα στρέφει και μπαίνει στη σειρά των καθισμάτων και με τα χέρια πάντα απλωμένα, ψάχνει τις σκιές της πλατείας για να στρωθή στη θέσι που του έδειξε η ταξιθέτης. Σε μία στιγμή, όμως, μια κυρία βάζει φωνή αγανακτισμένης γιατί φασί-
νεται ο ηλικιωμένος και σο-
δαρός (;) κύριος έψαχνε να βρη το κάθισμά του, μάλλον προς την απηγορευμένη περιοχή των ριγλών καμ-
πυλών του στήθους της κυ-
ρίας.

— Ώ, παρτόν, λέει ο κύριος. Με συγχωρείτε, κυρία μου. Είμαι μύωψ.

Άλλα η κυρία δεν έννοεί να τον συγχωρήση και εξακολουθεί να διαμαρτύρεται:

— Αναιδέσαστε! Άδι-
άντροπε!

— Κυρία μου, λέει με χαμηλή φωνή και συντετριμμένο ύφος ο ηλικιωμέ-

νος και σοδαρός (;) κύριος. Σας είπα: Είμαι μύωψ.

— Άν είσαστε μύωψ τί θέλετε εδώ στις τελευταίες σειρές; Οι μύωψες πάνε και κάθονται μπροστά.

Και ο μὲν δὴθεν μύωψ δεν απάντησε, κάποιος, όμως μέσα στο σκοτάδι απάντησε για λογαριασμό του:

— Μα μπροστά είναι γεράκια, μοντάμ, ενώ από δώ είναι ο κήπος με τα όπωσφόρα!...

Και φυσικά οι γύρω θε-
αταί εξόπασαν σε γέλια.

Λογιών - Λογιών ζητιά-

νοι κυκλοφορούν στους δρό-
μους μερικοί από τους ό-
ποιους έχουν βρη έξυπνα
κόλπα... μοντεροποιοί-
σεως του επαγγέλματος.
Το «ό Θεός σχωρέσ» τα πε-
θαμένα σας θεωρείται α-
πρηχαιωμένο. Άντι τούτου
οι μοντέροι αυτοί ζητιάνοι
εμφανίζονται σαν δὴθεν
μορφωμένοι και ξεπεσμέ-
νοι άνθρωποι που ζητούν
τον δόλο των συνανθρώ-
πων τους με θάρρος, ευ-
φράδεια και καθαρεύουσα.

Έτσι παρουσιάσθηκε σε
μία συντροφιά, ο ένα
μπάρ, ένας από αυτούς
τους ζητιάνους και χαιρέ-
τησε ευγενέστατα:

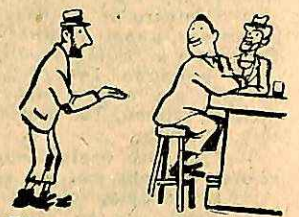
— Καλημέρα σας, κύ-
ριοι, είπε. Είμαι καθηγητής
της Ιστορίας, πολύτεκνος
και υποφέρω. Το ελληνικόν
κράτος με κατήντησε
αυτά τα χάλια. Έχω α-
νάγκη από πέντε χιλιάδες
δραχμές. Μπορεί κανείς α-
πό υμάς να μου τις δώση;

Οι άνθρωποι τὸν κύττα-
ξαν με άπορία και έτοιμά-
σθηκαν να συγκινηθούν
πραγματικά όταν ένας απ'
την συντροφιά είχε μία έμ-
πνευση:

— Είσαθε καθηγητής της
Ιστορίας, είπατε;

— Μάλιστα.

— Θα σας δώσω το τάλ-

ληρο αλλά θα μου απαντή-
σετε πρώτα σε μία έρώτη-
σι. Πότε έγινε η έν Σαλα-
μίνι ναυμαχία;

Ο «καθηγητής της Ι-
στορίας» έροκατάτη:

— Μα εξέτασες θα δώ-
σω τώρα; είπε.

Και έκανε κανονική με-
ταβολή ενώ η παρέα γελοού-
σε με την... κατανουμάχησι
του άπατεώνα.

Κούρσα πολυτελής περ-
νά την οδόν Σταδίου. Στο
βαλάν καθέται ένας λεπτε-
πίλετος νεαρός. Όρα μία
μετά το μεσημέρι κι η κί-
νησις είναι ζωηρή. Στη δια-
σταύρωσι Χρήστου Λαδά
και Σταδίου φράζει το δρό-
μο της κούρσας ένα ταξί,
και παρ' ολίγον να πέση
άπάνω της. Νευρασμένος ο
κοιμωμένος βγαίνει το χέ-
ρι και μουντζώνει το σω-
φέ.

— Νά, όγνιο!

Κι' ο σωφέρ, ένας θαρύ-
θυμος τύπος Άθηναίου
μάγκα:

— Καλὲ σώπα, κακέ!
Όταν θα δίνης μουντζά
βγάξε τουλάχιστο το δρα-
χιολάκι σου!

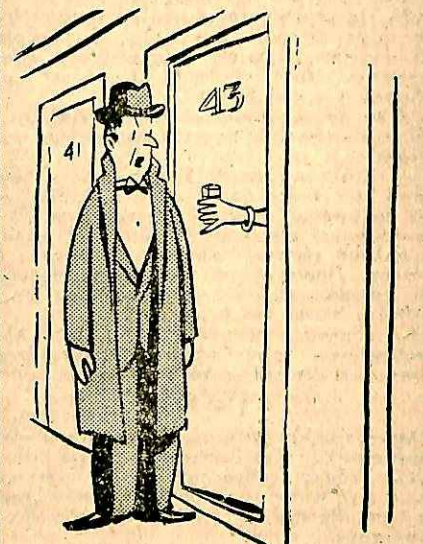
Πραγματικά, ο οδηγός
της κούρσας φορούσε μία
νοσηή άλυσίδα. Ύστερα
απ' αυτό, ο νεαρός νάζεψε
τα λεπτεπίλεπτα δαχτυλά
του κι' εξαφυσίασθηκε άξιο-
πρεπώς, ενώ από πίσω του
ο άλλος ούλιαζε.

— Ισία όγνιο! Και τους
χαιρετισμούς μου στη μα-
μά!...

Ο ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

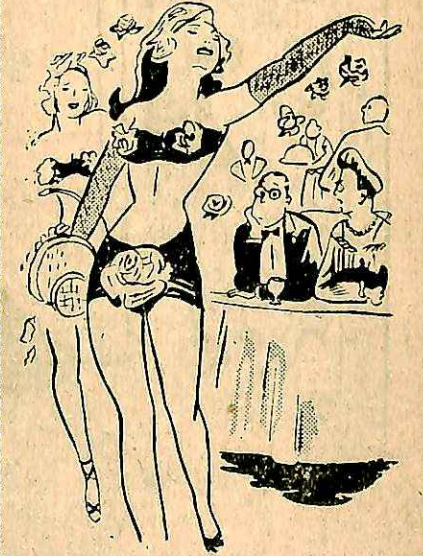

— Μην κάνης τόσο θόρυβο, Λιλικά,
άνησυχής το ζευγαράκι του κάτω πα-
τώματος!...

ΤΟΥ ΤΗΝ ΕΣΚΑΣΕ

— Δεν έννοούσα αυτό, δεσποινίς ό-
ταν σας πρότεινα ν' ανεβούμε στο δω-
μάτιό σας για να με κεράσετε κανένα
ποτηράκι!...

ΦΑΤΕ ΜΑΤΙΑ ΨΑΡΙΑ...

— Δεν νομίζεις, Πέτρο, πώς πρέπει
κάτι να φάμε, μία και ήρθαμε εδώ!...

Τα αεροπορικά ΔΥΣΤΥΧΗΜΑΤΑ

Η ευθύνη των ανθρώπων και
των μηχανών

Το έτος που πέρασε δεν ήταν από
τα καλύτερα για την αεροπορία. Ί-
σως θάπρεπε να πούμε ότι ήταν από
τα χειρότερα. Ποτέ άλλοτε δεν συνέ-
δισαν τόσα πολλά αεροπορικά δυ-
στυχήματα όσα κατά το 1949.

Το κοινόν, όπως ήταν έπόμενο,
έπιρεάστηκε απ' αυτά. Και — προς
στιγμήν — άρχισε να δυσπιστή προς
τ' αεροπλάνα, νομίζοντας πως αυτά
ήταν υπεύθυνα για τα διάφορα δυ-
στυχήματα. Οι πιο άπαισιόδοξοι εί-
παν: «Υπερτιμήσαμε τις δυνατότη-
τες του αεροπλάνου, που είναι, βέ-
βαια, το καλύτερο μέσον συγκοινωνί-
ας υπό όρισμαμένες προϋποθέσεις,
άλλ' άποδεικνύεται έλαττωματικό ό-
ταν αυτές οι προϋποθέσεις δεν ύ-
πάρχουν».

Η αλήθεια όμως είναι άλλη. Αν έ-
ξετάσουμε τα πορίσματα των έρευνών
που έγιναν για την εξακρίβωσι των
αιτίων των αεροπορικών άτυχημάτων
του τελευταίου καιρού, θα ίδουμε ότι
η ευθύνη γι' αυτά βαρύνει περισσό-
τερο τους ανθρώπους παρά τις μη-
χανές.

Επί 23 άτυχημάτων που συνέδη-
σαν κατά το διαρρέσαν έτος σε αε-
ροπλάνα μιάς αεροπορικής εταιρίας,
3 ώφείλοντο σε κακή λειτουργία των
κινητήρων και 2 σε κακή λειτουργία
του συστήματος προηγείωσης ή σε
έλαττωματικότητα των φρένων. Τα
υπόλοιπα 18 ώφείλοντο σε σφάλμα-
τα των πιλότων που ώδηγούσαν τα
αεροπλάνα.

Οι μηχανές τελειοποιούνται όλο-
να και τα σφάλματά τους περιορι-
ζονται στο ελάχιστον. Άλλά δεν θα
μπορούσε να πη κανείς το ίδιο και
για τους ανθρώπους που τις χειρί-
ζονται.

Ποιά, όμως, είναι τα συνηθέστερα
σφάλματα των πιλότων;

Οι έρευνες που ένεργήθηκαν για
την εξακρίβωσι των αιτίων των αε-
ροπορικών άτυχημάτων απέδειξαν
ότι τα 50% απ' αυτά ώφείλοντο στο
ότι ο αεροπόρος από άμέλεια ή α-
προσεξία δεν έγνωριζε την ακριβή
θέσι του αεροπλάνου σχετικά με το
έδαφος. Αυτό συνέβη π. χ. στην πε-
ρίπτωσι του αεροπλάνου που μετέ-
φερε τους ποδοσφαιριστάς της Ιτα-
λικής ομάδας «Τορίνο». Ο πιλότος

Σοφά λόγια

- ★ Πλούτος καλός δεν είναι εκείνος που βρίσκεται στα βαλάντια, μα εκείνος που χρησιμοποιείται για την βοήθεια όσων έχουν την ανάγκη του.
- ★ Ο πλούτος είναι μάλλον της κακίας υπηρέτης παρά της καλωσύνης, γιατί παρασκευάζει εξουσία στη ραθυμία και προτρέπει τους νέους στις ήδονές.
- ★ Να μην άποκτάς ποτέ χρήματα κά-
νοντας άδικιες, αν θέλεις να τα διατη-
ρήσεις για πολύ καιρό.
- ★ Ο πλούτος παρασύρει τον κάτοχο
του σε άλλες συνήθειες απ' εκείνες που
είχε πριν πλουτίση.
- ★ Ο μὲν πλούτος διασφείρει την ψυχή
των ανθρώπων με τις άπολαύσεις, ή
δε φτώχεια, με τις λύπες της προτρέπει
στην άναίμαχτη.
- ★ Οι χρηματισμοί που γίνονται παρά
το δίκαιον, δεν άποτελούν πλουτον, αλ-
λά κίνδυνον.
- ★ Ο πλούτος που προέρχεται από κα-
κή εργασία, κάνει το δνείδος πιο φα-
νερό.

Δημόκριτος

είχε θεωρήσει περιττό να κάμη τους
άπαραιτήτους ύπολογισμούς για να
εξακριβώση τη θέσι του αεροπλάνου
και φανταζόταν ότι είχε περάσει ένα
λόφο. Το σφάλμα του το κατάλαβε
όταν είδε αυτό το λόφο να ύψωνεται
ξαφνικά, σε άπόσταση μερικών μέ-
τρων, μπροστά του. Άλλ' ήταν πιά
άργά για ν' αλλάξη πορεία.

Αν προσθέσουμε στα σφάλματα
του πιλότου, τα σφάλματα των μη-
χανικών, του προσωπικού των αερο-
δρομίων και του αξιωματικού πο-
ρείας, φθάνομε στο καταπληκτικό
συντέπασμα ότι τα 70% των αερο-
πορικών άτυχημάτων ώφείλονται σε
σφάλματα του έμψυχου υλικού και
όχι σε έλαττώματα των μηχανών ή
άλλες αιτίες.

Σε όχι λίγες περιπτώσεις, οι πι-
λότοι από υπερβολικήν έμπιστοσύνη
στον εαυτό τους ή από την έπιθυμία
να μην έχουν κανένα άλλον πάνω
στο κεφάλι τους, άδιαφορούν για τις
υποδείξεις του αξιωματικού πορείας
και ακολουθούν τις έμπνεύσεις τους
της στιγμής. Το πιο τυπικό παρά-
δειγμα αυτού του είδους είναι η πε-
ρίπτωσης ενός Άμερικανού πιλότου,
που, περνώντας από την περιοχή
των Βραχουδών όρών, θέλησε να
κερδίση 4 λεπτά. Για να το κατορ-
θώση έπρεπε να περάση πάνω από
την βουνοκορφή «Έλκ», ενώ ο αξιω-
ματικός πορείας του συνιστούσε να
την παρακάμψη. Το αποτέλεσμα ή-
ταν ότι το αεροπλάνο προσέκρουσε
σε μία πλαγιά και έγινε συντρίμ-
μια, γιατί ο πιλότος δεν μπόρεσε να
ύπολογίση μ' ακρίβεια το ύψος της
βουνοκορφής και νόμισε πως την εί-
χε ξεπεράσει, ενώ βρισκόταν 300
μέτρα κάτω απ' αυτήν.

Σε σφάλμα του πιλότου ώφείλετο
έπίσης η καταστροφή της Ντακότα,
που προκάλεσε το θάνατο της Ά-
μερικανίδας άοιδού Γκράις Μοϋρ
και του πρίγκηπου Γουσταύου - Ά-
δόλφου της Σουηδίας. Ο πιλότος,
μ' όλο που ήταν από τους ικανώτε-
ρους και πιά πεπειραμένους, έχασε
να έλέγξη τη λειτουργία των πηδα-
λίων του αεροπλάνου. Άλλ' όταν θέ-
λησε να χρησιμοποιήση το πηδάλιο
βάθους, είδε πως ήταν άδύνατο να
το μετακινήση. Έτσι, το αεροπλά-
νο έπεσε με όρμη πάνω στο έδαφος
κι' έγινε συντρίμμια.

Τα σημερινά αεροπλάνα, με τις
συσκευές «Ραντάρ» και «Λανάρ» που
διαθέτουν και που τους επιτρέπουν
να άποφύγουν τα έμπόδια διευκο-
λύνουν σε μεγάλο βαθμό τον πιλότο.
Άλλ' αυτές οι συσκευές δεν αξίζουν
τίποτε στα χέρια ενός πιλότου, που
θεωρεί περιττό να τις συμβουλευθή
ή το κάνει όταν πιά είναι πολύ άργα.

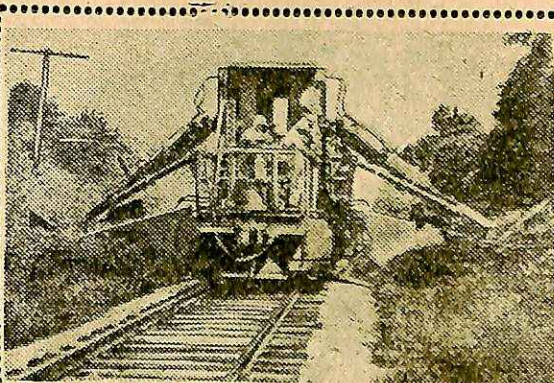
Όπωσδήποτε, παρά το μεγάλο ά-
ριθμό των άτυχημάτων που συνέ-
βησαν κατά το 1949, η στατιστική
άποδεικνύει ότι ένας άνθρωπος που
μπαίνει σ' ένα αεροπλάνο για να
ταξιδεύση έχει 113.000 πιθανότητες
να βγη σώος και άδολος απ' αυτό
και μία μόνο να πάθη κάτι κακό.
Αυτές οι πιθανότητες αυξάνουν όλο-
ένα με την τελειοποίησι των μηχα-
νών και την έπιμελημένη εξάσκηση
του προσωπικού των αεροπλάνων
και των αεροδρομίων.

ΖΩΡΖ ΓΚΑΣΚΑΡ

66

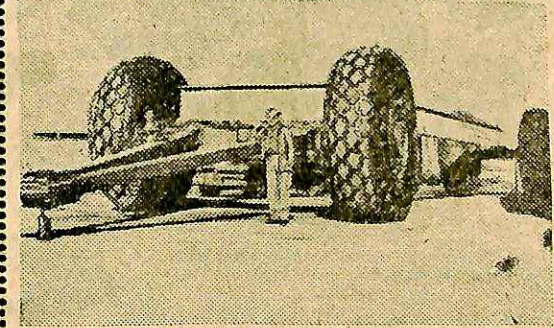
6 εκατομμύρια φιλοτελισται

Οι φιλοτελισται άνέρχονται σ' όλο
τον κόσμο σε 6 εκατομμύρια. Η πιο
πλούσια συλλογή γραμματοσήμων
κατέχεται από τον βασιλέα της Άγ-
γλίας. Την αρχή της έκαμε ο πριγ-
κην Άλβέρτος, σύζυγος της βασίλισ-
σης Βικτωρίας. Το παράδειγμα του
μιμήθηκαν κατόπι οι Άγγλοι βα-
σιλείς. Η συλλογή δεν άποτελεί Ι-
διοκτησία του εκάστοτε βασιλέως,
άλλά κτήμα του Στέμματος.

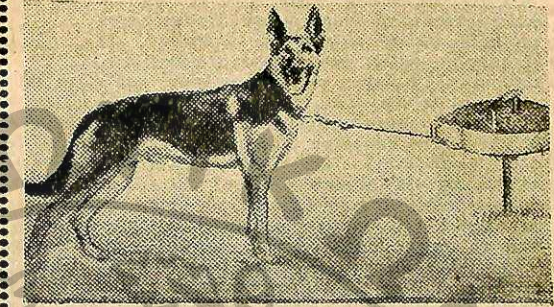
ΚΑΘΑΡΙΖΕΙ ΤΙΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ

Το θουματούργό αυτό μηχανήμα, καθάριζε όλους τους θά-
μνους που βρίσκονται κοντά στις σιδηροδρομικές γραμμές
και συγχρόνως άνοίγει κι' από τις υυδ πλευρές της γραμ-
μής χαράκια βάθους 60 εκτοστάων και πλάτους 50. Κι-
νείται δε επάνω στη γραμμή με ταχύτητα 8 χιλιομέτρων
την ώρα.

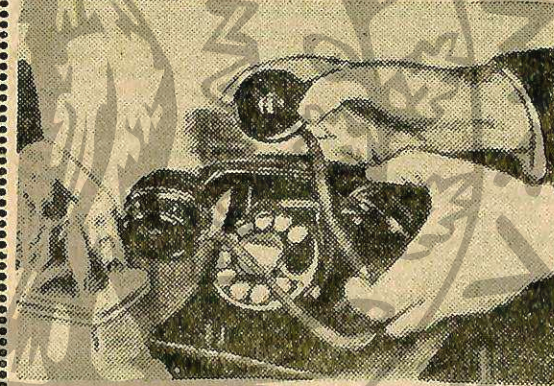
ΤΑ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΑ ΛΑΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Η τεράστια αυτή κινητή «γέφυρα» που χρησιμεύει για την
μεταφορά ενός υπερμεγέθους γεωτρυπανίου, έχει τους μεγα-
λύτερους έλαστικούς τροχούς που κατασκευάσθηκαν ως σή-
μερα. Η διάμετρός τους είναι περίπου 3 μέτρα. Συγίζει ο
κάθενας 1.200 όκάδες και μπορεί να μεταφέρει φορτίο 19
χιλιάδων όκάδων!

ΕΥΕΡΓΕΤΙΚΗ ΕΦΕΥΡΕΣΙΣ ΓΙΑ... ΣΚΥΛΟΥΣ

Στο έξω, το λουρί των σκύλων θα μπορεί να μεγαλώνη ή
να μικραίνη, χωρίς σε μία ειδική θέση που με τη βοήθεια
ένος ελατηρίου το μαζεύει ή το αφήνει να ξετυλιχθή. Έτσι
το λουρί θα βρίσκεται πάντα τεντωμένο και δεν θα μπλέκε-
ται στα πόδια του σκύλου.

ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΜΕ ΔΥΟ ΑΚΟΥΣΤΙΚΑ

Μία εταιρία τηλεφωνικών συσκευών της Νέας Υόρκης
κατασκεύασε το νέο αυτό τηλέφωνο που έχει ένα πρόσθετο
άκουστικό και εξυπηρετεί έτσι δύο άτομα συγχρόνως. Η
συσκευή αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθή και από ένα άτομο
που θέλει ν' άκούη κι' απ' τα δύο άτομα.

Ο Τσιγάντες τράβηξε το περιστροφικό του, πυροβόλησε και δύο Ιταλοί έπεσαν νεκροί!

«Μίδας 614»

Απ' την πρώτη στιγμή που το 'Αγγλικό 15 Αυγούστου 1942 στην Κόρωνα της Μάνης την αποστολή Τσιγάντε, η κακοτυχία της στάθηκε φανερό. Αμέσως σχεδόν η 'Ιταλική αντικατασκοπεία μπήκε στα ίχνη της και προσπάθησε με κάθε τρόπο να την εξουδετερώσει. Η αποστολή όμως, ειδοποιημένη εγκαίρως, από τους Έλληνες συνδέσμους της, κατάφερε να διασωθεί χωρίς καμιά απώλεια. Οι μισοί άντρες κατέφυγαν στον Πόρο κι' οι άλλοι μισοί στην Αθήνα. Όπως γράψαμε κι' άλλη φορά, ο Τσιγάντες κρύφτηκε στο σπίτι των αδελφών Μπούρα, στην οδό 'Ιάσωνος 35. Απ' τη στιγμή που βρέθηκε ασφαλισμένος κάπως απ' τον άμεσο κίνδυνο που τον απειλούσε, ο θρυλικός ταγματάρχης άρχισε άμεσα τις έπαφες και συνεννοήσεις, με ανώτερους και κατώτερους αξιωματικούς για να βάλει μπροστά το σχέδιο δράσεώς του. Οι έντολες πουχε πάρει απ' την 'Ελληνική Κυβέρνηση Καΐρου, από το Ναυαρχείο της Μεσογείου κι' από το Στρατ. Μ. 'Ανατολής, ήταν δεκατέσσερις. Κι' έπρεπε να εκτελεστούν μέσα σ' ένα ώριμο χρονικό διάστημα — οχτώ μηνών περίπου — ώστε η παρουσία του στην 'Ελλάδα να είναι σύντομη κι' αποτελεσματική.

Ο Τσιγάντες είχε για λογαριασμό του Στρατ. Μ. 'Ανατολής το ψευδώνυμο «Μίδας 614» για λογαριασμό του Ναυαρχείου του ψευδώνυμο «Τζώνσον» και για λογαριασμό της 'Ελληνικής Κυβερνήσεως Καΐρου τον τίτλο «Εθνική αποστολή Τσιγάντε». Με τον τρόπο αυτό, αν κατά τύχη συλλαμβάνονταν από τους Γερμανούς οι έκπομπες της ομάδας του δεν θα γινόταν γνωστό ότι επρόκειτο για μια και μόνο υπηρεσία. Το σύστημα αυτό διατηρήθηκε σ' όλη τη διάρκεια της Κατοχής και για όλες τις επίσημες οργανώσεις που δρούσαν τότε στην 'Ελλάδα, πράγμα που αναστάτωνε, όπως ήταν φυσικό — συχνά την έχθρική αντικατασκοπεία. Γιατί ως το τέλος σχεδόν του πολέμου, δεν κατόρθωσε να εξηγήσει το «στεγανό» αυτό σύστημα της 'Ιντελλίγκενς Σέρβις που τους θόλωνε τα νερά και τους έφερνε σε δύσκολη θέση.

Υπαρχηγός της αποστολής ήταν ο λοχαγός κ. Π. Ρογκάκος, η πιο παράξενη, η πιο τολμηρή μορφή του μουσικού πολέμου. Ο κ. Ρογκάκος, που ήταν επίτελης αξιωματικός άποσπασμένος σ' ένα μυστικό 'Επιτελικό γραφείο του Ναυαρχείου της Μεσογείου, είχε πολύ δικαιολογημένα το ψευδώνυμο «Μυστηριώδης Λοχαγός». Γιατί αυτή ήταν κι' η αλήθεια. Κανείς μέχρι σήμερα δεν έμαθε πόσες φορές ήρθε από τη Μ. 'Ανατολή στην κατεχόμενη τότε 'Ελλάδα, ούτε ποιά εποχή κι' ακόμη με ποιόν τρόπο. Αυτό που είνε γνωστό μονάχα, είναι πως τα σπουδαιότερα επιτελικά σχέδια του μουσικού πολέμου σ' αυτόν και μόνο αποδίδονται, ως κι' οι δεκατέσσερις έντολες της αποστολής Τσιγάντε, που οι περισσότερες πραγματοποιήθηκαν. Απ' τη στιγμή που ο Τσιγάντες βρέθηκε στην Αθήνα, τα πράγματα άλλαξαν μονομιάς. Δε διατάζε να επισκέπτεται προσωπικά τους

διαφόρους συνεργάτες του και να παρακολουθεί από κοντά τη δουλειά τους. Την εποχή εκείνη η φήμη του είχε δημιουργήσει ένα σωρό θρύλους κι' αυτοί που μάχονταν στο πλευρό του — χωρίς να ξέρουν ποιος είνε — τον είχαν βαφτίσει με το ηρωικό όνομα του Διγενή Ακρίτα. Έτσι τον φανταζόταν ο λαός και τέτοιοι τον πίστευε.

Απ' τους πρώτους που επισκέφτηκε, ήταν κι' ο αστυνομικός διευθυντής κ. 'Αγγελος 'Εβερτ, που του υποσχέθηκε άμεση ρίστη την υποστήριξή του με όσα ήθικα και ύλικά μέσα είχε στη διάθεσή του. Η αποφασιστική συμβολή του κ. 'Εβερτ στην υπόθεση Τσιγάντε και εν γένει στο μυστικό πόλεμο της 'Ελλάδας, θ' αποτελέσει ξεχωριστό κεφάλαιο. Έτσι τα περισσότερα των αστυνομικών τμημάτων, είχαν μεταβληθεί σε κέντρα συμμαχικής κατασκοπείας. 'Ασύρματοι, πληροφορίες, έκρηκτικές ύλες, όπλα, καταδιωγμένοι 'Αγγλοι και ό,τι άλλο ενδιέφερε τις μυστικές υπηρεσίες, εκεί μέσα έβρισκαν ασφάλεια και καταφύγιο. Οι άντρες της 'Αστυνομίας, απ' τους ανώτερους ως τον κατώτερο, δούλευαν άθόρυβα, τολμηρά και ακούραστα. Ειδικευμένοι είχαν τεθεί στη διάθεσή του Τσιγάντε, για μέντοι αστυνομικοί είχαν ασφάλεια, καθώς και τα άτομα προσωπική του αστυνομικών διευθυντών κ. κ. 'Εβερτ, Τσαγκλή και Παπαδημητρίου, πράγμα που διευκόλυνε απεριόριστα τις κινήσεις του. Με τέτοια βοήθεια ήταν πολύ φυσικό η αποστολή να έχει εκπληκτικά αποτελέσματα. Μέσα σ' ελάχιστο χρονικό διάστημα τα στρατηγικά σχέδια είχαν καταστρωθεί, οι πληροφορίες που τόσο επίμονα ζητούσε το Στ. Μ. 'Ανατολής είχαν συλλεγεί, οι στόχοι των αεροδρομίων, των οχυρωμένων τοποθεσιών, των οδικών και σιδηροδρομικών αρτηριών είχαν επισημανθεί και οι ασύρματοι λειτουργούσαν συνεχώς. Και η συμμαχική αεροπορία έκανε τη δουλειά της. 'Η Μεσόγειος φλεγόταν απ' άκρη σ' άκρη. Λίγες είνε οι έχθρικές νησπομπές που κατάφεραν να φτάσουν σώες στον προορισμό τους.

Επόμενο ήταν η δράση αυτή της ομάδας «Μίδας 614» να καταβυθιστεί τους κατακτητές. Για την υπόθεση αυτή η 'Ιταλική αντικατασκοπεία με επικεφαλής τον λοχαγό Ριτόριο Ρίκο, συνεργάστηκε με τη Γερμανική αντικατασκοπεία. Ός τότε δεν είχε ξαναγίνει κάτι τέτοιο, γιατί οι δύο άξονικές υπηρεσίες, παρ' όλη τη φαινομενική τους φιλία, διατηρούσαν μεταξύ τους ένα άσβεστο και σιωπηλό μίσος. Πολλές φορές έτυχε η Γερμανική αντικατασκοπεία να συμποτάρει ολόκληρα τις ενέργειες της 'Ιταλικής, μόνο και μόνο για ν' αφαιρέσουν απ' το ενεργητικό της μια όποιαδήποτε

Εθνικές και Ξένες ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ποτε επιτυχία. Στην υπόθεση όμως αυτή, η συνεργασία ήταν απαραίτητη γιατί ο κίνδυνος χτυπούσε κιόλας την πόρτα τους. Μα οι 'Ιταλοί στάθηκαν πιο τυχεροί αυτή τη φορά. Τα λαγωνικά τους δεν άργησαν να μπουν στα ίχνη του θρυλικού ταγματάρχη, ποιος ξέρει με ποιόν τρόπο. Γιατί στη μέση υπήρχε προδοσία. Μα τίποτε ακόμη δεν είνε θετικά εξακριβωμένο. 'Ας πάρουμε όμως τα γεγονότα με τη σειρά.

Ο Τσιγάντες για να μη δίνει στόχο στους περιέργους, έλαζε συνεχώς κατοικία με διαφορετικά ονόματα. Ήταν εφοδιασμένος μ' ένα σωρό ταυτότητες που του είχαν παραχωρήσει οι διευθυντές της 'Αστυνομίας κι' έτσι οι κινήσεις του διευκολύνονταν αρκετά. Από το σπίτι των αδελφών Μπούρα, ο Τσιγάντες μετακόμισε στο σπίτι του κ. Πάνου Προεστόπουλου, 'Αχαρνών 282. Το Νοέμβριο όμως του 1942 η παρουσία του έπεσε μάνη, απ' την 'Ιταλική 'Αστυνομία που λίγο έλειψε να τον συλλάβει. Ο Τσιγάντες σώθηκε χάρις την ψυχραιμία του κ. Προεστόπουλου, που άσασχολησε τους 'Ιταλούς με συζητήσεις κι' έδωσε στο Τσιγάντε την ευκαιρία να δραπέτευση από την τράτασα και να φτάσει στο σπίτι του κ. 'Εβερτ. Εκεί έμεινε κρυμμένος αρκετό διάστημα ως που νοίκιασε ένα μικρό διαμέρισμα στο ημιμόγειο μιας πολυκατοικίας της οδού Πατριών 86. Το διαμέρισμα αυτό έγινε ένα μικρό επιτελικό γραφείο κάτω από τη μύτη κυριολεκτικά των Γερμανών. Νύχτες δλοκλήρες γίνονταν κεί μέσα κρυφές συνεδριάσεις και κεί οργανώνονταν αποστολές για τα βουνά και τη Μ. 'Ανατολή.

Το μεσημέρι της 14 'Ιανουαρίου 1943, ενώ ο Τσιγάντες συζητούσε για διάφορα επείγοντα ζητήματα της ομάδας του

με το συνταγματάρχη Σπύρο Μαλαστίνα και τον υπίλαρχο Βασίλη Ζακυνθινό στο διάδρομο της πολυκατοικίας ακούστηκαν βήματα και δυνατές ομιλίες. Οι τρεις άντρες πετάχτηκαν πάνω, γιατί ανάμεσα στις φωνές ξεχώρισαν και μερικές 'Ιταλικές κουβέντες. 'Αμέσως ο Ζακυνθινός βγήκε στο χάλ και με πολλές προφυλάξεις προσπάθησε να δει τι συμβαίνει. 'Αλλά με την πρώτη ματιά που έριξε κατάλαβε μονομιάς την κατάσταση. Οι 'Ιταλοί είχαν μπλοκάρει την πολυκατοικία κι' έκαναν έρευνα στα διάφορα διαμερίσματα. Είχαν αρχίσει από τα πάνω πατώματα και κατέβαιναν προς τα κάτω. Στην είσοδο φύλαγαν τρεις 'Ιταλοί με αυτόματα. Ο Ζακυνθινός τρέχοντας ξαναγύρισε μέσα. Η ανάσα του ήταν κομμένη απ' το φόβο, όχι βέβαια για τον έαυτό του, αλλά για τον ταγματάρχη Τσιγάντε που τον συνέδεαν μαζί του, εκτός της μυστικής τους συνεργασίας και δεσμοί αδελφικής φιλίας.

Μας πρόδωσαν, Γιάννη! ήταν η πρώτη του κουβέντα. Οι 'Ιταλοί μπλοκάρουν το σπίτι και ζητούν ταυτότητες απ' τους ενοίκους. 'Ακουσα πως ψάχνουν για ένα 'Εγγλέσο που κρύβεται δώ, μα τούτο είνε μπλόφα. 'Εμένα ψάχνουν να βρουν...

— 'Ισως και νάνε έτσι, έκανε ψυχραιμία ο Τσιγάντες. Δεν πρέπει όμως και να τα χάσουμε. Θα προσπαθήσουμε να ξεφύγουμε. Πρώτα όμως πρέπει να εξαφανισουμε κάτι χαρτιά πολύ επικίνδυνα. 'Αν τα βρουν ένα πλήθος πατριώτες θα πέσουν στα χέρια τους. 'Ελα μαζί μου Σπύρο, είπα στο συνταγματάρχη. Κι' ο Βασίλης, παρακολουθώντας με τρόπο τις κινήσεις των 'Ιταλών, 'Αν δής πως πλησιάζουν κατά δώ, έμπα μέσα και κλείσε την πόρτα.

Στο καμινέ του μικρού διαμερίσματος ήταν το γκάκι. Ο Τσιγάντες τ' άναψε ήσυχα κι' οι γαλαζιές φλόγες που ξεπήδησαν βρήκαν άφθονη τροφή. Ένα σωρό πολύτιμα χαρτιά, πληροφορίες και σχέδια που με τόσο κόπο συγκεντρώθηκαν κήκων στο λεπτό. Πυκνά σύννεφα καπνού γέμισαν το δωμάτιο. Την ίδια στιγμή ο υπίλαρχος Ζακυνθινός μπήκε μέσα.

— Οι 'Ιταλοί άφισαν την πόρτα εύθερη, τους είπε. Μπορούμε να φύγουμε κι' οι τρεις με τις ψευτικές ταυτότητες που έχουμε. 'Ας μη χάνουμε καιρό...

Ο Τσιγάντες γαλήνιος πάντα παρακάλεσε τους δυο φίλους του να φύγουν άμεσα και να τον αφήσουν μόνο. Είχε το σκοπό του. Εκείνοι όμως για κανένα λόγο δεν ήθελαν να τον εγκαταλείψουν. Τέλος στην επίμονη άρνησή του να τους ακολουθήσει, αναγκάστηκαν να τον αφήσουν με σφιγμένη καρδιά. Ήταν σά να προμάντευαν το δράμα που θα επακολουθούσε σέ λίγο. Ο Τσιγάντες μόλις έμεινε μόνος έκανε μερικά συνθηματικά τηλεφωνήματα σε διάφορες διευθύνσεις και τους έδωσε να καταλάβουν τον κίνδυνο που διέτρεχε να συλληφθεί. Την ίδια στιγμή ακούστηκε να χτυπά η πόρτα του διαμερίσματος. Χωρίς να διστάσει την άνοιξε και βγήκε στο χάλ. Τρεις 'Ιταλοί — ένας αξιωματικός και δυο στρατιώτες — του ζήτησαν την ταυτότητά του. Ο ταγματάρχης της έδωσε άμεσα, ενώ συγχρόνως τα του. Ο ταγματάρχης ήταν αστυνομικός. Πραγματικά στην ταυτότητά τους έξηγούσε πως ήταν αστυνομικός. Πραγματικά στην ταυτότητα — που λίγες μέρες πριν του την είχε παραχωρήσει ο κ. 'Αγγελος 'Εβερτ — ο Τσιγάντες φειγούραζε με στολή υπα-

στυνόμου και με τ' όνομα 'Ιωακείμ 'Αντωνιάδης. Οι 'Ιταλοί χωρίς να υποψιαστούν το παραμικρό του την επέστρεψαν με πολλή ευγένεια. Ο Τσιγάντες ψυχραιμια πάντα μπήκε στο διαμέρισμά του κι' έκανε να κλείσει πίσω του την πόρτα. Μα την ίδια στιγμή το χέρι του 'Ιταλού αξιωματικού την κράτησε ανοιχτή. Το χέρι του είχε παρατηρήσει το γαλάζιο καπνό που ήταν απλωμένος ακόμη στο δωμάτιο. Μονομιάς η υποψία πως κάτι σοβαρό προηγήθηκε χύμψε στο μυαλό του. Μα κι' ο Τσιγάντες στο ελάχιστο αυτό δευτερόλεπτο είχε πάρει την απόφασή του. Κατάλαβε πως είχε προδοθεί και πως έπρεπε να πουλήσει ακριβά τη ζωή του.

Σαν αστραπή τότε τράβηξε το εννιάσφαιρο γκόλτς απ' τον κόρφο του. Οι 'Ιταλοί δεν πρόλαβαν να καταλάβουν τι έπρόκειτο να κάνει. Πριν προφτάσουν ν' αμυνθούν οι δυο ήταν κιόλας νεκροί. Μ' ένα πήδημα πέρασε πάνω απ' τα πτώματά τους κι' έτρεξε προς τη σκάλα. Τρεις όμως καινούργιοι 'Ιταλοί ορμάθηκαν ξαφνικά μπροστά του και του έφραξαν το δρόμο. Ο Τσιγάντες άδειασε το περιστροφικό του καταπάνω τους. Οι δυο έπεσαν βαριά τραυματισμένοι. Μα ο ένας που έμεινε ακόμη όρθιος, πρόλαβε να του ρίξει. Μία σφαίρα τον βρήκε στο πόδι. 'Αλλη μία στο λαιμό. Κι' η τρίτη στο στήθος, πάνω στη λιονταρία καρδιά του. Ο θρυλικός ταγματάρχης σήκωσε μία στιγμή τα χέρια του κι' έπεσε μπροστά του πάνω στις σκάλες του χάλ, που τόσο πάλεψε ν' ανέβει. Ήταν νεκρός.

Σέ λίγο όλη η σκλαβωμένη Αθήνα είχε μάθει το θλιβερό νέο: Ο Διγενής Ακρίτας είχε πεθάνει. Μα η 'Ιταλική αυτή νίκη δεν κράτησε πολύ. Λίγο καιρό ύστερ' από το θάνατό του, άναλαβε να συνεχιστεί το επικίνδυνο και εξαιρετικά σοβαρό έργο του, ο αστυνομικός κ. Σπύρος Κώτης, ένας από τους κυριότερους συνεργάτες του που ήρθε μαζί του απ' τη Μ. 'Ανατολή. Αυτή όμως είνε άλλη ιστορία και δε θ' αργήσουμε να την αφηγηθούμε. Γιατί ο κ. Κώτης στάθηκε ο πιο άξιος συνεχιστής του μεγάλου έργου που είχε αναλάβει να εκτελέσει ο θρυλικός Μίδας 614.

Γυναίκες που πολέμησαν τον 'Αξονα

ΤΟ μυστικό πόλεμο της Κατοχής, λίγες είνε οι γυναίκες που δε στάθηκαν στο πλευρό των αντρών, για να προσφέρουν ό,τι μπορούσαν, ακόμη και τη ζωή τους, για τον κοινό αγώνα ενάντια στον κατακτητή. Μητέρες, σύζυγοι, αδελφές, νέες και γρηές, ανέθηκαν ομαδικά τον ηρωικό δρόμο του μαρτυρίου. Ένα μεγάλο μέρος απ' την απελευθέρωσή σ' αυτές και μόνο οφείλεται. Ήσαν γυναίκες που έδειξαν διαθεσιμότητα να συμμετάσχουν ενεργώς στον πόλεμο, πρόθυμες να ζήσουν τους μεγάλους κινδύνους του, χωρίς κανένα δισταγμό. Κι' είχαν να παλέψουν με φοβερούς εχθρούς: Τη σκλαβιά, την πείνα, το θάνατο. Δεν υπάρχει κριτήριο για να μπορέσει κανείς να βαθμολογήσει την αφοσίωσή και το αδάμαστο θάρρος τους. Λεύθερα μέσα στα δεσμά της, η 'Ελληνίδα, στάθηκε αξία του ονόματός της. Και υψώθηκε ως εκεί που την καλούσε η μεγάλη της επιταγή. Πολύς, αμέτρητος σχεδόν, είνε οι πράξεις εκείνες των αφάνων ηρώων, που άψηφωτας το θάνατο, τις φυλακές και τα σαδιστικά βασανιστήρια των κατακτητών, απόδειξαν άλλη μία φορά πως η ελληνική ψυχή δεν πεθαίνει. Θ' αναφερθώ σήμερα σε λίγα χαρακτηριστικά παραδείγματα, μέσα σ' άπειρα που υπάρχουν. Τα ονόματα των γυναικών αυτών δεν πρέπει να ξεχαστούν ποτέ.

'Ελένη Κ. Μπάρκα: Στενή συνεργάτις της ΟΑΕ. Εκτός απ' τις υπηρεσίες που πρόσφερε μαζί με το σύζυγό της Κώστα Μπάρκα — παλιό καλλιτέχνη του ελληνικού θεάτρου — έδωσε και τα δύο της αγόρια, τον 'Αγγελό και το Μαρτίνο, θυσία στην υπόθεσή της 'Ελλάδος. Οι δυο τελευταίοι πίσταθηκαν απ' τη Γκεστάπο και εξετελέστηκαν για συμποταξ που έκαναν στο εργοστάσιο Μαιτρινιότη και σ' αεροδρόμια Τατοίου, Χασανίου και 'Ελευσίνος. Ήσαν μέλη της ΟΑΕ, με αρχηγό τον απόστρατο αξιωματικό και καθηγητή της Σχολής Ευελπίδων, κ. Γιάννη Μπουμποτίνο. Μετά την εκτέλεσή των δυο μικρών συμποτέρ — ήταν έφηβοι σχεδόν — η κ. Μπάρκα δε σταμάτησε το έργο της. Συνέχισε μυστικά την εθνική της δράση, έκρυψε στο σπίτι της (οδός 'Ιμβρίου 41) αρκετό διάστημα τον Πολωνό συμποτέρ 'Ιβάνωφ — στενό συνεργάτη των παιδιών της — και τέλος ύστερ' από μία θύελλα περιπετειών και δραματικών επεισοδίων κατόρθωσε να ζήσει και να δει την απελευθέρωσή που τόσο είχε συμβάλει σ' αυτή. 'Η κ. 'Ελένη Μπάρκα για τις πολλαπλές της υπηρεσίες, τιμήθηκε με τι μετάλλιο 'Ανδρείας, από το Βασίλειο της 'Αγγλίας Γεώργιου ΣΤ'.

Ντόρα Νικοτσάρα: Απ' τις πρώτες μέρες της Κατοχής, η κ. Νικοτσάρα μαζί (Η συνέχεια όπισθεν)

Πολλές ήρωικές Ελληνίδες θυσιάστηκαν για την Πατρίδα!

(Συνέχεια ἐκ τῆς προηγουμένης σελίδος)

Ἀμφιτρίτη Κροντοπούλου:
Σύζυγος του ἥρωα ἀξιώματικου Π. Ν. τῆς
Βάσεως Ὑποβρυχίων, Ἰωάννη Κροντοπού-
λου. Συνεργάστηκε με τὴν ομάδα Ἰδανωφ
καὶ θεωρεῖται μιὰ ἀπὸ τὴς πὶο πολυμέρες
Ἑλληνίδες ποὺ πήραν μέρος στὸ συμμαχι-
στὸ ἀγῶνα. Τὸ σπῆτι τῆς, ὁδὸς Κιουταχείας
3, στὸν Ὑμηττὸ, ὑπῆρξε ἀποθήκη πυρομα-
χικῶν, παράνομου τύπου καὶ τὸ πὶο ἀσφα-
λὲς κρησφύγετο τοῦ Γεωργίου Ἰδανωφ.
Τὸν τελευταῖο, ἡ κ. Κροντοπούλου τὸν πα-
ρουσίαζε ὡς ἀνεψιὸ τῆς με τ'ὄνομα Γεωρ-
γίου Παπαδόπουλος. Αὐτὴ φρόντιζε γιὰ τὴ
διατροφή του, τὸ ρουχισμὸ του καὶ τὴς με-
ταμφάσεις του. Όταν, τέλῃ Ὁκτωβρίου

των ἀρχηγῶν τους. Σὲ τρεῖς μῆνες ὁ Βρετανὸς αξιωματικὸς κι' ἡ Τόρρεν κατάρθωσαν νὰ ἀναδιοργανώσουν τὴ διαλυμένη ομάδα καὶ ν' ἀρχίσουν τὰ σαμποτάζ.

Όταν ὅμως συμπληρώσαν τὸ ἔργο τους καὶ ἐπρόκειτο νὰσούν σ' ἐπαφὴ μετὰ τὴ «Υπηρεσία Διαφυγῆς» γιὰ νὰ ξαναγορίσουν στὴ βάσι τους, τὰ «Ες - Ες, ὕστερ' ἀπὸ προδοσίαν, τοὺς συνέλαβαν καὶ τοὺς ἔστειλαν στὴ Γερμανία γιὰ νὰ δικαστοῦν.

Ἡ Τόρρεν καταδικάστηκε δυὸ φορές σὲ θάνατον καὶ ἐκτελέστηκε μετὰ ἀπαυγανισμό. Ὁ Ντίκ Τζάνσον ὅμως κατάρθωσε νὰ δραπέτευση. Σήμερα ζεῖ στο Λονδίνο μετὰ τὴν ἀνάμνησιν τῆς μικρῆς καὶ ὥραιας συντρό-

Ἀπαντήσεις ἐπιστολῶν

ΓΙΑΝΝΗΣ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

Ξέρω τί... Το παιδί μου...

.....

Μαρία ή Πενταγιώτισσα

(Συνέχεια εκ της προηγούμενης σελίδος)
σαν τρελλός... Κι' είναι, αλήθεια, παράξενο πώς δεν τρελλάθηκα στ' αλήθεια...»

«Εδώ τελειώνει η αφήγησή του δεσμοφύλακα.

Μόλις ξημέρωσε έβαλε τις φωνές, αφού σπκωσε το πτώμα της γυναίκας του και το έβαλε στο κρεβάτι. Μαζεύτηκε η γειτονιά. Έφτασε η αστυνομία.

Ο Παναγής έκλαιγε απαρνηγόρητα. Έπαιζε το ρόλο του περιφρονημένου. Και πίστευαν ότι η γυναίκα του και το παιδί του πέθαναν ξαφνικά τα ξημερώματα από κάποια κακιά αρρώστια.

Το πράγμα δεν πρέπει να μας φαίνεται και πολύ περίεργο.

Την εποχή εκείνη η Ελλάδα, μόλις συνέρχονταν απ' τη θουηνία της επαναστάσεως. Οι άρχες δεν είχαν τὰ μέσα τὰ σημερινά για την εξακρίδωση ενός εγκλήματος. Πίστευαν στους θρήνους και στὰ δάκρυα του Παναγί κι' ο κακούργος τὴ γλύτωσε φτηνά.

Τώρα πιά ήταν ελεύθερος. Θεωρούσε τὴ Μαρία δική του. Πλησίαζε ἐξ ἄλλου ἡ μέρα τῆς δικῆς. Καί πίστευε πὼς ἡ ὡραία Πενταγιώτισσα ἦταν ἀδῶς καὶ θὰ ἀφήνοταν ελεύθερη.

Μετρούσε πιά τις μέρες ὁ ἐρωτευμένος δεσμοφύλακας...

★

— Μὰς ἐνώνει τὸ ἴδιο κρίμα...

Ἡ Πενταγιώτισσα δὲν ἤξερε τὸ τοῦμερὸ ἐγκλήμα τὸν δεσμοφύλακα. Τὴς πρώτες μέρες δὲν εἶχε κι' ὁ ἴδιος τὸ κουράγιο νὰ τῆς πῇ τὸ ἀπαίσιο μυστικό του. Ὅταν τὴν ἔβλεπε φρόντιζε νὰ βγάλῃ προηγουμένως τὸ πένθος ἀπ' τὸ μυαλό του.

Μὰ καὶ τότε, ὅπως καὶ τώρα ἄλλωστε στὶς ἐπαρχίες, ὅσοι εἶχαν πένθος ἀφῆσαν τὰ μαλλιά τους νὰ μακρύνουν κι' ἔμεναν ἀξέριστοι.

Ἡ Μαρία τὸ πρόσέξε αὐτό.

Ὁ ἐρωτευμένος δεσμοφύλακας πού ἄλλωτε παρουσιαζόταν μπροστά της φρεσκοζυρισμένος, ἦταν τώρα ἀξέριστος, θλιβερός.

Ἡ Πενταγιώτισσα ὑποψιάστηκε.

— Πρόκειται νὰ καλογερέψης, Παναγί; τὸν ρώτησε.

— Γιατί μού τὸ λές αὐτό, Μαρία;

— Σὲ βλέπω μὲ γένεια. Κλείσανε τὸ κουρέϊα στὴ Μαρία;

— Ὁχι, Μαρία... Μά... νά... πὼς νὰ στὸ πῶ...

— Πές το.

— Ἐγω, ξέρεις, πένθος...

— Πένθος; Ζωὴ σὺ λόγου σου!...

Καὶ ποὶος δὲν πέθανε;

Ξεροκατάπιε ὁ δεσμοφύλακας, χαμήλωσε τὸ κεφάλι του.

— Ἀστὰ, Μαρία μου, μὴν τὰ ρωτᾷς καὶ μὴν τὰ πολυεξετάζης. Ἡ μαύρη ἡ γυναίκα μου μὰς ἄφησε χρόνου!

Ἡ Πενταγιώτισσα ταραχτηκε.

Ἄν καὶ σκληρὴ γυναίκα, πού δὲν τὴν τρομάζανε τὰ αἵματα, ἐννοίωσε μιά δυνατὴ κρυὰδα στὴν καρδιά. Κάρφωσε τὸ πλάνο βλέμμα της πάνω στὸ δεσμοφύλακα καὶ τοῦ εἶπε:

— Πέθανε ἡ γυναίκα σου, εἶπες; Πότε ἔγινε αὐτό;

— Εἶναι τώρα κάμποσες μέρες.

— Καὶ γιατί μού τὸ κρατοῦσες κρυφά;

— Δὲν ἤθελα νὰ σὲ ζαλιζῶ μὲ τις δικές μου ἐγνοίες, Μαρία. Δὲν σοῦ φάνει ἡ δική σου συμφορὰ; Κι' ἐπεὶ ἦθε, βλέπεις, τὸ κακὸ ἀπαυτό, ἡ μιά συμφορὰ ἔφερε τὴν ἄλλη...

— Τί θές νὰ πῇ;

— Νά... ἡ μακαρίτισσα ἀνοίξε τὸ δρόμο. Τὸ κακὸ δευτέρως: Ἡ συχωρεμένη πήρε μαζί της καὶ τὸ παιδί. Πέθανε κι' αὐτὸ καὶ πάει!...

Μὴν τὰ ρωτᾷς, Μαρία...

Ἡ Πενταγιώτισσα δὲν πίστευε στ' αὐτιά της. Κύτταξε τὸν ἀνθρωπάκο αὐτὸν κατὰπληκτῇ. Ἦταν σίγουρη πὼς αὐτὸς θανάτωσε τὴ γυναίκα καὶ τὸ παιδί του. Κι' αὐτὴ ποῦχε βάλεϊ νὰ δολοφονήσουν τὸν ἀδερφὸ της, σάστισε κι' ἀνατρίχιασε τώρα μπρὸς τὸ διπλὸ ἐγκλήμα τοῦ συζύγου καὶ τοῦ πατέρα.

— Παναγί, φώναξε μὲ βαρεῖα φωνή, κύτταξέ με στὰ μάτια.

Ὁ ἀπαίσιος κακούργος ὑπάκουσε.

— Πές μου, ἐσύ τόκανες; Τὴν ἀλήθεια θέλω.

Ὁ δεσμοφύλακας ἄρχισε νὰ τρέμει.

— Ὁχι, Μαρία -μου, ὄχι... Νά, πέθαναν, ἐτοί ἐσθνικά, τοὺς θέρισε ὁ Χάρος, στὰ καλά καθούμενα.

— Λές ψέματα!...

Μὰ τὴν ψυχὴ πού θὰ παραδῶσθαι στὸ Θεὸ τὴν ἀλήθεια σοῦ λέω.

— Λές ψέματα, δυστυχισμένη!

Ἐσύ τοὺς σκότωσες!... Γιατί τόκανες αὐτό; Ἐλα, μὴν κρύβεσαι σὲ μένα...

Κάτι ξέρω ἐγὼ ἀπὸ σκοτάδια καὶ ξαφνικὸν θανάτων...

Μίλα μου. Γιατί τόκανες;...

Ὁ δεσμοφύλακας πήγε πρὸς τὸν κίγκλιδωτὸ παραθυράκι τῆς πόρτας. Ἀρπάχτηκε σφιχτὰ ἀπὸ τὶς κιγκλίδες, κόλλησε σχεδὸν τὸ πρόσωπό του στὸ πρόσωπο τῆς Πενταγιώτισσας καὶ μὲ φωνὴ βαθεῖα, ὑπόκοψη τῆς εἶπε:

— Λοιπὸν ναί. Ἐγὼ τόκανα...

Ἐγὼ... Καὶ τὸ γιατί τὸ ξέρεις. Τί μὲ ρωτᾷς, Μαρία; Δὲν ξέρεις πὼς σ' ἀγαπᾷ;... Ἀκούς;... Σ' ἀγαπᾷ, εἶμαι τρελλὸς γιὰ σένα!... Σοῦ τὸ εἶπα χίλιες φορές καὶ στὸ ξανάλεω: Μοῦχες πάρει τὴν καρδιά, μού ξεσήκωσε τὸ νοῦ! Ὁχι μιά, μὰ δέκα, εἰκοσὶ γυναῖκες θὰ σκότωνα γιὰ τὸ χατήρι σου, μάγισσα!... Γιατί μὲ παιδεύεις μὲ τις ἐρωτήσεις σου; Γιατί κάνεις πὼς δὲν καταλαβαίνεις γιατί τόκανα; Ἦθελα νὰ γλυτώσω ἀπ' τὴν γυναίκα μου καὶ τὸ παιδί μου. Καὶ τοὺς θανάτωσα. Φαρμάκι τοὺς πότισα!... Ἰκανοποιήθηκες τώρα, Μαρία Πενταγιώτισσα;...

Ἡ Μαρία τὸν ἀκούε σαν χαμένη.

Ἐτοί πού τῆς μίλουσε, στόμα μὲ στόμα, ἡ ἀναπνοή του τὴν ἔκαιγε.

Γιὰ μιά στιγμή τὸν φοβήθηκε.

— Δὲν ἀντάς; μούγγρισε ἐκείνος. Φοβάσαι; Κι' ὅμως ἐγὼ δὲν ἔχουσα αἷμα. Ἐνὼ ἐσύ...

— Πᾶψε!... ἔσκουξε ἡ Πενταγιώτισσα.

— Ἀσε με νὰ μιλήσω, Μαρία. Μὰς δένει καὶ τοὺς δυὸ καὶ μὰς ἐνώνει τὸ ἴδιο κρίμα: Τὸ φονικό! Κι' ἐσύ δὲν βρίσκεσαι ἀδίκῃ στὴ φυλακή;... Στιρήνουν λοιπὸν σὲ μένα, Σ' ἀγαπᾷ τὸν τρελλὸς, σαν κολασμένος!... Θὰ γίνης δική μου... Τίποτα δὲν θὰ μὰς χωρίσῃ πιά. Εἶμαι ἰκανὸς νὰ σφάξω καὶ τὴ μάνα πού μὲ γέννησε γιὰ σένα!...

Ἡ Πενταγιώτισσα κατάλαβε πὼς ἐκεῖ πούφτασαν τὰ πράγματα χρειαζόταν νοῦς καὶ γνῶσι γιὰ νὰ ξεμπερδέψῃ ἀπ' αὐτὸν τὸν ἀνθρωπο. Συμφέρον τῆς ἦταν νὰ σωθῇ.

Ἄν φανέρονε τὸ διπλὸ, φρικτὸ κακούργημα τοῦ δεσμοφύλακα θὰ τῆς τὸ φέρωναν, χωρὶς ἄλλο, κι' αὐτὸ ἀπάνω της, θὰ τὴν κατηγοροῦσαν ὅτι ξεμυάλισε τὸν δεσμοφύλακα καὶ τὸν ἔκανε νὰ ἐγκλημάτῃ γιὰ νὰ τὴν ἀφήσῃ νὰ δραπέτευσῃ, ὅπως διευκόλυνε καὶ τὸν Τουρκάκη.

Ὁ Παναγὴς εἶχε πᾶναι τώρα καὶ τὴν κύτταξε λαχναρισμένος, μὲ μάτια θολά. Κι' ἐπεὶ ἡ Μαρία ἀργούσε νὰ τοῦ μιλήσῃ τῆς ψιθύρισε:

— Δὲν μιλᾷς, Μαρία; Δὲν μού λές οὔτε μιά λέξι; Μὲ φοβάσαι; Δὲν μ' ἀγαπᾷς πιά;

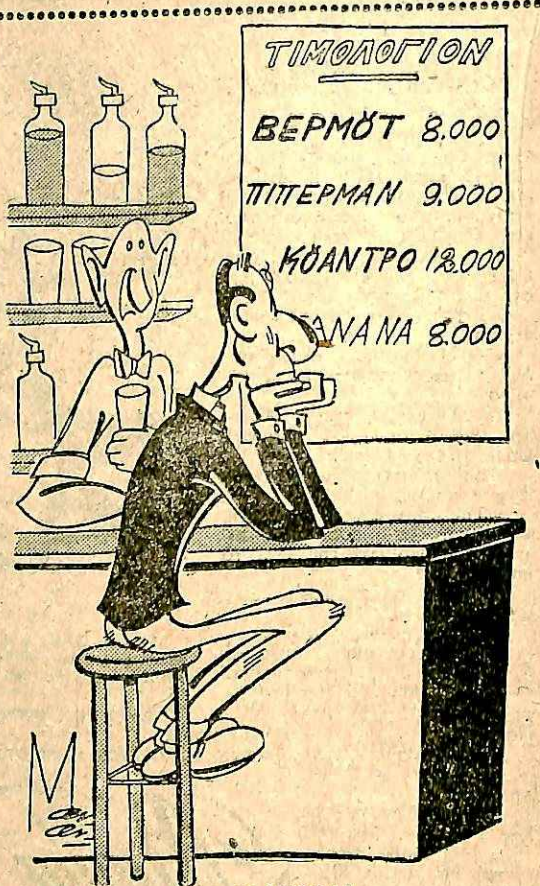
— Σ' ἀγαπᾷ, τοῦ ἀπάντησε, προσπαθώντας νὰ γλυκύνῃ τὴ φωνή της. Καὶ ποῖον ἄλλον θ' ἀγαποῦσα;

— Δὲν με συγχάρηκες, Μαρία;

— Δὲν με συγχάρηκες, Μαρία;

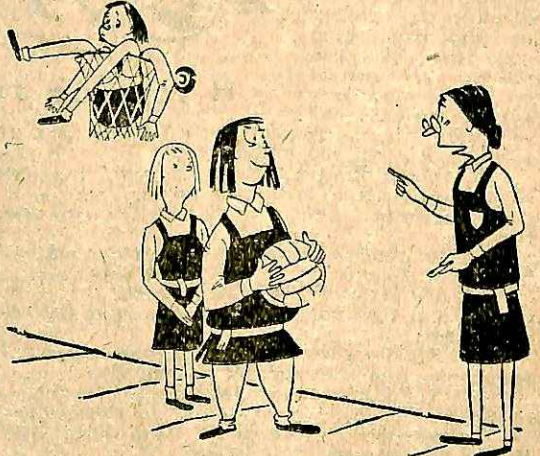
ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

ΧΑΡΗΣ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

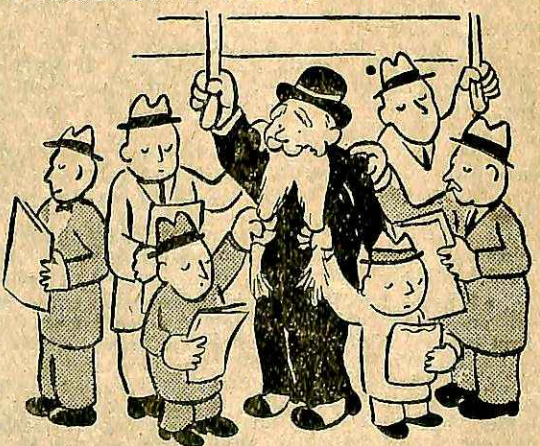
ΙΔΟΥ Η ΑΠΟΡΙΑ

Νά... πηή κανείς ἢ νά μὴν πηή;... (Τοῦ Μ. Ἀναστόπουλου)

ΜΠΑΣΚΕΤ - ΜΠΩΛ

Ἡ δασκάλα: Φαίνεται, κοπέλλα μου, πὼς δὲν κατάλαβες καλά τὸ παίγνιδι!...

ΟΤΑΝ ΕΧΗ ΚΑΝΕΙΣ ΜΕΓΑΛΑ ΓΕΝΕΙΑ!

Ἰάκωβος Ρίζος Νερουλὸς

ἮΙ ΓΑΝ πραγματικό, φαινόμενον ὡς μαθητὴς, στὰ παιδικὰ του χρόνια ὁ Ἰάκωβος Ρίζος Νερουλὸς καὶ εἶχε, γι' αὐτό, μεγάλη φήμη στὸ Φανάρι τῆς Πόλης.

Εἶχε ἀπὸ μικρὸς, χάσει τοὺς γονεῖς του. Καὶ ἔκτοτε, ὁ ἀδελφὸς τοῦ πατέρα του, ὁ τότε ἐπίσκοπος Ἐφέσου Σαμουήλ, τὸν πήρε ὑπὸ τὴν προστασία του καὶ τὸν ἀνέθρεψε. Ἀλλὰ καθὼς ἔλεγε ὁ ἴδιος, δὲν κούραστηκε καθόλου γιὰ νὰ τὸν παρακολουθῇ στὴ μαθητικὴ του πρόοδο.

— Αὐτὸ τὸ παιδί, ἔλεγε, ἀρπάζει τὰ γράμματα στὸν ἀέρα!...

Καὶ πραγματικά ὁ νεαρὸς Ἰάκωβος Ρίζος δὲν ἦταν ἀκόμα 20 ἐτῶν ὅταν ἤξερε πέντε γλώσσες καὶ εἶχε σπουδάσει ἀρκετὰ καλὰ φιλοσοφία καὶ ἑλληνικά, (ἀρχαῖα καὶ νέα), ἔγινε δὲ πολῦτιμος βοηθὸς (γραμματικὸς) τοῦ θεοῦ τοῦ Ἀλεξάνδρου Σούτσου, ὅταν αὐτὸς ἔγινε ἡγεμόνας τῆς Βλαχίας.

Ἐκτοτε, ἄρχισε τὸ μεγάλο πολιτικὸ στάδιο τοῦ Ρίζου ὁ ὁποῖος, ἐνὺ ὑπηρετοῦσε τὴν Ἡγεμονία, ἔγραφε ταυτοχρόνως καὶ διάφορα ἑλληνικά ἔργα, φιλολογικά, πεζὰ καὶ ἐμμετρα.

Ἐνδιαφέρουσα πολὺ ἦταν ἡ προσπάθεια τοῦ Ρίζου νὰ προσφύλῃ μὲν τὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα ἀπὸ τις ξενικές λέξεις, ἀλλὰ καὶ νὰ τὴν ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τ' ἀνυπόφορα κατασκευάσματα τῶν λογιστῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

Κάποιος ἀπ' αὐτοὺς π.χ. ἀντὶ νὰ μεταχειριστῇ τὴν ξενικὴ λέξι: σ α λ α τ α, ἐσκαρῶς τὴν ἀτέλειωτὴ λέξι: ἐλαοδυδισατολαχανοκαρῶκευμα!... (δόξα σοι ὁ Θεός!)

Ἐγραψε λοιπὸν ὁ Ρίζος ὅτι ὁ δρᾶστης τῆς λέξεως αὐτῆς, ὅταν τὴν πρωτοεἶπε ἔ γ λ α ρ ω σ ε σαν νὰ κατὰπιε ψαροκόκκαλο! Καὶ γι' αὐτὸ ἔτρεξαν νὰ φωνάξουν γιὰτὸν γιὰ νὰ τοῦ κάμῃ χειρουργικὴ ἐπέμβασι!

Παρ' ὅλα τὰ σοβαρὰ ἀξιώματα πού διεχειρίσθη στὴν πολιτικὴ ὑπηρεσία του ὁ Ρίζος, ἐκράτησε τὴν ἐλευθερίᾳ τῆς πέννας του καὶ στὰ σατυρικά ἀκόμη ἔργα του, ἀκόμη στὰ εὐθυμα ἐπιγράμματα καὶ ἐπιτύμβια!

Γιὰ κάποιο γιὰτρὸ, ἔγραψε: «Αὐτὸς ὅπου τ' ἀνθρώπινο δολοφονοῦσε γένος ὁ Ιατρός Γεώργιος ἔδω ἔινε θαμνίνος!...

Γιὰ κάποιον ἄλλον, πάλι, πολυφαγᾶ, ἔγραψε:

«Ραζὴς ὁ πηγαδότομος τῶν τραπέζων ὁ γλᾶ (ρος) ἀφ' οὗ τὸν κόσμον ἔχαψε, τὸν ἔχαψεν ὁ Χάρος!...

Καὶ γιὰ κάποιο στιχοπλόκο πού εἶχε μεγάλην ἰδέαν γιὰ τὸν ἑαυτὸ του, μόλις διαβάσας τοὺς στίχους του, ἔγραψε:

«Τοὺς προονίστους στίχους σου μὲ τις (ἐλληνικάρας) ὅπου σοῦ τοὺς ἐνέπνευσεν ὁ Χάρος κι' ὅχι (Χάραϊς)

πολλὰ πρῶτ' ἔμενεν ἡ δούλη μου ἢ Ἄννα κι' ἐνόμισα πὼς μούδακε σιναιμική καὶ μάννα. Τοὺς εἶδα, τοὺς ἀνέγνωσα στὸ στῆῤῥα μου ἔ... (πάνω) ...παράδοξος ἐνέργεια: ἀκόμα τώρα κλ...»

Μεγάλος ὑπηρεσίας προσέφερεν ὁ Ἰάκωβος Ρίζος στὴ Φιλικὴ Ἐταιρεία τῆς ἐποχῆς πού ὑπηρετοῦσε «μέγας ποστέλνικος» (πρωθυπουργὸς) ὑπὸ τὸν θεῖον τοῦ ἡγεμόνα τῆς Βλαχίας Ἀλεξάνδρου Σούτσου.

Τίποτε δὲν λογάρισε, τότε, ὁ Ρίζος, οὔτε πλοῦτῃ οὔτε ἀξιώματα γιὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τοὺς σκοποὺς καὶ τὰ σκέδια τοῦ Ἀγῶνος γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ ἑλληνικοῦ γένους ἀπὸ τοὺς τυράννους.

Ὅταν ἤρχισεν ἡ ἐπανάστασις τοῦ Εἰκοσιῆ, ὁ Ρίζος ἐγκατέλειπεν ἀμέσως τὴν θέσιν του (ὅπως καὶ ὁ ἡγεμόνας Σούτσος) καὶ μετέβη στὴν Ἑλβετία ὅπου καὶ ἤρχισε νὰ ἐργάζεται ἐντατικά διὰ τὴν θοδῆσιν τοῦ ἑλληνικοῦ Ἀγῶνος.

Ἐκεῖ, γνωρίστηκε καὶ μὲ τὸν Καποδίστρια πού ἐξέτιμωσε τὴν μόρφωσίν του, τὴν ἐξυπνάδα του καὶ τὸν πατριωτικὸ του ἐνθουσιασμό καὶ ὅταν ἔγινε Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος, τὸν πήρε μαζί του, στὸ Ναυπλίο.

Ἀπ' ἐδῶ καὶ πέρα ἀρχίζει ἡ δράσις τοῦ Ρίζου στὴν ἐλευθερὴ Ἑλλάδα καὶ ἡ ἀφοσίωσί του γιὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ νεο-ἑλληνικοῦ Κράτους.

Ἐβοήθησε, σημαντικά τὸν πρῶτο Κυβερνήτη, κι' ὅταν ἀργότερα ἐλευθερώθηκε ἡ Ἀθήνα, ὁ Ρίζος ἦταν ὁ πρῶτος Ἑλλήν ὑπουργὸς πού ἦρθε στὴν πόλιν τῆς Παλᾶδος καὶ προετοίμασε τὴν ἐγκατάστασιν τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν κρατικῶν ἀρχῶν, στὴ νέα πρωτεύουσα τοῦ νεοἑλληνικοῦ Κράτους.

Στὰ 1843, ὡς ὑπουργὸς τῆς Παιδείας καὶ ἐμπιστος τοῦ Ὁθωνος, ἀντέδρασε στὸ συνταγματικὸν κίνημα τοῦ Καλλέργη, ὑποστηρίζοντας ὅτι οἱ στρατιωτικοὶ δὲν πρέπει ν' ἀνακατεῦνται σὲ πολιτικὰ ἐκδηλώσεις, καὶ ὅτι ὁ λαὸς μποροῦσε νὰ ζητήσῃ ὅ,τι ἤθελε ἀπὸ τὸ Βασιλεῖα.

Ἐκάλεσε, μάλιστα, ὁ Ρίζος, τότε, στὸ

Ἰάκωβος Ρίζος Νερουλὸς

γραφεῖο του τὸν ἐπίσημο ἀγωνιστὴ ἐπίσκοπο Βρεσθῆνης, πού εἶχε ἀναμειχθῇ στὴν πολιτικὴ κίνησι καὶ τοῦ εἶπε:

— Κάθισε φρόνιμα, δεσποτῇ, γιατί θὰ χάσεις τὴν τρακσάρα!

Ἐννοοῦσε τὴ συντάξι του.

Ἀλλ' ὁ ἥρωϊκὸς δεσπότης τοῦ ἀπάντησε:

— Κι' ἂν τὴ χάσω λίγο τὸ κακὸ. Νομίζεις πὼς θὰ πεθάνω τῆς πείνας; Ἀς εἶνε καλά ἡ ἀγαστοῦρα μου καὶ οἱ χριστιανοὶ πού μὲ σέβονται καὶ μ' ἀγαποῦν!

Μετὰ τὴ Σεπτεμβριανὴ ἐπανάστασι, ὁ Ρίζος δὲν ἠθέλησε νὰ φύγῃ, ὅπως ἔκαμαν μερικοὶ ἄλλοι. Ἐμείνε ἡσυχος καὶ ἀτάραχος στὴν Ἀθήνα καὶ τὸν σεβάσθησαν ὅλοι ὡς τὸν τίμιον καὶ εὐρὺ ἀνδρωπο.

Τότε, τοῦγραψε ὁ φίλος του, ὁ σουλτάνος τῆς Αἰγύπτου Μωχάμετ Ἄλη νὰ πάῃ καὶ νὰ μείνῃ στὴν Αἰγύπτου ὡς φιλοξενούμενος δικὸς του. Ἀλλ' ὁ Ρίζος, δὲν ἀποδέχθηκε τὴν ἐνδιαφέρουσα αὐτὴ πρόσκλησι καὶ τοῦ ἀπάντησε, μὲ τις εὐχαριστίας του, ὅτι δὲν μπορεῖ, δὲν ἔχει τὴν ψυχικὴ δύναμιν νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Ἑλλάδα, γιὰ τὴν ὁποία εἶχε θυσιάσει τὰ πάντα.

— Προτιμᾷ, ἔλεγε, νὰ πεθάνω τῆς πείνας ἐδῶ, παρὰ νὰ ζῶ μὲ τὸ πικρὸ ποτήρι τῆς ξενιτειᾶς!

Ὅταν ἄρχισε νὰ ζωηρεύῃ ἡ κίνησις γιὰ τὸ Σύνταγμα ὁ Ρίζος ἦταν ἀπὸ τοὺς λίγους πολιτικούς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης πού κατείχε τὸν ζήτημα καὶ τὸ συζητοῦσε μ' ἐκείνους πού εἶχαν ἀνάγκη ἀπ' τὰ φῶτα του.

Συχνὰ διηγείτο τὸ ὡραῖο ἀνέκδοτο μὲ τὸν Κολοκοτρώνη, ὅταν μαζί μὲ τὸν Δραγούμη ἀνοίξαν μαζί του σχετικὴ συζήτησι.

Ὁ Δραγούμης ἦταν συνταγματικὸς. Ἐπίσης καὶ ὁ Ρίζος. Ὁ Κολοκοτρώνης εἶχε ἐπιφυλάξεις ἀλλὰ τοὺς ἀκούγε καὶ τοὺς δύο «γραμματισμένους» (καθὼς τοὺς ἔλεγε), μὲ μεγάλη προσοχή.

Σὲ μιά στιγμὴ, ὁ Γέρος τοῦ Μωρηά, γύρισε καὶ τοὺς εἶπε:

—Ἐγὼ, νὰ πᾶς τὸ καταλαβαίνω τὸ Σύνταγμα: Νὰ βγῶ ἐγὼ ὁ Βλάχος καὶ οἱ ὁμοιοὶ του στὴ μέση καὶ νὰ καθῆσαι σεῖς οἱ γραμματισμένοι σὲ μιά ἀγκωνή! Τί ξέρω, ἐγὼ, ἀπὸ πολιτικὴ διοίκησι; Ὅλα πᾶθω ὅτι ἔπαθε ὁ λύκος.

— Διηλάθῃ, τί ἔπαθε ὁ λύκος; ρώτησαν ὁ Ρίζος καὶ ὁ Δραγούμης.

— Ἐνας λύκος, μιά φορά, ἄρπαξε ἕνα ἀρνί. Τὸ κουβάλησε σὲ μιά μάντρα ζωντανὸ κι' εἰτοιμάζονταν νὰ τὸ φάῃ. Τὸ ἀρνί τρώμαξε καὶ συλλογίστηκε πὼς νὰ γλυτώσῃ. Ἀέσφονα εἶπε στὸ λύκο: «Σὲ παρακαλῶ, μού κάνεις μιά χάρι; Πρὶν μὲ φᾶς, νὰ τραγουδήσῃς λιγάκι γιὰ ν' ἀκούσῃ τὴν ὡραία φωνή σου καὶ ὕστερα νὰ πεθάνω εὐχαριστημένος. Ὁ λύκος κολακεύτηκε καὶ κορδωθηκε νὰ τραγουδᾷ. Ἐτοί σήκωσε τὸν κόσμον στὸ ποδάρι. Ἐξεσηκώθηκαν καὶ τὰ σκυλιὰ τῆς μάντρας καὶ τὸν κυνήγησαν κι' αὐτὸς τότε τόβαλε στὰ πόδια φωνάζοντας: «Καλὰ νὰ πᾶθω πού ἤθελα νὰ γίνω καὶ τενορός. Κι' ἔχασα καὶ τ' ἀρνί!...

Καὶ κατέληξε ὁ στρατηγός:

— Αὐτὸ πού λέτε μπορᾷ νὰ πᾶθω κι' ἐγὼ, ἂν γίνω συνταγματολόγος καὶ πρῶεδρος!

Ὅσοιο ὁ Ρίζος, μολοντὶ διασκέδαζε μὲ τὸ εὐθύμο αὐτὸ ἀνέκδοτο τοῦ Κολοκοτρώνη ἔμεινε πάντοτε μὲ τις δικές του ἀντιλήψεις γιὰ τὸ Σύνταγμα καὶ γιὰ τὰ πολιτικὰ ἀγαθὰ πού ἐξασφάλιζε στὸ λαὸ, ὅταν ἐμφύλιε, ἐλεύθερα, τοὺς ἀντιπροσώπους του.

Ὁ Ρίζος Νερουλὸς ἦταν ἕνας

ΕΠΙΣΤΗΜΗ & ΟΛΟΓΟΣ

Ο ΓΙΑΤΡΟΣ ΕΞΕΤΑΖΕΙ ΤΟ ΣΩΜΑ

Οι νεώτερες διαγνωστικές μέθοδοι

Οι γιατροί τονίζουν ότι ό-ποιος ενδιαφέρεται για την υ-γεία του και τη ζωή του, πρέ-πει να υποβάλλεται σε γενική εξέταση τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, ιδίως αφού περάσει τα 40 χρόνια. Για την εξέταση λοιπόν αυτή, μπορεί να χρησι-μοποιηθούν όλες οι νεώτερες διαγνωστικές μέθοδοι και ια-τρικές συσκευές, που ανακαλύ-πτουν κάθε κρυμμένη πάθηση ή ανωμαλία του οργανισμού.

Δέρμα. Η όψη του δερ-ματος παρέχει χρήσιμες πληρο-φορίες για την κατάσταση άλ-λων μερών του σώματος. Κάθε ανωμαλία, αποχρωματισμός ή εξογκώμα εξέταζεται λεπτομε-ρώς. "Αν έχη υποπτη μορφή αφαιρείται ένα ελάχιστο κομ-μάτι δέρματος, έντελως ανώδυ-να, και μελετάται με το μικρο-σκόπιο. Η μέθοδος αυτή όνο-μάζεται «βιοψία».

Μάτια. Η εξέταση τους απο-καλύπτει συχνά, όχι μόνον ο-φθαλμικές παθήσεις, αλλά και ασθένειες άλλων οργάνων του σώματος. "Αν π.χ. η κόρη δεν συστέλλεται κανονικά, σημαίνει ότι δεν λειτουργούν καλά ώρι-σμένα νεύρα και έγκεφαλικά κέντρα. "Αν ο εξεταζόμενος δεν μπορεί να κινήσει κανονικά τα μάτια του προς όλες τις διευθύνσεις, ο γιατρός καταλα-βαίνει ότι έχουν προσβληθεί άλ-λα νεύρα ή μύς. "Επειτα πιέ-ζει τους βολβούς των ματιών, κι αν τους βολβό πολύ σκληρούς, υποπτεύεται πως μπορεί να πρόκειται περί «γλαυκώματος», και τότε εξεκριβάνει μετράντας την έσωτερική πίεση του βολβού με μία ειδική συσκευή, το «το-νόμετρο».

Με μίαν άλλη συσκευή, το «οφθαλμοσκόπιο», στέλνει μία δέσμη φωτός στο έσωτερικό του βολβού, κυττάζει μέσα κι' εξέταζει τα εξής ενδιαφέροντα στοιχεία: α) την κατάσταση των αιμοφόρων αγγείων του ματιού (απ' την οποία βγαζει συμπεράσματα και για τα ύ-πολοιπα αιμοφόρα αγγεία του σώματος). β) "Αν υπάρχουν θρόμβοι στις αρτηρίες ή στις φλέβες. γ) "Αν διακρίνονται πάνω στον αμφιβληστροειδή του ματιού ώρισμα χαρακτηρισ-τικά ίχνη διαβήτη, νεφρίτι-δος ή «πιέσεως». δ) "Αν στο σημείο της εισόδου του όπτι-κού νεύρου υπάρχουν μερικές αλλοιώσεις, που προδίδουν όγ-κο του εγκεφάλου, σφιλίδα ή άλλες σοβαρές ασθένειες.

Αυτιά. Εξετάζεται το έσω-τερικό τους με το «ωτοσκόπιο», που ρίχνει μέσα μία φωτεινή δέσμη. "Ετσι διακρίνονται τα άποστήματα κι' άλλες ανωμα-λίες. Με μίαν άλλη συσκευή με-τράται η ένταση της ακοής.

Μύτη. Κι' εδώ μία φωτεινή δέσμη επιτρέπει στο γιατρό να εξέταση το έσωτερικό των ρου-θονιών.

Στόμα. "Αν υπάρχει κάποιος ύποπτος όγκος στα χείλη, στη γλώσσα, κλπ., εξετάζεται με

τη μέθοδο της βιοψίας. Το ίδιο γίνεται για κάθε όγκο που θα διακρίνη ο γιατρός στο έσωτε-ρικό του λάρυγγος, εξετάζοντας το με το «λάρυγγοσκόπιο».

Δόντια. "Αν τα δόντια και τα ούλα παρουσιάζουν ανωμα-λίες, γίνεται ακτινοσκόπηση.

Λαιμός. Εξετάζεται με βιο-ψία κάθε ύποπτος όγκος. "Αν δεν λειτουργή κανονικά ο θυ-ρεοειδής αδην, γίνεται μέτρηση του «βασικού μεταβολισμού», της ποσότητας δηλαδή του ό-ξυγόνου που καταναλίσκει το σώμα υπό ώρισμένες συνθήκες. Σε περίπτωση δε που θα βρεθή πολύ αύξημένος ή ελαττωμένος ο μεταβολισμός, επιβάλλεται ή κατάλληλη θεραπεία.

Πνεύμονες. Εξετάζονται πρώ-τα με το «στηθοσκόπιο», με τη γνωστή δηλαδή ακουστική που χρησιμοποιούν όλοι οι γιατροί. "Ακολουθεί ακτινοσκόπηση ή ακτινογραφία (στην περίπτωση αυτή, μπορεί να εισαχθή προη-γουμένως στους πνεύμονες ένα ειδικό λάδι, που κάνει να δια-κρίνονται ευκρινέστερα οι σκιές τους). Τέλος, αν δυσκολεύεται στη διάγνωση, ο γιατρός χρησι-μοποιεί το «βρογχοσκόπιο», μία συσκευή που εισάγεται απ' το στόμα, κατεβαίνει ως τους πνεύμονες και του επιτρέπει να ιδη τι υπάρχει στο έσωτερικό τους (όγκος, ξένο σώμα, κλπ.). Με την ίδια συσκευή, μπορεί να πάρη ένα μικρό δείγμα πνευμο-νικού ιστού για βιοψία.

Καρδιά. "Αφού εξετασθή με το στηθοσκόπιο και με τις α-κτίνες Χ, γίνεται, αν χρειάζε-ται, ένα «ηλεκτροκαρδιογράφη-μα», που παρουσιάζει όλες τις ανωμαλίες των καρδιακών παλ-μών. Μπορεί ακόμη να εισαχθή από μία φλέβα ένας λεπτός σω-λήνας και να φθάση ως την καρδιά, για να πάρη ο γιατρός ένα δείγμα αίματος μέσα απ' αυτήν και να εξετάση πόσο ό-ξυγόνο περιέχει. Μία νεωτάτη διαγνωστική μέθοδος είνε η έ-ξηση: "Επειτα από μία ένεση ώ-ρισμένης χρωστικής ουσίας, ο γιατρός κάνει γρήγορες κι' άλ-λεπάλλινες ακτινοσκοπήσεις, παρακολουθώντας την κυκλοφο-ρία της ουσίας αυτής στην καρ-διά και στα αιμοφόρα αγγεία. "Ετσι ανακαλύπτονται διάφορες ανωμαλίες, που μπορεί να διορθωθούν μ' έγχείρηση.

Κοιλιά. "Αν υπάρχει διόγκω-σις του ήπατος, γίνεται ακτι-νοσκόπηση κι' εξέταση του αί-ματος για διάφορες χημικές ουσίες που παράγει το ήπαρ. Το ίδιο κι' όταν παρατηρηθή διόγκωσις της σπλήνας. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, ο γιατρός μπορεί επίσης να χώ-ση μία βελόνα μέσα σ' ένα κόκκαλο του στήθους, ή απορ-ροφήση λίγο απ' το μεδούλι του και να το εξετάση μικροσκοπι-κάς.

Στόμαχος και έντερα. Γίνε-ται ακτινοσκόπηση, αφού ο έ-ξεταζόμενος πάρη ένα ειδικό

φάρμακο (θειϊκόν βάριον), που βοηθιέ ώστε να διακρίνονται καλλίτερα τα πεπτικά όργανα. Για την ακτινοσκόπηση του πα-χέος έντερου, γίνεται προηγου-μένως κλύσμα μ' αυτή την ού-σια. "Όταν θέλη να εξετάση τα ύγρα του στομάχου, ο γιατρός τ' απορροφά μ' ένα σωλήνα που κατεβαίνει μέσα π' τον οισο-φάγο. Το «γαστροσκόπιο» είνε ένας παρόμοιος σωλήνας, αλλά μ' ένα μικρό ηλεκτρικό φως στην άκρη του, που επι-τρέπει στο γιατρό να ιδη το έ-σωτερικό του στομάχου. "Ετσι εξετάζεται και το παχύ έντερον με το «σιγμοειδοσκόπιο».

Κύστις και νεφροί. Εξετά-ζονται όπως το στομάχι και τα έντερα, με το «κυστοσκόπιο». Για την ακτινογραφία των νε-φρών, γίνεται προηγουμένως έ-νεση μίας χρωστικής ουσίας που χρωματίζει τις έκκρισεις τους.

Μήτρα, κλπ. Με ειδικές εξέ-τάσεις ανακαλύπτονται διάφο-ρες γυναικολογικές παθήσεις ή καρκινώδεις όγκοι.

Ακρα. "Αν το πόδι δεν ά-ναπηδήση, όταν ο γιατρός χτυ-πήση μ' ένα σφυράκι κάτω απ' το γόνατο, είνε ίσως ένδειξης πολιομυελίτιδος ή άλλης παθή-σεως του νωτιαίου μυελού. "Απ' τη θέση που παίρνουν τα δα-κτύλα του ποδιού υπό ώρισμέ-νες συνθήκες, ανακαλύπτονται οι όγκοι του εγκεφάλου. Τα εί-σθητήρια νεύρα δοκιμάζονται με μία καρφίτσα, με τη θερμό-τητα και το κρύο και με τους παλμούς ενός διαπασών. "Όταν υπάρχουν κυκλοφοριακές ανω-μαλίες στις αρτηρίες του πο-διού, μετρώνται οι παλμοί κι' η πίεσις του αίματος με ειδική συσκευή.

Έγκεφαλος και νωτιαίος μυελός. Με μία κούφια βελόνα, διοχετεύεται αέρας στο έσωτε-ρικό του κρανίου, για ν' ανοί-ξουν οι πτυχές του εγκεφάλου και να φανη με την ακτινοσκό-πηση κάθε ανωμαλία του. Ο «ηλεκτροεγκεφαλογράφος» κα-

ταγράφει τους ηλεκτρικούς παλ-μούς του και βοηθιέ στη διά-γνωση της επιληψίας, των όγ-κων, κλπ. Με την εξέταση λίγου εγκεφαλονωτιαίου υγρού, που αφαιρείται με μία βελόνα μέσα απ' τη σπονδυλική στήλη, ανα-καλύπτονται διάφορες ασθέ-νειες, όπως η πολιομυελίτις, ή σύφιλις και ή φυματίωσις.

Αίμα. Η μικροσκοπική εξέ-ταση του αίματος αποκαλύπτει την αναιμία, τη λευχαιμία, τον καρκίνο των όστων και του λεμ-φικού συστήματος κι' άλλες πα-θήσεις. "Εξ άλλου, γίνεται χη-μική εξέταση του αίματος για σάκχαρο στο διαβήτη, για ά-σθένειες στις παθήσεις των ό-στων, και για όξυνση ή διο-ξείδιον του άνθρακος σε διάφο-ρες μορφές κώματος.

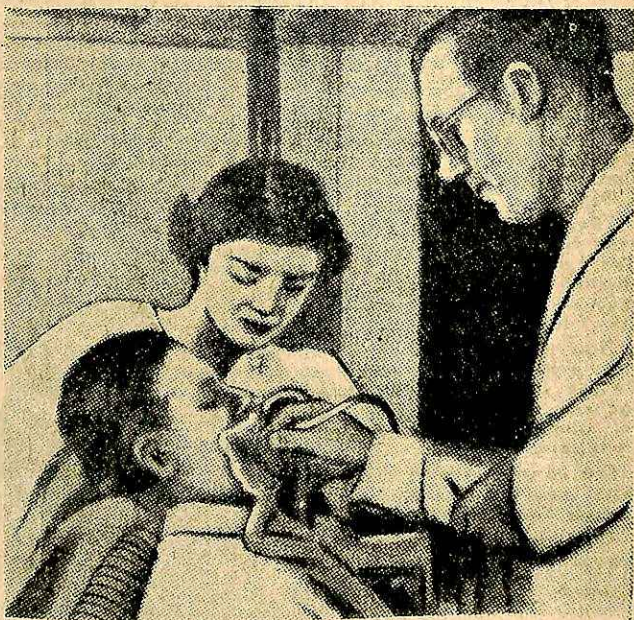
•••

Έγχειρήσεις για τόν ιδρώτα

Ο υπερβολικός ιδρώς είνε μία απ' τις ένοχλητικότερες ανωμαλίες του οργανισμού μας. Συχνά όφειλεται σε υπερβολική διεγερση του συμπαθητι-κού νευρικού συστήματος. Σε περι-πτώσεις που ο ιδρώς είνε τόσοσ πολ-λός ώστε ν' αποτελέη κίνδυνο για την υγεία και τη ζωή, πρέπει να γίνη ει-δική χειρουργική επέμβασις στο συμ-παθητικό σύστημα. Ένα σύμπτωμα αυτής της καταστάσεως είνε το με-λάνισμα των δακτύλων χεριών και ποδιών, όφειλομένο σε σπασμό των αιμοφόρων αγγείων. Ένας χειρούρ-γος, που έκαμε την παραπάνω έγχει-ρση σε 61 άτομα, αναφέρει ότι οι 23 απ' αυτούς έπαυσαν πιά να ιδρώ-νουν — έκτός μόνον όταν ο καιρός είνε πολύ ζεστός.

Ηλεκτρική βούρτσα των μαλλιών

Πρώτος εξελεσμένος του ηλεκτρικού βουρτσώ είνε η νέα βούρτσα των μαλλιών, που ονομάσθηκε «βιταμ-πρωτ». Έχει τέσσερις σειρές τριχες από νάυλον, που κινούνται προς άν-τιθέτες διευθύνσεις 1250 φορές στο λεπτό κι' έτσι κάνουν ένα πρώτης τάξεως μασάζ των τριχών της βούρ-τσας. Η κίνηση των τριχών της βούρ-τσας γίνεται μ' ένα «σ-υρ» κι' ελα-φρό ηλεκτρικό μοτέρ, έκατεστημένο στο έσωτερικό της βούρτσας.

ΑΝΔΡΑΥΝΟ ΤΡΥΠΑΝΙ

Όσοι έχουν περάσει απ' την πολυθρόνα του όδοντοίατρου, ξέρουν κα-λά τόν έντονο φόβο που εμπνέει το τρυπάνι του. Ο νέος όμως αλ-λός τύπος τρυπανιού συνδέεται μ' ένα δοχείο που περιέχει μίγμα όξει-δίου του αλουμινίου και αερίου μονοξειδίου του άνθρακος. Το μίγμα αυ-τό έξουδετερώνει τόν πόνο. Γύρω απ' το στόμα του, ο πελάτης φορέι ένα λαστιχένιο «φίμωτρον», συνδεδεμένο με μία αντίλη που απορροφά τη σκόνη του όξειδίου του αλουμινίου και τα τρίμματα του δοντιού.

Η ψυχή άρρωσταίνει ΤΟ ΣΩΜΑ

Ένα «παρχυράκι» στο στομάχι

Θάχετε σίγουρα τη γνώμη ότι, ή ανακάμψις της στενής σχέσεως της ψυχικής καταστά-σεως του ανθρώπου με τη σω-ματική του υγεία, μέχρι του ση-μείου ώστε να προκαλούνται άρρωστίες απ' αυτή την αίτια, άποτελεί μία πρόσφατη ιατρι-κή πρόοδο της έποχής μας. Κι' όμως ο Ιπποκράτης, ο «πατέρας της Ιατρικής», κα-θώς και πολλοί απ' τους μαθη-τάς του, είχαν κάμει πολυάριθ-μες και συστηματικές παρατη-ρήσεις γύρω απ' αυτή τη σχέση των νευροψυχικών διαταραχών με τα φυσικά συμπτώματα, πρίν από 2.000 χρόνια. Και τονίζαν ότι «το σώμα κι' ή ψυχή πρέπει να θεραπευώνται συγχρόνως».

Σ' αυτές λοιπόν τις βάσεις στηρίζεται σήμερα ή «ψυχωσω-ματική» ιατρική. Θεωρεί τόν άρ-ρωστο περισσότερο σαν ανθρώ-πινο πλάσμα παρά σαν συλλο-γή διαφόρων οργάνων και μελε-τά ή συνεργασία σώματος και πνεύματος στη δημιουργία των ασθενειών.

Τόν 19ον αιώνα, είχαν συμ-βή δυο σπουδαία ιατρικά γεγο-νότα: Ο Παστέρ απέδειξε ή μικροβιακή προέλευσι πολλών ασθενειών κι' ο Βίρχοφ τη σχέ-σι διαφόρων ανωμαλιών του σώ-ματος με τις έσωτερικές μετα-βολές των κυττάρων. Η επί-δρασις λοιπόν αυτών των δυο ανακαλύψεων έκαμε τους για-τρούς να περιορίσουν μόνο στο σώμα τις έρευνές τους για τις αίτιες των ασθενειών.

Ωστόσο, το πρώτο θετικό στοιχείο ότι το πνεύμα και το σώμα δεν είναι ανεξάρτητα με-ταξύ τους, όφειλετο στην τυ-χαία έκρηξι ενός κυνηγετικού ό-πλου, που συνέβη το 1822.

Ένας Γαλλοκαναδός κυνηγός 18 ετών πληγώθηκε τότε σοβα-ρά. Τα σκάγια του άνοιξαν μία τρύπα ως το στομάχι. Ένας χειρούργος του έρραψε το τραύ-μα, όσο καλλίτερα μπορούσε. Αλλά τα μέσα που διέθετε ή-σαν ελάχιστα, κι' εξ άλλου εί-χαν καταστραφή πολλοί ίσιοι. "Ετσι, διασώθηκε μόν ο κυνη-γός, αλλά δεν έκλεισε ποτέ τε-λειώς ή πληγή του.

Έμεινε στη θέση εκείνη ένα «παρχυράκι», απ' όπου μπο-ρούσε κανείς να παρακολουθήση ή λειτουργία του στομάχου: τις κινήσεις του, τις αντιδράσεις του σε διάφορες τροφές, τις έκ-κρίσεις του και τη γενική επί-δρασι των νευροψυχικών διατα-ραχών στη λειτουργία της πέ-ψεως. Ο Αμερικανός χειρούρ-γος Ουίλλιαμ Μπωμόν, που παρακολουθούσε την εξαιρετική αυτή περίπτωση, παρέτηρησε ότι ή διάθεσι του κυνηγού έπη-ρέαζε πολύ ό,τι συνέβαινε μέ-σα στο στομάχι του.

Έξεδωκόντα χρόνια άργότερα, ο διακεκριμένος Ρώσος φυσι-ολόγος Παυλώφ πειραματίσθηκε με σκυλιά, για ν' αποδείξη ά-ναμφισβήτητα τη σχέση της ψυ-χικής καταστάσεως με τη λει-τουργία του στομάχου.

Τέλος, δυο Αμερικανοί για-τροί, οι άδελφοί Γουόλφ, είχαν την ευκαιρία να μελετήσουν την περίπτωση ενός άρρωστου, που είχε στο μέρος του στομάχου μία τρύπα από συρίγγιον. Ο-ταν ο άνθρωπος αυτός κοκκί-νι-

ζε για όποιοδήποτε λόγο, πα-ρουσίαζε το ίδιο κοκκίνισμα και το τοίχωμα του στομάχου του. Όταν τρώαζε ή άγωνιούσε, χλωμίαζε το στομάχι του όπως και το πρόσωπό του.

Πενήντα ετών έρευνες έπεισαν πιά και τους πιο δυσπιστους ότι οι συναρτηματικές διατα-ραχές, ο φόβος, ο θυμός, ή θλίψις, κλπ., προκαλούν την έκ-κρισι περισσότερας όρμνης απ' τους επινεφρίδιους αδένες. Κι' ή ουσία αυτή έπιδρά στο συμπαθητικό νευρικό σύστη-μα, έπιταχύνει ή λειτουργία της καρδιάς και το ρυθμό της αναπνοής, αύξάνει την πίεσι του αίματος και την απόδοσι ένερ-γείας των μυών.

Συνήθως, τα σωματικά αυτά συμπτώματα είναι παροδικά και διαρκούν μόνον όσο και ο έρεθισμός που τα προκάλεσε. Σε μερικές όμως περιπτώσεις, οι ανωμαλίες μένουν μόνιμες κι' απαιτούν ειδική θεραπεία.

Μία απ' τις πιο συνηθισμένες συνέπειες των νευροψυχικών δια-ταραχών είναι ένα είδος πονο-κέφαλου που έχει ψυχική προέ-λευσι. Τον παθαίνουν αρκετά συχνά οι άνθρωποι που κουρά-ζονται πολύ, άγωνιούν και δεν κοιμούνται αρκετά.

Χαρακτηρίζεται από ένα συν-αίσθημα πιέσεως ή βάρους, σαν να κρατά κανείς ένα φορτίο πάνω στο κεφάλι του. Άλλοι νιώθουν σαν ένα κενό μέσα στο κρανίο τους, άλλοι δοκιμάζουν την έντονησ ό,τι θα σκάση το κεφάλι τους κι' άλλοι χάνουν κάθε ενδιαφέρον για την καθη-μερινή ζωή. Το περίεργο είνε ότι, σε πολλές περιπτώσεις, ο πονοκέφαλος αυτός είνε δυνα-τώτερος το πρωί κι' εξασθενίζει πρὸς το βράδυ.

Δεν ύποχωρεί με φάρμακο ή με άλλα θεραπευτικά μέσα, αν δεν λείψη πρώτα ή ψυχική αί-τια που τόν προκαλέσε. Συχνά δε ή αίτια αυτή είνε άγνωστη στον ίδιο τον πάσχοντα, και χρειάζεται πολλή έπιμονή κι' ύ-πομονή εκ μέρους του ψυχιά-τρου που θ' αναλάβη να την ά-νακαλύψη.

Υπάρχει ή γνώμη ότι ανή-κουν σ' αυτή την κατηγορία κι' οι πονοκέφαλοι που εκδηλώνου-νται κανονικά σε ώρισμένες ήμέ-ρες, π. χ. τα Σάββατοκύριακα, τις γιορτές, κλπ. "Αλλά κι' ο πονοκέφαλος που έπακολουθει συχνά έπειτα από ένα γλέντι, χορό ή πάρτυ, και που αποβί-χεται συνήθως στη ζέστη του θε-ριού περιβάλλοντος, στους καπνούς περιβάλλοντος, έχει και στόν κακό αερισμό, έχει άλλον ψυχική προέλευσι. Τον προκαλούν δηλαδή ή εξάσις κι' ή κούρασις.

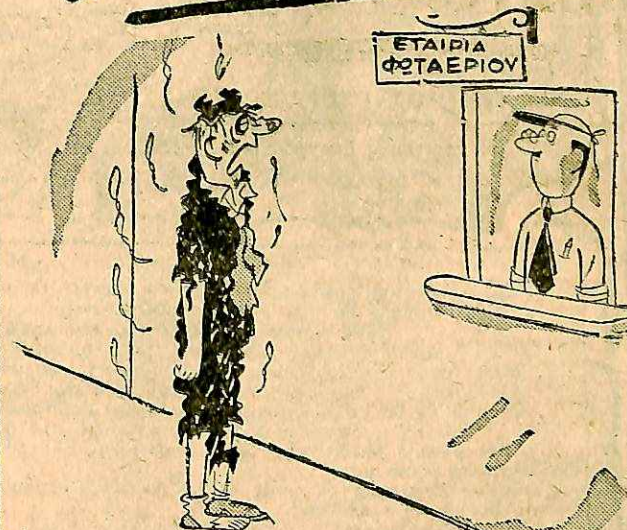
Ο πονοκέφαλος αυτού του είδους είνε βέβαια ένοχλητικός, αλλά δεν έχει καμμία επίδρασι στην υγεία, ούτε και παρεμπο-δίζει καθόλου την έργασία ή τις διασκεδάσεις.

•••

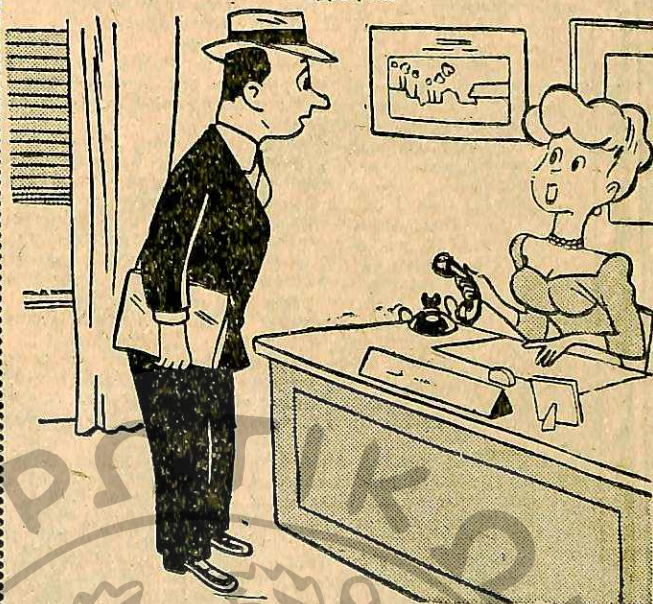
Φαρμακευτικοί κήποι

Ένας Ρουμάνος χωρικός, ο δό-κτωρ Κόσλα, έκατεστημένος στις Ηνωμ. Πολιτείες, είχε την έμπνευ-σι να καλλιέργηση στον κήπο του, στο Άρκανσας, όχι λουλούδια ή λαχανί-κα, αλλά φαρμακευτικά φυτά, απ' τα κα, άλλα φαρμακευτικά ποσότη-όποια απαιτούνται μεγάλες ποσότη-τες κάθε χρόνο για την παραγωγή διαφόρων φαρμάκων. Προτιμά ιδίως τα φυτά που δίνουν τη μέλλαντόνα, τα σπαραγγίον την έργοτινη και τη ντιζιταλίνη. Φαίνεται δε ότι ή ιδέα ντιζιταλίνη. Φαίνεται δε ότι ή ιδέα του σημείωσε πολλή έπιτυχία, και γι' αυτό δίνει τώρα μαθήματα στους κη-κτητές, σ' ένα γεωργικό κολλέ-γιο, για να δημιουργήσουν κι' αυτοί τέτοιες έπιτερείς φυτείες.

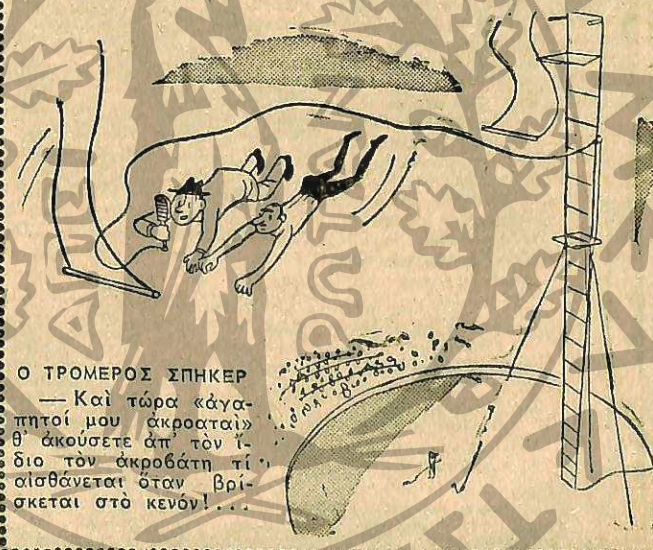
Τελωτοθεραπεία

— "Ηρθα να σας πω πως οι σωλήνες του γκαζιού στο σπίτι μου, έχουν κάποια διαρροή!...

— Ο κύριος διευθυντής λέει πως δεν θα μπορέση να γευ-ματίση μαζί σας, γιατί έχει πολλή δουλειά. "Εγώ όμως δεν έχω καθόλου!...

— Και τώρα «άγα-πητοί μου ακροαταί» θ' ακούσετε απ' τόν ί-διο τόν ακροβάτη τί σί-σθάνεται όταν βρί-σκεται στο κενόν!...

Ο ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΟΣ

Καθηστέ, είπε ο κλητήρας στον Μωρίς. Ο κύριος προσώ-
παρχης θα σας δεχτεί σε λίγα λεπτά.
Εξαφνα άνοιξε μία πόρτα και εμφανίστηκε μια
δακτυλογράφος, κρατώντας μερικά χαρτιά, τα οποία
έδωσε στον κλητήρα για να το υπογράψει ο διευθυντής. Ενώ
μιλούσε μαζί του, ο Μωρίς θαύμαζε τις αρμονικές γραμμές
της, τα ξανθά μαλλιά της, το κομψό και σοβαρό ντυσίμο της.
Επειτα η δακτυλογράφος ξαναγύρισε στο γραφείο της.
Τότε μόνο ο Μωρίς είδε το πρόσωπό της. Σηκώθηκε άμέσως
και την πλησίασε:

— Συγγνώμη!... της είπε. "Αν δεν άπατάμαι... είσθε
ή δεσποινίς Μπιάνκα!

— Ω, Μωρίς!... Είσαι σύ; φώναξε η νέα.
Και ξαναθυμήθηκαν το παρελθόν που τόσο είχαν αγαπήσει.
Μα χωρίς να έπειτα ξαφνικά, μοιραία.

— Όποτε λοιπόν θα εργασθήτε εδώ; ρώτησε η νέα.
— Ναι... πιστεύω... είπε ο Μωρίς.
— Τι ώραία! Θα βλέπαμε όλοένα...

Μερικές μέρες αργότερα, ο Μωρίς Κορντέ είχε εγκατα-
σταθεί σ' ένα από τα γραφεία της μεγάλης αυτής εταιρείας.
Το μέλλον του ήταν εξασφαλισμένο. Είχε ξαναβρεί τη Μπιάν-
κα, εργαζόταν κοντά της...

Μα γιατί ήταν τόσο μελαγχολικός; Είχε αισθανθεί ότι αγα-
πούσε πάλι την Μπιάνκα και είχε σκεφθεί μάλιστα να την
παντρευτεί. Αλλά είχε μάθει ξαφνικά ότι η Μπιάνκα ήταν
παντρεμένη. Του το είχε πη η ίδια, ένα βράδυ.

— Ναι, είμαι παντρεμένη... "Όσο σκέφτομαι ότι θα
μπορούσε να ήσουν εσύ ο άντρας μου!... Θυμάσαι;...
Πάντως, αυτό δεν θα μας εμποδίσει να μείνουμε καλοί φίλοι...
Μα ούτε να βλέπουνται μπορούσαν. Απαγόρευε ο προσώ-
παρχης τις σχέσεις μέσα στα γραφεία.

Ο Μωρίς είχε αρχίσει να εργάζεται κάτω από τον εφιάλ-
τη της απειλής αυτής.
Το βράδυ, όταν τελείωνε η εργασία τους, ο Μωρίς δεν
μπορούσε και πάλι να ιδεί ιδιαίτερας την Μπιάνκα, να της
μιλήσει. Γιατί ένας ωραίος νέος — ο άντρας της προφανώς —
την περίμενε στην εξώπορτα και την έπαιρνε μαζί του.

— Ένα πρωί ο Μωρίς πήρε την απόφαση να ριφωκινδυνεύ-
ση... Με μερικά χαρτιά στο χέρι, ώστε να έχη κάποια πρό-
φαση για να κυκλοφορήσει στα γραφεία, βγήκε, για να συ-
ναντησή, με κάθε τρόπο, τη Μπιάνκα και να της μιλήσει...
Δεν ήταν εύκολο αυτό. Ξέροντας όμως, περίπου τις ώρες της
υπογραφής των εγγράφων, περίμενε σ' ένα κατάλληλο σημείο,
διαλεγμένο από πριν. Προσποιούνταν ότι είχε σταματήσει εκεί
για να εξετάσει τα χαρτιά που κρατούσε. 'Επί τέλους, φά-
νηκε η Μπιάνκα.

— 'Εσύ!... είπε έκπληκτη, όταν αντίκρισε το νέο.
— Ναι, εγώ, Μπιάνκα. Δυσόλογια μόνο! Πρέπει να σου
μιλήσω απόψε οπωσδήποτε.

— Η νέα δίστασε λίγο και κατόπιν απάντησε:
— 'Αδύνατον. Ο άντρας μου έρχεται και με παίρνει κά-
θε βράδυ. Είναι τρομερά ζηλιάρης...

— Μα είναι ανυπόφορο αυτό το μαρτύριο να ζω κοντά
σου και να μη μπορώ να σου μιλήσω...
— Μη μιλάς τόσο δυνατά, προς Θεού!...

— Πες μου τότε θα μπορούσα να σε ιδω έξω;
— Δεν ξέρω... Φύγε... Είναι τρέλλα αυτό που κάνεις...
Κάποιος έρχεται! 'Αντίο!...

Και η Μπιάνκα έφυγε βιαστικά. Ο Μωρίς γύρισε στο
γραφείο του απελπισμένος κι' άφοσιώθηκε στη δουλειά για
να μη σκεφτείται. Όταν βγήκε από το γραφείο, είδε τη Μπιάν-
κα ν' απομακρύνεται με τον ωραίο σύζυγό της.

— «Όχι δεν μπορεί να εξακολουθήσει αυτή η ζωή!» σκέ-
φτοταν ο Μωρίς ένα πρωί, πηγαίνοντας στο γραφείο του.

Εργάζονταν στην 'Εταιρεία από ένα μήνα και όμως δεν
είχε αλλάξει παρά ελάχιστες βιαστικές λέξεις με τη Μπιάν-
κα. Κάπου - κάπου, η νέα του χαμογελούσε από μακριά. 'Αλ-
λά δεν του άρκούσε πια η μικρή αυτή ικανοποίηση.

Του είχε φανη επανειλημμένως ότι διέκρινε στα μάτια της
Μπιάνκας μια σκιά μελαγχολίας. Θα μπορούσε να όρκιστη
ότι επιθυμούσε κι' αυτή να τον δει από πιο κοντά... Τότε

Διδαγματικό διήγημα

λοιπόν γιατί δεν δεχόταν το ραντεβού;
Είχε επιχειρήσει να την συναντήσει μόνη έξω από το
γραφείο. Χαμένος κόπος! Ο σύζυγός της βρισκόταν πάντα
εκεί, περιμένοντάς την.

Ο Μωρίς κατάλαβε ότι κινδύνευε το μέλλον του. "Αν ε-
ξακολουθούσε να τον βασανίζει έτσι ο έρωτάς του για τη
Μπιάνκα, δεν θα μπορούσε να εργασθή. Κι' αποφάσισε να τα
παιξη όλα για όλα και να επιχειρήσει να εξηγηθή με τη
Μπιάνκα.

Την άλλη μέρα την περίμενε στο διάδρομο, κρατώντας
διαφόρους λογαριασμούς. Η Μπιάνκα εμφανίστηκε σε μερικά
λεπτά. Βλέποντάς τον έκανε μία χειρονομία φοβισμένη.

— Μα δεν καταλαβαίνεις ότι δεν μπορώ να ζήσω πια
χωρίς εσένα; της είπε. Σ' αγαπώ!... 'Ακουσέ με επι-
τέλους!

— Όχι, όχι! Μη ξεχνάς ότι διακινδυνεύεις τη θέ-
σι σου, του είπε η νέα.

— Δεν με ενδιαφέρει πια για τη θέση μου!... Θέλω
έσένα, έσένα μόνο...

Η Μπιάνκα κύτταξε τον Μωρίς με μία γλυκειά τα-
ραχή.

— Μωρίς!... ψιθύρισε.
'Εκείνος την τράβηξε στην αγκαλιά του περιφρο-
νώντας κάθε κανονισμό. Η Μπιάνκα συγκινήθηκε, έκλεισε τα
μάτια της και πρότεινε τα χείλη της.

Την ίδια στιγμή έμπαινε ο προσωπάρχης αυστηρός κι'
άσφογος. Όταν είδε το αγκαλιασμένο ζευγάρι έμεινε σαν
απολιθωμένος από την έκπληξη. Ξαφνιασμένος ο Μωρίς ά-
νοιξε το στόμα του κι' άφησε τα χαρτιά να του πέσουν, με τα
μάτια κορφωμένα στον προϊστάμενο. Ο προσωπάρχης φώ-
ναξε αυστηρά στην Μπιάνκα:

— Ελάτε μαζί μου, δεσποινίς. "Όσο για σάς, κύριε
Κορντέ, θα σας καλέσω σε λίγο.

Ο Μωρίς μπήκε στο γραφείο του, αναστατωμένος. Θα
ήθελε να μάθει, τι θα γινόταν. Αλλά δεν συνέβη τίποτε.

Στις 6 κατάρθωσε να συναντησή στην εξώπορτα τη
Μπιάνκα, μόνη, αυτή τη φορά.

— Τι έγινε, λοιπόν;... τη ρώτησε ανήσυχος.

— Το χρωστάς σε μένα, που δεν απολύθηκες άμέσως,
του απάντησε εκείνη. Για να σώσω όμως τη θέση σου, αναγ-
κάσθηκα να δεσμεύσω το μέλλον σου...

— Το μέλλον μου;... είπε ο Μωρίς μ' άπορία.

— Ναι, βεβαίως μαζί μου, το έκαμες γιατί σου είχα απαν-
τήσει εκείνη τη στιγμή ότι δέχομαι να γίνω γυναίκα σου.

— Μα δεν είσαι παντρεμένη, Μπιάνκα;

— Όχι, αγάπη μου. 'Ηρθε η στιγμή να σου φανερώσω
την μικρή μου άπατη. Δυσπιστούσα, θυμόμουν πώς είχε
τελειώσει η πρώτη μας περιπέτεια... 'Επενόησα λοιπόν έναν
ανύπαρκτο σύζυγο για να σε κρατήσω σ' απόσταση. 'Αλλ'
ο έρωτάς σου αναστομάτισε τον φραγμό που είχα υψώσει
μεταξύ μας. Και, όπως βλέπεις, είμαι τώρα τρισευτυχισμένη
...γιατί θέλεις να με παντρευτείς... Δεν είναι έτσι;

— Μα βέβαια! απάντησε ο Μωρίς χαλισμένος ακόμα.
Πες μου όμως... Ποιος ήταν εκείνος, ο νέος, ο δίδεν σύζυ-
γός σου, που έρχονταν και σ' έπαιρνε κάθε βράδυ;

— Ο αδελφός μου. Τον είχα παρακαλέσει εγώ να έρχεται
επίτηδες για να μη με βρης ποτέ μόνη. 'Α, νάτος! 'Ελα
μαζί μου, πιστεύω ότι έφτασε η στιγμή να σου γνωρίσω τον
κουνιάδο σου!...

P. ZENTY

νεις, Μισέλ; "Υποφέρω μαρτύρια κολασμένων!... "Η γυναίκα αυτή πρέπει να γίνει δική μου. Θα την σφίξω στην αγκαλιά μου κι' αν ακόμη χρειαστή να κολυμπήσω στο αίμα για να πραγματοποιήσω το σκοπό μου.

Ο Μισέλ τον άκουγε σιωπηλός. Ήταν απόλυτα σίγουρος ότι η ιστορία αυτή θα τελείωνε πολύ άσχημα, πολύ τραγικά για το «τρελλό αρόχοντοπουλο», όπως αποκαλούσε τον κύριο του.

— Ας μη χάνουμε λοιπόν καιρό είπε ο Τρεβίλ. Κάθε μέρα που περνάει μεγαλώνει το βάσανό μου. "Ας φροντίσουμε κι' οι δυο να μάθουμε ως αύριο, το πολύ, πού εστίσαν τη φωλιά τους οι νεόνυμφοι. Όταν το μάθουμε αυτό δεν σε χρειάζομαι πιά. Θα πάρης ένα γεύσιο ποσό και θα το ρίξεις στο γλέντι. Σύμφωνοι;

— Σύμφωνοι, κ. υποκόμης.

★

Την άλλη μέρα, ο Τρεβίλ δεν είδε τον καμαριέρη του ως το μεσημέρι. Ο Μισέλ είχε φύγει πολύ πρωί από το σπίτι.

Ο υποκόμης γευμάτισε στο πόδι και ξάπλωσε σε μια πολυθρόνα. "Απ' τις ενέργειες που έκανε ο ίδιος δεν βγήκε το παραμικρό. Όλες του οι ελπίδες στηρίζονταν πια στο Μισέλ. Άλλα ο Μισέλ δεν φαινόταν κι' οι ώρες περνούσαν.

— Δεν αντέχω πιά!... φώναξε ο νεαρός υποκόμης. Το σπίτι με πνίγει!... Πρέπει να πάω και ν' αποκτηνωθώ απ' το μεθύσι, για να ήσυχάζω. Μά δεν είναι ώρα για τέτοιες τρέλλες. Ας βγώ και θα κάμω μια βόλτα, όσο να γυρίσω αυτό το ζώον ο καμαριέρης μου. Πού στο διάβολο γυρίζει απ' το πρωί; Ασφαλώς δεν θα κατάρωσε να μάθω τίποτα απούλουτος. Τίποτε, πού να τον πάρω ο διάβολος!...

Άφησε ένα σημείωμα για το Μισέλ στο γραφείο του και βγήκε στο δρόμο. Μέσα στη ζωηρή κίνηση των boulevardeών ξεχάστηκε λίγο κι' ηρέμησε.

Σκέφθηκε για μια στιγμή να πάη στο σπίτι του Ζωρζ Μπονυ για να του περάση η ώρα. Μά άλλαξε αμέσως γνώμη.

«Οχι, δική μου να μείνει. Θα πιά και θ' αρχίσω, κατά την όληθρα συνήθεια που έχω, να φλυαρώ. "Οχι, ο Μπονυ δεν πρέπει να μάθω τι σχεδιάζω. Κάτι του είπα περί άπαγωγής, αλλά το πήρε γι' αστέιο. Τόσο το καλύτερο. Χρειάζεται μουσικότητα. Ποιός ξέρει; "Ισως να βρεθώ στην ανάγκη να χρησιμοποιήσω το πιστόλι μου»...

Ο ήλιος είχε βασιλέψει κι' έπεφτε το βράδυ όταν αποφάσισε να γυρίση σπίτι του. Ήταν πολύ όργισμένος έναντιον του Μισέλ.

Όταν έφτασε στο μέγαρό του ρώτησε άμέσως για τον καμαριέρη του. Τον πληροφορήσαν ότι δεν είχε γυρίσει ακόμα. Πραγματικά το σημείωμα πουχε αφήσει βρίσκονταν ακόμα πάνω στο γραφείο του. Ένοιωσε το θυμό να τον πνίγη και βγήκε στο μπαλκόνι για ν' αναπνεύση το δροσερό αέρα της νύχτας.

Είχε νυχτώσει για καλά όταν διέκρινε στο βάθος του δρόμου το Μισέλ. Το θυμό του τον διαδέχτηκε η ανυπομονησία. Μη μπορώντας να συγκρατηθή έτρεξε κάτω και βγήκε στο δρόμο. Μιά λέξη βγήκε από το στόμα του, μία και μόνη λέξη, γεμάτη αγωνία:

— Λοιπόν;...

Ο Μισέλ του έγνεψε καταφατικά και ψιθύρισε:

— Έμαθα!...

Αυτή η απάντηση ήταν η σωτηρία του. "Αν άπαντούσε αρνητικά, ο Τρεβίλ θα τον άρπαζε απ' το λαιμό και θα τον πνίγνε, καταμεσίς του δρόμου, χωρίς σκότα, χωρίς έλεος.

Ίκανοποιημένος ο υποκόμης τον άρπαξε απ' το μπράτσο και τον έσυρε μέσα στο σπίτι. "Ανέβηκαν γρήγορα - γρήγορα τις σκάλες και μπήκαν στο γραφείο.

Ο Τρεβίλ τρελλανιόταν από ανυπομονησία.

— Λέγε, λέγε άμέσως, φώναζε στον καμαριέρη. Τί έμαθες; Πού είναι; Γιατί χάθηκες όλη μέρα;

— Δεν ήταν τόσο εύκολο, κύριε. Σας παρακαλώ να κάμετε λίγη υπομονή και να μ' ακούσετε.

— Ξέρεις πού βρίσκονται; Ξαναρώτησε με φωνή υποκόμης ο υποκόμης.

— Και βέβαια το ξέρω.

— Πού;

— Στο χτήμα της κ. Γκρεβίλ, κοντά στο Σκώ.

— Τόσο κοντά; Περιφώνη!... Σε δυο-τρεις μέρες θαχουμε τελειώσει. Λοιπόν;

— Η κ. Γκρεβίλ έχει εκεί μια μικρή αγρόταυλη. Γύριζε όλη μέρα για να το μάθω. Μά του κάκου κοπίαζε. Κατέφυγα τότε σ' ένα φίλο μου που έχει γκαράζ κοντά στο σπίτι της κ. Γκρεβίλ. Κι' αυτός βρήκε το σωφάρ που μετέφερε τους νεόνυμφοι στην έξοχη. Τον «ψάρεψα» καταλλήλως κι' έμαθε ο,τι θέλαμε. Έννοείται πως η έπιτυχία αυτή μου στοίχισε ακριβά. Πλήρωσα στο γκαράζιέρη ένα άρκετά στρογγυλό ποσό...

— Δεν θέλω ν' ακούσω πόσα. Θα σου δώσω διπλάσια απ' όσα σου υποσχέθηκα. Λέγε μου μόνον το καθετί πουμάθεσ. Ποιός μένει στο χτήμα;

— Ο σωφάρ δεν είδε παρά μια υπηρέτρια κι' ένα γέρο χωρικό που τους υποδέχτηκαν. "Ισως ο γέρος να είναι ο φύλακας του σπιτιού. Πρόκειται για ένα σπιτάκι διάροφο, λευκό, τριγυρισμένο από φλαμουριές.

— Υπάρχουν άλλες άγροικίες γύρω;

— Ναι, αλλά σε άρκετη απόσταση.

— Μ' άλλα λόγια μπορώ να δράσω, σίγουρος εκατό τοις εκατό για την έπιτυχία;

— Αναμφιδόλως, κύριε.

— Μπράβο, Μισέλ!... Είσαι ο πιο πιστός μου υπηρέτης. Σε σένα θα χρωστάω την εύτυχία μου. Αύριο το πρωί θα πάρης ένα γεύσιο ποσό για τον κόπο σου.

Ο Τρεβίλ παραληρούσε από χαρά:

— Στο Σκώ!... Δυο βήματα έξω απ' το Παρίσι... Πολύ κοντά και πολύ απόμακρο... ο,τι χρειάζεται ακριβώς... Μά την πίστι μου, αν δεν εινε μαζί μου ο Θεός εινε όμως με το μέρος μου ο Διάβολος, κι' αυτός αξίζει κάτι περισσότερο απ' τον Επουράνιο Πατέρα... Έγινε, Μισέλ!... Η Ρόζα εινε δική μου!... Ναι, όμως κι' όλες σ'α χείλη μου τη γλίσσα των φιλιών της...

νοιώσω την ανατριχίλα των χαδιών της... Είμαι μεθυμένος από εύτυχία... Ζήτη ή ζωή!...

★

Ο ούρανός εινε βαρεία συννεφιασμένος. Μιά λεπτή, εκνευριστική βροχή δένει το Παρίσι, απ' το μεσημέρι της ημέρας αυτής. Τώρα πήρε να βραδιάζει.

Στο δρόμο που εινε το σπίτι της Ρόζας σπάνια περνά κανένας βιαστικός διαδότης.

Πάνω στο σπίτι βρίσκεται η κ. Γκρεβίλ με το μικρό εγγονάκι της.

Η μητέρα της Ρόζας διαβάζει κάποιο παλιό, ρωμαντικό, λοσιμνημένο μυθιστόρημα.

— "Οχι, ευχαριστώ, μουρμουρίζει. Κι' επειδή ο άστουφύλακας έξακολουθεί να τον κυττάζει ύπνια, προσθέτει:

— Περιμένο κάποιον φίλο μου. Ο άστουφύλακας του ρίχνει ένα τελευταίο βλέμμα κι' απομακρύνεται άργα.

Το μικρό παίζει κάτω στο χαλί, υπαρκτό στα πόδια της, ξέγνοιαστο.

Η κ. Γκρεβίλ αφήνει κάθε τόσο το διάβασμα, κλείνει τα βλέφαρά της και βυθίζεται σε σκέψεις: "Όλα πάνε καλά!... Η Ρόζα της παντρεύτηκε, οι άγωνίες της σταμάτησαν πιά. Κι' ο Φλεμάν; Η κ. Γκρεβίλ έδρει πολύ καλά ότι ο Έρρικος ζή. Ξέρει πολύ καλά ότι μια μέρα μπορεί να γυρίση. Μά αυτό δεν την φοβίζει πιά, δεν κάνει την καρδιά της να βαραινεί από αβάσταχτη στενοχώρια. Κι' αν γυρίση ο Φλεμάν θα βρη την καρδιά της Ρόζας κλειστή, κλειστή την πόρτα του σπιτιού της πιά πάντα. Υπάρχει βέβαια το παιδί. Άλλά και το χτήμα αυτό θα το χειριστούν, καλά, μητέρα και κόρη, τώρα που έχουν οίλους άφοσιωμένους.

— Όλα πάνε καλά!...

Αυτά συλλογίζεται η κ. Γκρεβίλ κι' ένας στεναγμός ανακουφιστός φουσκώνει το στήθος της.

— Δοξασμένο τ' όνομά σου, Θεέ μου!...

Κάτω απ' τη βροχή, στο πεζοδρόμιο, αντίκρυ στο φωτισμένο παράθυρο του σαλονιού που κάθεται η κ. Γκρεβίλ με το εγγονάκι της, ένας άνθρωπος έχει σταθή, άρκετη ώρα τώρα.

Ακίνητος σάν άγαλμα, διπλωμένος σ' ένα μαύρο πανωφόρι, με το γιακά σηκωμένο, το μπτόρ του κατέλλου ριχμένο ως τα φρύδια, έχει στυλωμένα έπιμονα τα μάτια του στο φωτισμένο παράθυρο.

Οι άραίοι διαβάτες που περνούν εμπρός του τον κυττάζουν παράενα, μα αυτός δεν προσέχει κανένα. Μονάχα το φωτισμένο εκείνο παράθυρο του σπιτιού της Ρόζας τον ενδιαφέρει, τον μαγνιτίζει, θαρρείς, και δεν ξεκολλάει το βλέμμα του στιγμή.

Περνά έτσι μια ώρα... Δυο ώρες...

Ο άνθρωπος που φαίνεται σάν να μαρμαρώσε σ' εκείνη τη στάση έχει γίνει μουσική. Ο γυρός του καπέλλου του σταθεί, σταγόνες πέφτουν από πάνω του, η βροχή θα τον έχη περάσει ως τα κόκκαλα! Κι' όμως φαίνεται σάν να μην ενδιαφέρεται, σάν να ριζώσε στη θέση εκείνη...

Ένας άστουφύλακας περνάει απ' το δρόμο. Τον βλέπει, του φαίνεται ύπιαση ή συμπεριφορά του και τον πλησιάζει.

— Ζητάτε τίποτα, κύριε;

Ο παράενοσ άνθρωπος πετάγεται σάν να ξυπνά από όνειρο.

— "Οχι, ευχαριστώ, μουρμουρίζει. Κι' επειδή ο άστουφύλακας έξακολουθεί να τον κυττάζει ύπνια, προσθέτει:

— Περιμένο κάποιον φίλο μου. Ο άστουφύλακας του ρίχνει ένα τελευταίο βλέμμα κι' απομακρύνεται άργα.

ταίο βλέμμα κι' απομακρύνεται άργα.

Ο άνθρωπος που άδιαφορεί για τη βροχή ρίχνει ένα βλέμμα γύρω του. Ο δρόμος εινε έρημος. Κατεβαίνει απ' το πεζοδρόμιο, διασχίζει το δρόμο και φτάνει εμπρός στην πόρτα του σπιτιού της Ρόζας. Στέκεται εκεί για λίγο ακίνητος κι' έπειτα σηκώνει το χέρι του, σάν να πρόκειται να χτυπήση το κουδούνι. Τό άγγίζει σχεδόν, αλλά την τελευταία στιγμή διατάζει και ξανακατεβαίνει το χέρι του...

Ξαναγυρίζει πάλι αντίκρυ, στο πεζοδρόμιο. Τα μάτια του καρφώνονται στο φωτισμένο τζάμι...

— Αν δεν ήταν σκοτάδι θαδλεπε κανείς τα μάτια αυτά γεμάτα άγωνία, γεμάτα πόνο και λαχτάρα.

Έξαφνα κάποιος φαίνεται πίσω απ' το τζάμι. Μιά γυναίκα. Η κ. Γκρεβίλ.

Ο άγνωστος ψιθυρίζει:

— Η μητέρα της!...

Θα μαντέψαν άσφαλώς οι άναγνώστες μας ποιός εινε ο άνθρωπος αυτός. Ναι, ο Έρρικος Φλεμάν, Μόλις έφτασε απ' τη Μασσαλία στο Παρίσι κι' έτρεξε στο σπίτι της Ρόζας.

Τό σπιτί του... Μά δεν τόλμισε να χτυπήση και να μπη μέσα. "Ήθελε να δη πρώτα τι γίνεται, να βεβαιωθεί.

Άλλά η Ρόζα δεν φαίνεται. Μάτια μουσκεψε τόσες ώρες μέσα στη βροχή.

Πού εινε η γυναίκα του;

Ασφαλώς δεν έχη πεθάνει. Η κ. Γκρεβίλ δεν φορούσε πένθιμο φόρεμα τη στιγμή που την αντίκρυσε μέσα από το τζάμι.

Η Ρόζα εινε επάνω άσφαλώς, κοντά στο παιδί τους...

— Αν χτυπούσε το κουδούνι;

Μά όχι, όχι, δεν έχει τό κουράγιο.

Τρεις τέσσερες φορές πλησίασε στην πόρτα και σήκωσε το χέρι του. Μά το κουράγιο του τον έγκατέλειπε την τελευταία στιγμή. Έτρεψε στη σκέψη ότι θα βρισκόταν μπροστά στη γυναίκα του έπειτα από τόσον καιρό, έπειτα από την προδοσία του.

Περισσότερο τον έκανε να διατάξη η σκέψη ότι θ' αντίκρυζε τη μητέρα της Ρόζας.

Η κ. Γκρεβίλ, η γυναίκα που είχε νοιώσει άμαρτωλό πόθο γι' αυτόν όταν τον πρωτογνώρισε — αυτό το είχε μαντέψει καλά τότε — η γυναίκα που άπόμεινε μια μέρα μισολιπόθυμη σχεδόν στην άγκαλιά του και που ένα φίλι του την είχε αναστατώσει, η γυναίκα αυτή, ήταν τώρα θανάσιμη, άδυσώπητη έχθρα του.

— "Οχι, όχι, δεν θα ήταν σωστό να πέση σάν βόμβα στο σπίτι αυτό που ήταν άλλοτε σπιτί του και πού τώρα άποτελούσε γι' αυτόν έχθρικό έδαφος...

Η ώρα είχε περάσει.

Ήταν βρεγμένος ως το κόκκαλο. "Ενοιώθε ενα δυνατό ρίγος.

«Πρέπει να φύγω», συλλογίστηκε.

Μά αισθανόταν τον άκατανίκητο πόθο να δη τη Ρόζα, να την αντίκρύση για μια στιγμή έστω...

Ξαναγύρισε στο πεζοδρόμιο κι' άρχισε να βηματίζει λίγα λεπτά. "Αναστάνεσε στο τέλος κι' απομακρύνθηκε, με το κεφάλι σκυφό.

— Αύριο!... Αύριο!... ψιθύρισε.

Είχε πάρει την απόφαση να μην δη τη Ρόζα, πριν έπικοινωνήση με κανένα γνωστό πρόσωπο. Θα μάθαινε έτσι τι συνέβη κατά το διάστημα της άπουσίας του, θα τον πληροφορούσαν για τις διαθέσεις της γυναίκας του και κατόπιν θα ένεργούσε καταλλήλως.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η συνέχεια.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Την 8 τρ. μηνός στον Ιερών ναόν του "Αγίου "Ιωάννου, έπί της όδοσ Βουλιαγμένης ο κ. "Αντ. Λάκος, έβάπτισε το άγοράκι του κ. Δημ. Ι. Πισιμίση και το όνόμασε "Ιωάννην.

Έκδόσεις

Υπό του κ. Κυριάκου Κοσμά έξεδθη σχολική μετάφρασις της α' ραψωδίας της «Οδυσσεΐας» του Ομήρου, με γραμματικές, συντακτικές κ.λ. παρατηρήσεις.

Κυκλοφόρησε το «ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ» του συγγραφέως Κώστα Μάνου, με τα δημοφιλέστερα ευρωπαϊκά και λαϊκά τραγούδια και άλλα καλλιτεχνικά πλούσια όλη. Περιέχει επίσης και ένα θαυμάσιο μουσικό κομμάτι.

Ο "ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΒΥΡΩΝ."

Η δραματική ζωή του Χάινε

Ενώ όλοι οι άνθρωποι έχουν γενέθλια μόνο μια φορά το χρόνο, ο μεγάλος Γερμανός λυρικός ποιητής Έρρικος Χάινε θα μπορούσε να γιορτάσει έξη φορές!... Πραγματικά, εινε άνεξακρίβωτη η ήμερομηνία κι' η χρονολογία της γεννήσεώς του, γιατί κατεστράφησαν από πυρκαγιά τα ληξιαρχικά βιβλία της πόλεως του Ντύσελντορφ όπου γεννήθηκε.

Ο ίδιος είχε δηλώσει, όταν παντρεύτηκε, ως έτος γεννήσεώς του το 1799.

Πολλοί όμως υπεστήριζαν ότι είχε γεννηθ το 1797 κι' ότι οι γονείς του τον έγραψαν δυο χρόνια μικρότερο για να μην πάη γρήγορα στρατιώτης.

Σύμφωνα με μίαν άλλη έκδοχή, είχε γεννηθ πριν παντρευτούν οι γονείς του, και γι' αυτό ο πατέρας του φρόντισε ν' αλλοιωθή την ήμερομηνία της γεννήσεώς του μετά την καταστροφή των ληξιαρχικών βιβλίων.

Μολονότι καταγόταν από φτωχούς γονείς, ο Χάινε πέρασε εύτυχισμένα τα παιδικά του χρόνια. Μόνον όταν πήγε να έργασθ ως γραφεύς στη Φραγκφούρτη, ένοιωσε ταπεινώς για την εβραϊκή καταγωγή του, γιατί στην πόλι αυτή οι Έβραίοι ήταν υποχρεωμένοι να ζουν κλεισμένοι σ' ένα «γκέττο» και δέχονταν κάθε μέρα βρισιές και προσβολές.

Άργότερα, όταν πήρε στη δουλειά του ένας πλούσιος θεός του, ο Σολομών Χάινε, τραπέζίτης του "Αμβούργου. Την εποχή αυτή η καρδιά του μέλλοντος ποιητού χτύπησε για πρώτη φορά για την ώραία εαδέλφη του "Αμαλία.

Μά ο θεός δεν άργησε να καταλάβη ότι ο άσταθής και θερμοσίμος άνεμίας του δεν έπρόκειτο ποτέ να προκόψη στο τραπέζιτικό στάδιο. Του πρόσφερε λοιπόν ένα μικρό έπίσιο έπίδομα και τον έστειλε να σπουδάση νομικά στο Πανεπιστήμιο της Μπόν.

Ο Χάινε δέχθηκε μ' ένθουσιασμό, έλπιζοντας να γίνη ξακουστός δικηγόρος και να μωρεσή έτσι να παντρευθ με την "Αμαλία του.

Αυτή όμως για τα νομικά, τον τράβηξε η λογοτεχνία, κι' άρχισε να γράφη ποιήματα και θατρικά έργα. Δεν τον ένοιαζε καθόλου, όταν τον απέβαλαν για 6 μήνες απ' το Πανεπιστήμιο, έπειτα από μια σκανδαλώδη μονομαχία του. Πέρασε την άναγκαστική αυτή άργία του στο Βερολίνο, με τη συντροφιά των φιλολογικών κύκλων.

Τό χλωμό και λεπτό πρόσωπό του κι' η σπινθηροβόλος «κωξερία» του έκαναν άκατανίκητη έντύπωση στις γυναίκες. Οι φίλοι του τον είχαν έπονομάσει «Γερμανό Βύρωνα».

Η πρώτη μεγάλη έπιτυχία του ήταν η συλλογή «Τραγούδια», συγκινητικά έρωτικά ποιήματα, που τονίσθηκαν απ' το Μέντελσον, το Σούμπερτ και το Σούμαν και τραγουδιούνται ακόμη σ' όλο τον κόσμο.

Η έιδησις όμως του γάμου της άστατης "Αμαλίας μ' ένα πλούσιο Έβραίο κλόνισε την υγεία του. Άρχισε να υποφέρει από πονοκεφάλους. Οι γιάτροί του συνέστησαν θαλασσινο αέρα. Κατέφυγε τότε στον θεό του, κι' εκείνος, μολονότι είχε θυμώσει μαζί του γιατί έγκατέλειψε τα νομικά, του πλήρωσε τα έξοδα ενός ταξιδιού στη Βόρειο Θάλασσα.

Από τότε άρχίζει το πάθος του Χάινε για τη θάλασσα, που την αγάπησε όσο κανείς άλλος Γερμανός ποιητής κι' έγραψε άριστουργήματα γι' αυτήν.

Όταν ξαναβρήκε την υγεία του, ο Χάινε ξαναγύρισε στις σπουδές του. "Ήθελε να γίνη ένας καλός δικηγόρος, για ν' άπαλλαγη πιά απ' την οικονομική εξάρτησή του θείου του. Καταλάβαινε ότι δεν μπορούσε να τό έπιτύχη έφόσον ήταν Έβραιος, έφόσον δηλαδή ανήκε σε μια περιφρονημένη φυλή. Έτσι, τον "Ιούνιο του 1825, βαφτίστηκε κι' έγινε Χριστιανός.

Ο θεός του θυμωσε τότε και τούκοψε το έπίδομα. Ο Χάινε άπογοητεύθηκε, συχάθηκε όριστικά τη νομική κι' αποφάσισε να έπιτύχη ως συγγραφέας.

Αυστυχώς γι' αυτόν, τούλειπε τελείως το έπιχειρηματικό πνεύμα. Πούλησε π. χ. τα καλλίτερα ποιήματά του για 250 μάρκα σ' ένα έκδοτη του "Αμβούργου, που τα άνατύπωσε πολλές φορές και κέρδισε μεγάλα ποσά.

Είχε διάφορες έρωτικές περιπέτειες, που καθεμιά τους άποκόμισε μόνο λίγες δδομάδες και του ένέπνεε ένα ακόμη παθητικό ποίημα.

Τό 1831, έφυγε απ' τη Γερμανία για το Παρίσι, όπου μπορούσε να έπιτυχη καλλίτερα ένας ποιητής. Ο θεός του είχε μαλακώσει στο μεταξά κι' είχε ξαναρχίσει να του στέλνη έπίδομα.

Έγινε φίλος του Μπαλζάκ, του Ουγκώ, του Δουμά, της Γεωργίας Σάνδη κι' άλλων κορυφών της γαλλικής λογοτεχνίας. Η γλεντζεδική όμως ζωή που περνούσε, χειρότερησε την κλονισμένη υγεία του.

Μια μέρα γνώρισε σ' ένα κατάστημα γαντιών τη Ματθίλδη Μυρά, μια ώραία, αλλά άμόρφωτη κοπέλλα 19 ετών. Την έρωτεύθηκε τρελλά, έζησε μαζί της άρκετα χρόνια και παντρεύτηκε την παραμονή μιας μονομαχίας στην όποια φοβόταν μήπως σκοτωθή.

Όταν πέθανε ο θεός του, του άφισε μόνον ένα μικρό κληροδότημα. Τό γερότερο δε ήταν ότι ο εαδέλφος του Κάρλ, ο γενικός κληρονόμος του τραπέζιτη, τον άπέλειψε να τό κώση το έπίδομα.

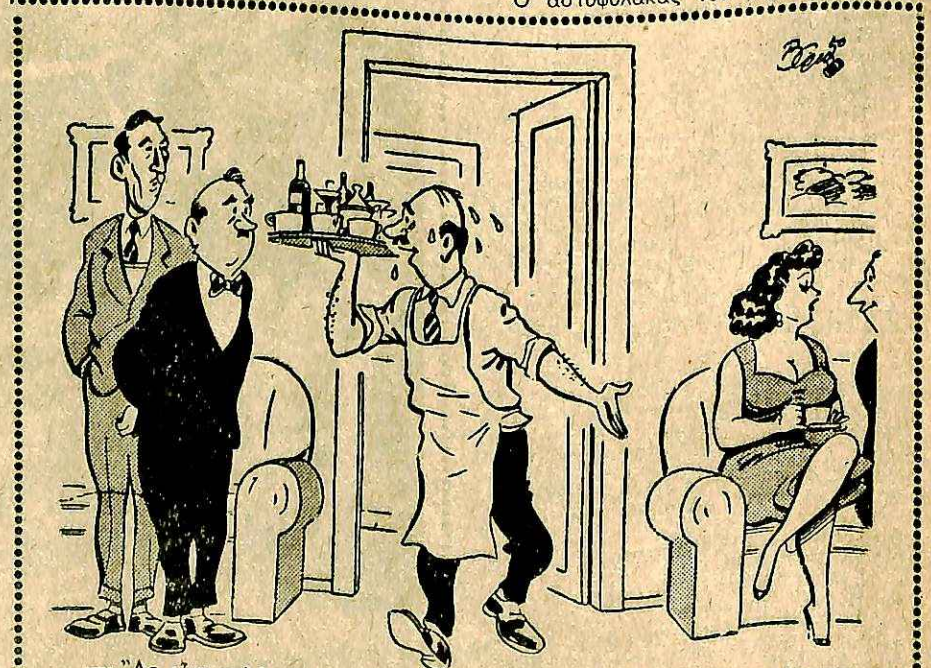
Απ' την ταραχή του, ο Χάινε έπαθε άποπληξία, που έξελίχθηκε κατόπιν σε προίουςα παράλυσι. Η όρασί του έλαττώθηκε. Όλο το σώμα του σπάζαζε απ' τους πόνους. Ο εαδέλφος του τον λυπήθηκε κι' έξακολούθησε να τό δίνει το έπίδομα. Μά ο ποιητής ήταν πιά ένα σωματικό έρείπιο...

Πέρασε τα υπόλοιπα 8 χρόνια της ζωής του εαπλωμένος σ' ένα σάρο από στρώματα και μαξιλάρια άπλωμένα στο πάτωμα, πού τα προτιμούσε γιατί έτσι δεν χρειαζόταν να τον άνεβοκατεβάσουν από ένα συνθησμένο κρεβάτι. Τα χείλη του είχαν παραλύσει. Έγασε τις αισθήσεις της γεύσεως και της όσφρήσεως.

Στα τέλη της ζωής του, τον παρηγόρησε ένα ακόμη ρωμαντικό έιδύλλιο. Έτυχε να γνωρίση τότε μια νέα κι' ώραία γυναίκα, την Καμιλ Σελντέν, θαυμαστρά του, που προσφέρθηκε να γίνη δωρεάν γραμματέας του και άναγνώστριά του. Έξακολούθησε πάντα ν' αγαπάη τη γυναίκα του, αλλά η Ματθίλδη ίκανοποιούσε την ψυχική του δίψα. Τους ένωσε ένας παάξενος δεσμός τρυφερότητας και συμπάθειας.

Ένα χειμωνιάτικο άπόγευμα το 1856, της ζήτησε να γονατίση δίπλα στο στρώμα του, για να δη καλλίτερα το πρόσωπό της με το μοναδικό γερό μάτι του. Για να τό κατορθώση, χορεύτηκε ν' άνασκήκωση το παρόλυτο βλέφαρό του με το άλύγιστο χέρι του...

Λίγες μέρες άγοότερα, ο Χάινε ξεψύχησε σε ηλικία 57 ετών. Τα άριστουργήματά του όμως θα ζούν αιώνια.

— "Ας εινε καλά, κύριοι, ή καυμένη ή γυναίκα μου, πού δίνει κάθε Πέμπτη πάρτυ στο σπίτι και διασκεδάζω κι' εγώ λιγάκι!...

(Τού Β. Χριστοδούλου)

